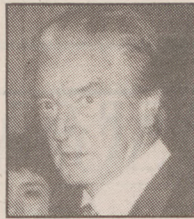
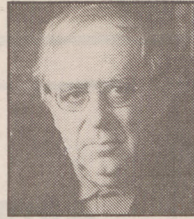

Hegoaldekoen % 70
akordioaren alde
daudela dio Elkarri-k
aurkeztu inkestak / 6

EEBBek Iraken aurka
gehiegikeriaz jokatu
dutela dio Roland
Dumasek / 18

Labaien: «Inoiz izan
ez duen errespetua
du gaur euskal
kulturak» / 24

Egunkaria

EUSKALDUNON

Osteguna, 1993ko urtarrilak 21 / IV. urtea / 659. zenbakia / Salneurria: 90 pta. / 5 libera

HISTORIA

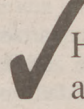
Gaur 200 urte hil zuten Louis XVI

Frantziako Iraultza zela eta Louis XVI erregea hil zutela bi mende beteko dira gaur goizeko 10.22an. Gobernuak debekatu egin ditu ekitaldi ofizialak. / 15

Genebako bake plana onartu egin dute Bosniako serbiarrek

Bosnia-Herzegovinako serbiarren 'legebiltzarrak' onartu egin zuen atzo Nazio Batuetako eta Europako Komunitateko ordezkariak Geneban proposatutako bake plana. Musulmanek eta kroaziarrek bake plana lehendik onetsia zutenez, Bosniako gatazka bake bidean jartzeko esperantza piztu eta nazioarteko eskuhartze militarren aukera urrundu egin da atzoko erabakia-ekin.

Cyrus Vance eta David Owen Jugoslaviarako Bake Konferentziako lehendakariak egindako planaren aldeko botoa 55 'diputatuk' eman zuten, 15ek aurka bozkatu zuten eta bakar bat abstenitu egin zen. Serbiarrek emandako baietza

Hiru aldean
arteko elkar-
rizketek ekingo
zaie berriro dato-
rren asteburuan
Geneban.

ostean, Genebako negoziaketei berriro ekingo diete datorren asteburuan. Ezezkoak Bosniako serbiarren eta Jugoslaviaren (Serbia eta Montenegro) kontrako nazioarteko blokeoa gogortu egingo luke.

Bake planaren arabera Bosnia estatu deszentralizatua baina bakarra izango da, eta estatu independentea osatzeko aukerarik ez dute izango bertako serbiarrek. Hala ere, ez dirudi serbiarrek

benetan etsi egin dutenik: Karadzic buruzagi serbiararen aholkulari batek, esate baterako, «beren helburuei muzin egin gabe politika pragmatikoa» egiten hasi besterik ez dutela egin argitu zuen. / 16

Emaztea eta alaba alboan eta Justiziako burua aurrean zituela zin egin zuen Clintonek.

AP

Nazioarteko legeak zainduko dituela agindu du Clinton lehendakari berriak

Estatu Batuetako 42. lehendakaria da atzodanik Bill Clinton demokrata. Kargua zin egin ondoren emandako hitzaldian, nazioarteko arazoak konpontzeko gogor lan egingo duela adierazi zuen lehendakari berriak, eta nazioarteko legeak hausten dituenaren aurka ekingo diola ohartarazi. Etxeko krisialdia gainditzeko, herritarren sakrifizioa eskatu zuen Bill Clintonek.

Estatu Batuetan ohizkoa den moduan show ikusgarria bilakatu zen lehendakari berriaren izendapena Washingtonen Capitolio inguruan. Izendapeneko ekitaldiek iraun zuten artean bere alboan izan zituen Clintonek Hillary emaztea eta Chelsea alaba.

Amerika osoaren aldatetaren garaia iritsia zela esanez hasi zuen Clintonek, lau urteko lege-gintzaldia ireki zuen hitzaldia: «Neguaren hotzean ari gara ekitaldia ospatzen, baina erakusten ari garen aurpegi eta hitzekin udaberria indartzen ari gara».

«Belaunaldiz belaunaldi Amerikaren zerbitzuan egon direnak» ekarri nahi izan zituen gogora lehendakari berriak: lehenik eta behin, George Bush, bere aurretik lehendakari izandakoa agurtu zuen, «mende erdian Amerikari egin dion zerbitzuagatik». Clintonek baina, agintetik at izan direnak ere ekarri nahi izan zituen gogora eta «depresioa, faxismoa eta komunismoaren aurka etengabeko lanean aritu diren milioika herritarrek» ere aipatu zituen.

«Amerika berritzeko atzerriko erroñkei» ere aurre egin behar zaiela esanez ekin zion Clintonek nazioarteko arazoei buruzko mintzaldiari. Lehendakari berriaren arabera, gerra hotza amaitu eta ordena berria indartzen ari den heinean arrisku berriak sortu dira, eta horregatik, EEBBen aliatuekin batera, aldatetaren aroa indarrean jartzeko ahaleginetan ariko direla azpimarratu zuen Clintonek. / 17

BESTERIK

P O L I T I K A

Landak «elkarriketaz» egindako galderari ez dio erantzun Solanak / 5

E K O N O M I A

CSlren plana eztabaidatzeko mahaia berriro zabaltzea eskatu du ELAk / 11

E S T A T U A K

Behin-behineko askatasuna Ayuso koronelarentzat / 14

K I R O L A

Beloki eta Irazolak finalerako materiala hautatuko dute gaur / 22

Gaitzespen ugari eta gogorak Santamariaren hilketa dela eta

Jose Antonio Santamaria enpresariaren hilketa gogor gaitzetsi zuten atzo alderdi eta erakunde gehienek. Donostiako Udalak arbuio mozioa onartu zuen osoko bilkura berezian, baina arratsaldeko danborradak bertan behera uzteko erabakirik ez zuen hartu, nahiz eta Odon Elorza alkateak hori egitea proposatu. HBk tamalgarritzat jo zuen atentatua, baina hilketaren atzean «arrazoi politikoak» daudela adierazi eta Santamaria narco-trafikoarekin lotu izan dutela gogorarazi zuen.

Santamaria Basque jatatxearen jabea eta Realeko futbolari ohia, herenegun gauz hil zuten Donostian, San Sebastian bezpera zela eta Gaztelupe elkartean afaltzen ari zela. / 4

Jose Antonio Santamaria.

Sustantiboaren zimurrak

IÑIGO ARANBARRI

SAIHESTU adjetiboa. Honela ematen zaie aholku kazetarigaiei esku artean darabilten oreka eder bezain zirin gerta dakiekeela ohar-tazteko. Zehatza behar du berriemaileak, adjetiborik gabea hiztegiak, ez markatua hitzak. Eta lagun gazigozagarririk gabeko sustantiboz emanen digute berria, mundua paperera bildua, ez alde ez kontra, libreago izan gaitzen. Irakurlearen eskubidea da, garaia lagun, hizkuntza hotzarena.

Gaur zortzi. Egunkari guztiek eraso militar baten berriarekin zabaldu zuten lehen orrialdea. Barreneko iritziek ipar arras diferenteak ematen badituzte ere, bat datoz —gatoz, euskara ez da irla bat, esan ziguten— guztiak azalean. Zigorra. Pertsonalizatua batzuek, Bushek Saddami; nork nori zientifikoagoa besteek: Estatu Batuek Iraki. Adjetiboa saihestu zutelarik sustantiboaren laxoak ditu lotu. Zigorrek, latigoa gozatzen ere aspaldi ikasiak gara, badu berarekin zigortzailearekiko begirunea, justiziaren banaketari buruzko zerarik. Larderia. Merezki duena zigortzen da, bai gurean behintzat. Gerra bideo-kontsolatik ateratzen dugunetan ezabatuko dugu hitza hiztegitik, mingarriagoa izanak —hurbilagoko esan beharko nuke— egiten du erabilgaitzagoa.

Dorpetua dugu, bake garaian sortu eta egunera ekarri ezin gure ibilaldietako hizkuntza hau. Hitzak falta, usain susmagarri-dunak ditugunak. Inbasio esan behar al dugu? Ez da infanteriarik egon barren. Eraso? Kontraeraso? Futboleak al gaude akaso? Dorpea da, ezgauza ditu sustantiboak. Alde ederrekoa ingelesa, neutroagoa bere horretan, zehatzagoa. Adjetiborik gabe idatzi dugu guk ere tomahawketan. To Saddam with love.

Beste txapuz bat?

RAMON ETXEZARRETA

ETXEKO obretan eta txapuzen erremien-doetan bezalaxe. Aurrekontua egiten ari zaizkigu. Etxean eta gainerantzekoetan ez bezala, eta lejitimitate osoz, ez bait gaude herritarrok numerotan denbora galtzen ibiltzeko, berriak dira ordaintzailearen eta kobratzailearen ordezkari bakar. Pakean utz gaitzabela eta egin ditzatela gauzak ongi eta behar bezala, ez dezatela alperrikan xemeiko bat bera ere gastatu eta aurreratu dezatela ahal den guztia inoiz pobrezia-aren menpeko izan ez gaitzen. Ongi esana, zer gero!

Hala ere ordaintzailea eta kobratzailea ados jarri ezinik dabilizanean inori galdetu, aholkua eskatu edo beste zerbait egin behar luketela iruditzen zait. Edozer gauza ezadostasunak sortutako alperrikako gaitzen erremedioetan dirua gastatu baino.

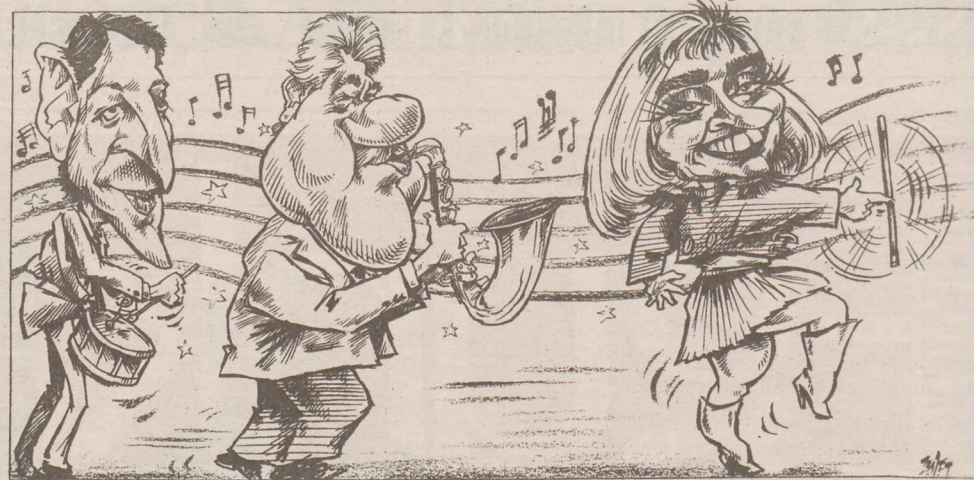
Gipuzkoa berriro urteko kontuak egiten ari da eta urtea hasi da bukatzen, hamaika hilabeteko bizia besterik ez zaio geratzen. Iazko negu udaberriko gaitz berak joko duen trazak hartzen ari da. Gotzaien ateraldiak, adostasun eske, izango ote dira berriro beharrezko? Herritarren nazka ez ote da izango nahiko eta aski? Konturatuko ote dira...? Agintean edozein prezioetan inor egon nahiaren ondorioak, agintean dagoena agintean dagoelako izorratu nahia eta beste zenbait umekeria berriro plazaratu behar ba-zaizkigu, hobe lukete egoera jasaten duen herritarri galde egin, horren prezio politikoa duen herritarri galde egin, horren prezio politikoa ordaindu edozein izanik ere gaitzaile aterako dena. Dena berriro iazkoaren errepikapenik ez ikusteagatik.

EL CORREO ESPAÑOL

Baimenik ez

Ocañako Espetxe Zaintzako epaileak Jose Amedo eta Michel Dominguez polizia ohiei sei eguneko baimena ukatzeak ebitatu egin du, alderdi juridikotik eztabaidagarria den benefizio bat emateaz gain, neurri handiko akats politiko bat.

Ez dirudi arrazoizkoa duela bi urte eskas kondena tinkoz 108 urteko kartzelaldia betetzera zigortu zirenak, GALen antolatzaile izan eta huts egindako sei hilketaren eragile izateagatik, orain astebeteko baimenaz baliatu ahal izatea. Amedo eta Dominguezek hori lortzeko baldintza teknikoak betetzen badituzte ere, hain laster ematea ez letorke bat kondenaren eta probatu zitzaizkien gertakizunen larritasunarekin. Aitzitik, Estatuko aparailuekiko GALen loturari

ZULET / EL DIARIO VASCO

buruzko susmo frogatu ga-beak indartzea ekarriko luke.

EDITORIALA

Diario 16

PSE-PSOE eta EE: berriro hastea

PSE eta EEren bateratzean gauzarik berriena zera da, bi euskal alderdik Gernikako Estatutua zinetan hartzeko

asmoa dutela, iritsi nahirik euskal herriak Estatutua erreferendumean onartu izanak dituen ondorio politiko eta ekonomikoekin kontsekuente izateraino.

Prozesua ez da erraza, euskal gizartearentzat kaltegarri diren bi jarrera, bat bezain kaltegarri bestea, bertan behera uztea eskatzen baitu. Alegia, batetik PSE-PSOE ez dezala beti amen esan eta kito Gobernu zentralak disei-

naturiko edozein transferentzia estrategiari. Eta bestetik, EEk ez dezala gehiago ontzat eman EAJk duen Estatutua- ren intepretazio juridikoa, bere interpretazioa eta estrategia sortzeko. Eta batez ere, ez dadila Estatutua autode-terminazio prozesutzat hartu, den heterodoxoen eta dinamikoena dela ere, prozesu autonomikoa baita.

MARIO ONAINDIA

ZUZENDARIARI

KIUB zertarako Soraluzen?

Azken urte hauetan ikusten den bezala, munduan zehar ari dira jartzen eta indartzen bulego hauek, izenak adierazten duen bezala, Kontsumitzaileen Informaziorako Udal Bulegoa. Bulego hauen bitartez jasotzen dugu informazioa bai gure erosketak egokiago egiteko, zerbitzuen erabilera zuzenagoa izan dadin eta abar. (eta horrela bai pipar pote batetik txalet baten erosketaraino, edo edozein motatako aseguru bat nola egin ere erakusten digutelarik).

Ikusten dugu gure eguneroko bizitzan, bai telebistan edo beste edozein komunikabidetan nolako garrantzia duten bulego hauek gure informaziorako, espekulatzaile eta lapur mundu honetan.

Baina beti izaten dira espezioak, eta

hau da munduan gure herritxua Soraluze, Soraluzen gare gertatuta danerako, ez daukagu premiarik ez informatuta egoteko, eta ezta laguntza beharrik ere, guk danok badakigu nola ibili munduan zehar, horregatik gure Udaletxeko arduradunak, komisioko lehendakariak bere talante demokratikoa erakutsiaz, ongizate batzordeko kideak kontutan hartu gabe, eta estudio sakon bat egin gabe, beraren laguntza gobernu batzordekoekin (EAJ, PSOE) bat eginik onartu dute desegitea bulego hau.

Erabaki hauek onartu ziren plenoan, galdetu zitzaion batzordeko lehendakariari: zergatik onartu zen erabaki hau. Ez zuten jakin ez berak eta ezta bere lagunak ere erantzuten galderari, ezta, zer kostu dituen zerbitzu hauek, ezta ze funtzio duen bulego honek, ezta subentzionatua

den edo ez, baina ala ta guztiz, plenoak aurrera jarraitu zuen, eta baita onartu ere bere laguntzaren botoekin bulegoa kentzea.

Erabaki hau onartzeko aitzakia bezela hartzen badute zerbitzu hauek mankomunatuak izan daitezela, orduan era berean eta ikuspegi berdinarekin kenduko ditugu herriko zerbitzu guztiak. Beste alde batetik, esaten badute krisialdia dagoela eta aurreratzea komenigarria dela, ba esango diegu hasteko aurreratzen Alkatea kenduaz eta horrela kontutan hartu zenbat aurreratzen dugun soldatarekin, dieta eta jatorduetan eta abar, eta bere lagun gobernu batzordekoekin etxean gelditzen badira, herri guztiak irabaziko du, Amen. Ala bedi.

JAVIER GABILONDO
Soraluze (Gipuzkoa)

GAIA JARRITA

Bill Clinton

Amerikara begira gabe berdina daukagu berton, hitz ederreko gizon ederrak aurkitzen bait dira nahinon. Nahiz hasieran promesa asko ondoren denak hor konpon, Bush baino hobea ez da izango Arkansaseko Bill Clinton.

ZIGOR ENBEITA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria:
JOAN MARI TORREALDAI

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Zuzendaria: IÑAKI URÍA

Zuzendariordea: LUZIEEN ETXEHARRETA

Zuzendari Komertziala: JUAN INAZIO HARTSUAGA

Sustapena: NEREA AZURMENDI

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02

Pabilioak / 20160 Lasarte-Oria / ☎: 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Egoitza soziala, Publizitatea eta Administrazioa: Antso

Jakintza, 16-1. / 20010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 /

Faxa: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) /

31011 Iruñea / ☎: 17 80 78 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskuma. / 48002 Bilbo /

☎: 423 90 62 / Faxa: 423 94 60

Lapurd / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 503 Posta kutxatila,

/ 64105 Baiona / ☎: 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

EE PSE-PSOEn sartzea

EZER gutxi esan daiteke Euskadiko Ezkerraren heriotza iragarriaz dagoeneko esan ez denik: 'etxe komun' sozialistak haren azken hamabost urteotako naufragio jarraikien hondarrak jaso ditu: euskal ezkerreko alderdia (EIA, Zegama, 1977), masak borroka instituzionalerako mobilizatzeko alderdia (EIA, 1979), EIA eta ETApk osaturiko blokea desegin eta EPKrekin batera euskal ezkerreko bloke hegemonikoa animatu zuena (Euskadiko Ezkerra, 1982), pluralismoaren eta adostasunaren bultzatzaile eta Bake Itunaren sustatzailea (EE, 1988)... Irensteak EEko zenbait koadrori ahalbideratu die leial eutsi dioten sinesmen bakarra betetzeko modu bakarra: alegia, edozein proiektu politiko praktikan jartzeko beharrezkoa dela Gobernu Autonomoan partaide izatea.

Interesgarriagoa da irenstearen gora-beherak euskal lurraldeka aztertzea. Sozialistek eta EEko koadroek egun ulerkerak bera dute, esfera pertsonalaren pribatizazioan eta esfera politikoaren profesionalizazioan oinarritua (azken hau Autonomien Estatuaren barruan maila autonomikoa gestionatzeari emana). Ikuspegi funtzionalista pragmatiko hau bateraezina da esfera publiko eta pribatuko militantzia aktiboko bizimodu batekin, bai eta ezaugarri historikotan oinarrituriko kultura politikoekin ere (Gipuzkoako ezker abertzaleko

kultura, antzinagotiko sozialismo historikoa Bizkaiko euskarrian). Irensteak, beraz, arazo gutxi sortzen du Gipuzkoan (bertan kultura abertzalea hartua baitu lehenago Euskal Ezkerrak, eta militantzia sozialistak erro historikorik ez baitu —Eibarren izan ezik—), eta orobat Araban; zailtasun handiak ditu Bizkaian, militantzia sozialista antzinakoa eta aktiboa baita Ibar Ezkerrean, EEren militante bizkaitarrek uztea esplikatzeko duen gauza; eta ezinezkoa da Nafarroan. (Analisia osatzeko, kontuan izan behar da sartzeko prestago dela Euskadiko Ezkerrara EPK ohitik etorritako sektorea —banakako kasu enblematiko batzuk izan ezik— ETA-ETApk-EIAtik etorritakoa baino).

Zer ondorio izan dezake irensteak PSE-PSOEn euskaltasun aldagaiaren bilakaeran? Alderdi honek aldi ezberdinak izan ditu: euskaltasuna eta autonomismoa 1977ko Eraketa Kongresuan, antinazionalismoa 82ko maiatzeko III Kongresuaz geroztik, Garcia Danborenearen 'lerrouxismo' antinazionalista uztea 1988ko ekaineko Kongresuan... Nire iritziz, bi aldi bereizi ahalko dira etorkizun hurbilean. Lehenengoan, ur-gainezkatze sentipena izango dute —sentitzen ari dira, batez ere Bizkaian— EEko militante banakak, ehun baino gutxiago, espainiar nazionalismo sentimendua biziki sustatu eta borroka antiterrorista

bultzatu duen alderdi batean sartzean, eta honek indartu egingo du baturiko alderdiaren anti-euskaltasuna. Psikologiak aztertzen ditu erreazio hauek, gutxiengo den taldeak gehiengoak harengan proiektatzen dituen eta hark estigma moduan bizitzen dituen identitate negatiboak barnatzearen ondorio; Eriksonen dioenez, gisa honetako erreazioak gertatzen direnean, pertsona horiengan «gutxiagotasun sentimenduak eta beren buruaren aurkako gorroto morbosoa» antzematen dira (kasu honetan, beren buruaren kontrakoa baino gehiago beren iragan politikoaren kontrakoa). EAJ deskalifikatzeak eta ETA garaitu ondoren ezker abertzalerik ez izateko desioa adierazteak, programaren aurrerakinean azaldu duten bezala, horrela erakusten du. Bigarren aldiaren, espero izatekoa da, pendulu erreazio bat medio, lehengo EEko kodroetako frankok euskara menderatzeak eta 60ko eta 70eko urteetan bizi izandako esperientziek eragin dezatela gero (militante sektore bien arteko kopuru desproporzio handiak eragozten ez badu) PSE-PSOEn euskalduntzearen aldera.

FRANCISCO LETAMENDIA

IDAZLEA

● Erredakzioan itzulia

Urrats berriak euskararen alde. Mainguka! (eta II)

EUSKARA frantsesa bezen ongi menperatzea eskatu du Hezkuntza Ministerioak Parisetik. Behar bezela formatu irakasleak izatea klase elebidunetan eta behar den kopuruan.

Erabaki horiek eskola publikoak dituzte hunkitzen lehen lehehik. Eskola horietan dabilzan haurren aita amak *Ikas Bi* elkarrean biltzen dira. Eta hemengo klase elebidunak dira Frantziako zaharrenak. *Ikas Bik* zer zioen jakitea interesgarri zen. Hain zuzen bere ikusmoldea gogoetatzeko astia izan du, joan den azarokotzat ezagutzen baitzuen ministroaren gutuna.

Bere agerkariaren azken zenbakian, *Ikas Bik* azpimarratzen du hamar urte borroka-aren ondoan, azkenean, ofizialtasun bat eman diotela beren pedagogiari, orain arte ahal bezela jasana zelarik, sarrera bako-txean kilikolo emana, hau edo hura kontra zelakotz.

Baina ez dute amentsik egiten. Ministroaren manuak gauzatzeko dirua behar da, klase elebidunak besteak baino gehiago gostatzen baitira eta nihon ez du dirurik aipatu Jac Langek!

Parisetik gure alde ufutzen baldin badu haizeak, ministroaren manuak hemen gauzatu behar dituzten arduradunak batere ez dira ikusmolde berekoak.

1986-87an guziak klase elebidunen alde ziren: inspektore, politika gizon eta denak: ikastolen arrakasta apaltzeko bide ona zi-

tzairen. Baina laster agertu da sistema batek ez zuela bestea neutralizatzen, bat bestearren osagarri zirela eta orduan, arrestak tinkatu dituzte (frenoak estutu).

Berriki Seaskarekilako hitzarmena ospe handitan izenpetua izan da. *Ikas Bi* dute orain etsai bakarra, eskola publikoetako klase elebidunetako haurren kopurua, denbora laburrik barne hirukoizteko ahala badielakotz. Horra zer dioten *Ikas Bik*.

Berriki entzun dut Iparraldeko kultur arduradun bat erraten klase elebidunak ez direla gehiago zabaldu euskaldunen faltaz. Ez da egia ikerketak egin direlarik aita-amek klase elebidunik nahi zutenek jakiteko eskaera izan da beti, ez delarik ministroak gomendatu 'kalitatezko informazio-rik' izan gehienetan. Azkenik, iaz, behar zen egin ikerketaren ondoren lau eskoletan ireki beharko ziren klase elebidunak: batean baizik ez dute egin.

Ikaslerik ez dugula eman Euskaldunek? Hamar urte borrokatu behar izan dugu, 'Ecole Normale' irakasle eskolan sartzeko behar den DEUG diploma izan zedin. Irakaslerik ez dela aski egia da. Ez gure faltaz. Ez dutelakotz nahi izan.

Orain arte ere, nahi izan balituzte, ondoko urtean honenbeste klase elebidun ideki behar eta irakasle gai euskaradun kopuru hori sar araziko zuten irakasleen eskolan: gehienetan irakasle gai bat edo bik baizik ez zekiten euskara; eta ez, bilatu zituztela-

kotz! Hala gertatu zelakotz. Klase elebidunetako irakasleak bazterretik sartu dira, baxtertak bezela, formakuntzarik gabe. Diploma guziak zituzten batzu ez dituzte hartu beren kolore politikoa gatik, eskola 'laikoan' (?)

Eskola zenbeitetan haur gehiegi dute andereñoek. Irakasle berria behar liteke: zuzendariak ez du berririk eskatzen elebitasuna ez dezakelakotz jasan. Edo euskara ez dakiten irakasleak beren lan postua gal beldur direlakotz klase elebidunak hedatuz: irakasle euskaradunak sar arau lan postu gutiago geldituko da erdaldunentzat.

Joan den aldiaren aipatzen zuten 'D' ereduak eskola publikoentzat. Ez gara oraina hortan. Alde batetik hemen dauden arduradunetan gehienak euskararen kontra direlakotz (eta Euskaldunak badira horietan!) Bestetik, urte parrasta bat beharako delakotz klase elebidunek eskatzen dituzten irakasle euskaradunak izateko.

Eta hori, berriz errateko, ez Euskaldunen erruz, baina hortarako bidea ez delakotz hartu orain arte gain horietan. Nahitara.

XIPRI ARBELBIDE

KAZETARIA

BERRIAKZIRI

JOSU OSTERIZ

Nafarroako EEko idazkari ohia ARGIA

«Sustrai historikoa

mantenduko duen beste Euskadiko Ezkerra sor daiteke»

LOLO RICO

Gidoigile eta errealizadorea EL PAIS

«Telebis-tak ama or-

dezkatu egin du»

ANDONI IMAZ

Realeko jokalaria DEIA

«Ez gara Barcelona-

ren beldur»

JOSE JULIAN LERTXUNDI

Athleticeko lehendakaria EL MUNDO

«Jokalaria garrantzitsu

bat saltzea litzateke Athleticek egingo lukeen azkena»

ZAKILIXUT

© Olariagak

Santamariaren hilketa gaitzetsi dute hainbat alderdi eta erakundek

Donostiako Udalak mozio bat onartu zuen, baina ez zituen jaietako ekitaldiak eten

Erreakzio ugari eragin ditu Jose Antonio Santamariaren hilketak, bai alderdi politiko, bai hainbat erakundetan. Donostiako Udalak atentua gaitzetsi, baina ez zuen arratsaldeko danborradak ez egitearen aldeko erabakirik hartu, alkateak proposatu arren.

DONOSTIA

Jose Antonio Santamaria Vaqueriza, Ku dantzalekuaren jabe izandakoa (egun Donostiako Basque kafetegia berea zen) eta Real Sociedad futbol taldeko jokalaria ohia herenegun gauean, San Sebastian egunaren bezperan, hil zuten Donostian. Parte Zaharreko Gaztelupe elkartearen afaltzen ari zela, gazte bat hurbildu eta tiro bakar bat egin zion buruan. Santamariaren aldeko hileta elizkizuna gaur egingo da Parte Zaharreko Santa Maria elizan.

Erreakzio ugari eragin ditu atentatu honek. Odon Elorza Donostiako alkateak gertaeren lekuan azaldu zuen bere gaitzespena, eta herritarrei eskatu zien Donostian bizi den festa giroaren barruan, «arbuio azalpenak» egin ditzatela. Atentatuaren berri jakinda donostiarrek herenegun gauean erakutsitako «erreakzio eskasagatik» kexu agertu zen alkate sozialista.

Alkateak deituta, udal pleno berezia egin zen atzo Donostiako Udalak atentua gaitzesteko. EAJ, PSE-PSOE, PP, EA eta EUEren botoz onartu zen mozioa (EEko ordezkaria ez zen joan). Alkateak arratsaldean egitekoak ziren danborradak bertan behera uzteko aukera plazaratu zuen arren, mozioak ez zuen horrelako eskaerarik egin. Hala ere, «beren gaitzespena azaltzeko» deia egin zieten donostiarrei. «Jose Antonio Santamariaren hilketak inoiz baino gehiago tristetu ditu hiriko jaiak» dio aipatu mozioak, eta «horrelako ekintzak justifikatu eta babesten dituztenak» salatzen ditu.

HBko zinegotziak abstenitu egin ziren mozioaren bozketan. Atentua dela eta kaleratutako agiria irakurri nahi izan zuten, baina alkateak ez zien utzi. HBren agiriak tamalgarritzat jotzen du Jose Antonio Santamariaren hilketa, baina «arrazoi politikoak» ikusten direla atzean eta hildakoari leporatu zaien narkotrafikoarekiko lotura gogoratzen du. Arlo horretan mugitzen diren talde mafiosoak begi-bistan daudela, eta ezkuta ezina dela uste du HBk, eta sare horretan inplikaturak ez dutela Esta-

Gaztelupe elkartearen afaltzen ari zenean hil zuten Santamaria astearte gauean.

EFE

✓ «Arbuio adierazpenak» egin ditzaten eskatu die Donostiako Udalak herritarrei.

tuaren zigorrak jasotzen salatzzen du.

ALDERDI POLITIKOEN GAITZESPENAK

Gainontzeko alderdi politikoek atentua gaitzetsi zuten atzo. «Inoren bizitzaren kontrako atentaturik egiteko justifikaziorik ez dago» zioen EAJk zabaldu zuen agiriak.

Santamariaren hilketa «bere festa bakean pasa nahi duen herri oso baten kontrako iraina» dela uste du PSE-PSOE. Atentatu

horrek Euskal Herriaren «bake esperantzak suntsitu» dituela azaldu zuen.

Horrelako atentatuak gaitzes-teko eskatu zien herritarrei EEK, «batez ere isilik geratzen den sektorea, beren isiltasunarekin ETako mafiosoei babesa ematen dietelako».

Gregorio Ordoñez, PPko bozeramailearen esanetan, «donostiar guztien bihotzean egingo dako tiroa» da Santamaria hil zuen tiroa. Indarkeria amaitzeko bide bakarra, «herritarrek hiltzea bultzatzen dutenei injekzio heriogarria emateko gai izatea» da bere esanetan.

Patxi Baztarrika EUEko bozeramaileak ETari hiltzeari uzteko eskatu zion eta HBri «bere askatasuna lortu eta gehiengoarekin bat» egin dezala. Santama-

✓ Jose Antonio Santamariaren aldeko hileta Santa Maria elizan egingo da bihar.

riaren hilketa ezin dela justifikatu uste du EUEK, «Santamaria ere errugabea zela esan dezakegu». Horrelako gertaera baten aurrean «etsipen sentimentua» sortzen dela adierazi zuen Pablo Mosquera, UAKo idazkari nagusiak.

BESTE ZENBAIT ERREAKZIO

Jose Maria Setien, Donostiako goztainak ere bere gaitzespena azaldu zuen, «ekin-tza kriminal honen arrazoia edo eragilea zein izan den kontuan izan gabe». Setienek atzo Donostian emandako mezan azaldu zuenez, Santamaria hil duen balak «hiri guztia zauritu du bere sentimendu gizakorrenetan».

Garraixi Isila koordinakundeak, berri, 132 kontzentrazio antolatu zituen atzo atentua gaitzesteko. Pakea Orain taldeak, berri, ETari zuzendutako gutun bat zabaldu zuen. «Mendekua nahi duen justizia» dela ETaren diote, eta ETak ez duela gustuko «donostiarrek festak ongi pasatzea, ez dutelako onartu nahi herritarren gehiengoak beraien-gandik aparte lortu nahi dugula elkarbizitza».

Victor Aierdi, Elkarri mugimenduko bozeramaileak Iruñean esan zuenez, «gure ezeztapena merezi du gertaera honek, herri honetako gertaera biolento guztiek bezalaxe».

Tiro batez hil zuten

DONOSTIA

■ Jose Antonio Santamaria Donostiako Parte Zaharreko Gaztelupe elkartearen afaltzen ari zen, San Sebastian bezperako ohitura den moduan. Gaueko hamaika t'erdia zirenean gazte bat hurbildu zitzaion atzetik, eta tiro bakar batekin zion lepondoan, iturri ofizialek azaldu dutenez. Santamaria zerraldo hilda erori zen. Lekuko batzuek azaldu zuten, atentatuaren egileak, ohizko sukaldari burukoa zuela, beste sartu-atera bat egin zuen minutu ba-

tzuk lehenago elkartera. Bigarrenoan zuzenean jo zuen Santamariarengana pistola bat ateraz.

Tiro egin ondoren, oinez egin zuen ihes jendez gainezka zeuden Parte Zaharreko kaleetatik. Izan ere, minutu gutxitara danborrada nagusia hastera zihoan. Atentatuaren ostean inguruneak itxi zituen Poliziak, eta 9 milimetro 'Parabellum' balazal bat jaso zuen. Munizio mota hau ETak erabili ohi du, baina iturri ofizialek ez zen atzo ezer adierazi atentatuaren egileei buruz.

Narkotrafikoarekin lotzen zuten akusazioak gezurtatu zituen

DONOSTIA

Jose Antonio Santamaria Basque jatetxearen jabea, Ku diskotekaren jabe ohia eta Realeko jokalaria ohia narkotrafikoarekin lotuta agertu da, 'Diario 16' egunkariak 1990-ean 'Navajas txostena' delakoa ezagutzera eman zuenetik. Joan den azaroaren 23an, Donostiako Auzitegiaren aginduz atxilotu zuten Jose Antonio Santamaria eta epailearen aurrean deklaratu ondoren aske gelditu zen aurakako kargurik gabe.

Harrezkeroztik, Jose Antonio Santamariak zertifikatu bat eskatu zion epaileari 'Navajas txostenaren' inguruko diligenzietan nahasturik ez zegoela argi geldi zedila, Vasco Press agentziaren arabera. Abenduan eskatu arren, Santamariak ez zuen jaso eskatutako zertifikatua. Narkotrafikoarekin lotzen zuten akusazio eta informazioak gezurtatzeko erabili nahi zuen aipatutako zertifikatua, Vasco Press-en arabera.

Jose Antonio Santamariaren izena narkotrafikoarekin lotuta agertu da 'Diario 16' egunkariak 1990ean Luis Navajas fiskalak Estatuko fiskal nagusiari bidali zion txostenaren berri eman zuenetik. Luis Navajas Donostiako Auzitegiko fiskalburuak ikerketa batzuk hasi zituen 1988an narkotrafiko sare baten inguruan eta bertan nahasturik egon zitezkeen goardia zibil batzuen inguruan. Goardia zibil horien artean Francisco Rodriguez Galindo teniente koronela eta Intxaurrendoko komandantziako burua zegoen. Gaur egun ikerketak zabalik daude.

NAVAJAS FISKALAREN TXOSTENA

'Diario 16' egunkariak eman zuen argitara ikerketa hau 1990eko azaroan eta Jose Antonio Santamariaren izena aipatu zuen. Egun haietan 'Interviu' aldizkariak Navajas fiskalaren ikerketen inguruan Goardia Zibilaren txosten bat eman zuen argitara eta bertan Enrique Rodriguez Galindo eta Jose Antonio Santamaria aipatzen ziren. 'Interviu-ren' artikuluen arabera, Mujika deitutako batek abisua eman zion Basque jatetxean Goardia Zibileko jeneral bat bere atzetik zebilela.

Akusazio hauen aurrean, Jose Antonio Santamariak komunikabideak bildu zituen eta deklarazio bat irakurri zuen akusazio guztiak gezurtatuz. Era berean, Rodriguez Galindo Goardia Zibileko burua ezagutzen zuenik gezurtatu egin zuen.

Landak «konponbide politikoaz» galdetu dio Solanari Strasburgen

Ministroak ez zion erantzun nahi izan eurodiputatuaren galderari

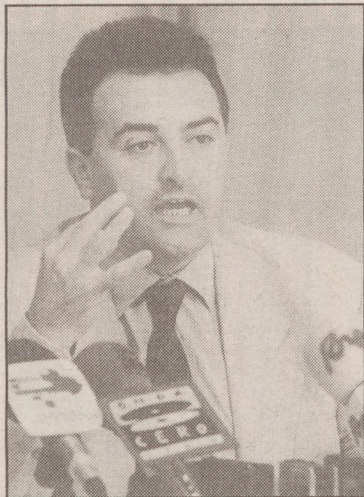
Karmelo Landa HBko Eurodiputatuak Euskal Herria eta Espainiako Estatuaren arteko gatazkaren «konponbide politikoaz» galdetu zion atzo aurrez aurre Javier Solana Espainiako Kanpo Arazoetarako ministroari, honek Strasburgeko Parlamentuan eskaini zuen prentsaurrean. Solanak ez zion erantzun Landari.

PELLO URZELAI / DONOSTIA

Javier Solana Espainiako Kanpo Arazoetarako ministroak Europako Parlamentua lehen aldiz bisitatu zuen atzo eta Bosnia-Herzegovinako egoeraz hitz egiteko prentsaurreko bat eskaini zuen atzo goizean. Jugoslavia zaharraren gatazkan bide negoziatua defenditu zuen Solana ministroak Strasburgeko prentsaurrekoan.

Galderen txandan, Karmelo Landa Herri Batasunako eurodiputatuak hitza hartu zuen eta zenbait galdera zuzen egin zituen ministro espainiarri. Hauxe izan zen lehena: «Nahi nuke jakin zergatik zuk eta zure Gobernuak, Mendebaldeko Sahara eta Palestinako herrirentzat autodeterminazio eskubidea defenditzen duzelarik, aitzitik Euskal Herria, Katalunia edo Galizia bezalako herriei ukatzen diezuen eskubide hori».

Lehen galdera honen ostean, «errepresio politikari» buruz galdetu zion Karmelo Landak Solana ministroari: «Nahi diot galdetu ministro jaunari zergatik bere Gobernuak eusten dion politika errepresiboari edo zergatik,

Karmelo Landa eta Javier Solana ministroa.

GILLENIA / EFE

✓ Landak «tamalgarriztat» jo zuen Solana ministroa Europako Parlamentura «elkarriketarako borondaterik gabe etortzea».

suspertzen dituen euskal herritar asko —HBko diputatu batzuk tartean— hil dituen GAL bezalako talde parapolizialak».

Azkenik konponbide politikoaren gaia aipatu zion Karmelo Landak Javier Solanari: «Zergatik ez diozue ematen konponbide politiko bat Euskal Herria eta Estatu espainiarraren arteko gatazkari, negoziazioaren bidez eta bake iraunkor bat ezarri?».

Javier Solana ministro espainiarrak ez zion erantzun nahi izan eta «komentariorik gabe» esatera mugatu zen. Aurrerago Karmelo Landak berriro hartu zuen hitza eta «tamalgarriztat» jo zuen Solana ministroa Europako Parla-

mentura «elkarriketarako borondaterik gabe etortzea».

FRANTZIAKO GOBERNUAREN SONDEOAK

Bestalde, Rafaela Diez Usabiaga HBko diputatuak Frantziako Gobernuak ETako preso batzuren egin dituen sondeoak izan zituen atzo aipagai Egin egunkarian. Rafa Diezen ustez, sondeo horiek ekaina eta uztailen Madril eta Parisen Gobernuak Azkoitiren inguruan egin zituzten «saiakeren errepikapena» litezte. «Aldiro bide faltsuak 'bilatzeko' joera dago eta horietan oinarrituta ETari buruzko 'irudi' intoxikatzailer batzuk zabaltzeko».

Duela urte batzuk, EAJ eta PSOEek, Rafa Diezen esanetan, leporatzen zioten ezker abertzaleari «negoziazioa» «salbagailu» gisa erabiltzea eta «orain alde-rantzizko egoera aurkitzen dugu». «Hau da, EAJ eta PSOEek negoziazioaren inguruan dinamika intoxikatzailerak piztu beharra dute ezker abertzalearen kontrako mezuak eta taktikak antolatzeke», gehitu du.

Atzeratu egin dute Mujika eta Arregiren estradizio epaia

PARIS

Atzorako espero bazen ere, Pariseko Apelazio Auzitegiak atzeratu egin du Francisco Mujika Garmendia eta Jose Maria Arregi Erostarbe ETako ustezko burukideen estradizio epaia. Orain alde bietako agintari judizialek zehaztasunak eskaini beharko dituzte Mujika Garmendia eta Arregi Erostarbe Frantzian egin omen zituzten delituei eta datei buruz.

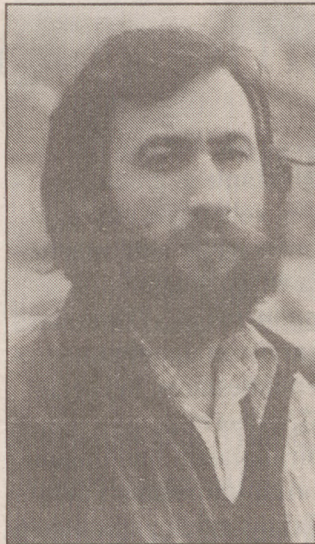
Atzoko audientzia publikoan Apelazio Auzitegiak galdegin zuen, halaber, leporatzen zaizkien delitu horien-gatik Frantzian irekita dauden ekinbide judizialez. Epaileek jakin nahi dute, halaber, ETakideak ei diren Jakes Esnal eta Jose Otxoantesana sumario berean akusaturik daudenentz.

Pariseko Fiskaltzak argitu beharko du, leporatzen dizkieten delituengatik, sumariorik irekita dagoenentz Frantzian. Epaileen ustez ezinbestekoa da hori guztia argitzea Mujika Garmendiaren aurkako lau estradizio eskariri eta Arregi Erostarberen aurkako bietako bati erantzun baino lehen.

FRANTZIAN AUZIPETZEKO ESKARIA

Arregi Erostarberi leporatzen dioten bigarren akusazioari erantzuteko Auzitegiak jakin nahi du lehergailua prestatzea eta ematea, ala ematea soilik egotzen zaion. Legeak ez du zehaztapenak jasotzeko epe-rik finkatzen.

Bi akusatuen defentsaren iritziz Fiti eta Pakito Frantzian auzipetu beharko lituzkete, leporatzen dieten delitua ustez

Joseba Arregi Erostarbe. J.G.

Frantzian egin delako, ekin-tzen ustezko egile zuzenak frantziarrak direlako, eta dagoeneko Frantziako Justiziak dagoeneko ekinbide judizialak irekiak dituelako.

Mujika Garmendiari, Frantzian, gaizkile elkarteko kide izatea, arma eta lehergailuen legedia haustea eta lege kanpo bizitzea bertan egotzen diote. Guzti horrengatik hamar urteko espetxe zigorra ezar liezaioke.

Mujika Garmendiaren aurkako lau eskariak funtsean 'komando ibiltariari' armak eta lehergailuak ematean datzate. Arma eta lehergailuak, akusazioaren arabera, Jose Martinez Moreno teniente koronela, Carmen Tagle fiskala eta Carlos Maria Martin Posadillas koronela hiltzeko erabili ziren.

Pakitori leporatzen diote, baita ere, lehergailu bat ematea Murtziako espetxe funtzionari bati igortzeko. Arregi Erostarberi lehergailua prestatzea egotzen dio Auzitegi Nazionalak.

EEBBek Iraki egindako erasoak gaitzetsi egin ditu Bilbon HBk

I. URIARTE / BILBO

Herri Batasunako Bizkaiko hogeita hamar bat hautetsi eta arduradunek gaitzetsi egin zuten Estatu Batuek Iraki egin berri dioten eraso. Eguerdia jot, zinegotzi, ahaldu, diputatu eta zenbait arduradunek «eraso militarren aurka negoziaketa orokorra Ekialde Erdiako» zioen pankarta bat zabaldu zuten kontsulatuaren arian.

Bitartean Jon Idigoras, Tasio Erkizia eta Jasone Manterola nazioarteko arazoetarako arduradunak elkarriketa labor bat izan zuten kontsulordearekin. Jasone Manterolak iragarri zuen hautetsiek Clintoni mezu bat igorri nahi ziotela. «Orain Clintonek aukera bat dauka guda honi be-

netako amaiera bat emateko. Zentzu horretan eskatzen diogu Irakek eskaintako su etena aintzat hartu eta behin-betirako gatazka honi elkarriketaren bidez konponbidea eman diezaiola».

Bizkaiko ahalduaren iritziz onartezinak dira erasorako jarritako aitzakiak. «NBEk hartu dituen erabakiak ez dira bete, Israeleko kasuan nabarmen». Manterolak galdetu zuen ea zer egin duten Estatu Batuek eta nazioarteko komunitateak laurhun palestinar baino gehiago erbeste-ratu dituztela eta. Zentzu berean Espainiako Gobernuaren jokabidea salatzen. «Kasu batzuen eta besteen artean egiten den diskriminazioa publikoki onartu arren, babes osoa eman die EEBBei» nabarmendu zuen.

HBko hautetsiak EEBBeko kontsuletxe aurrean Bilbon.

SIMAL

ASKAPENAK SUNTSIPENA SALATU DU

Nazioarteko Elkartasuna bultzatzeko sortu zen Askapena elkarteak ere «potentzia inperialisten» eraso gaitzetsi zuen. Askapenaren ustez Estatu Batuek eta honek lagunek

eragin duten guda berri honek «interes ekonomiko eta politiko hutsei» erantzuten die. bestalde erakunde honek protesta ekitaldi zabala antolatu du biharko arratsaldeko zazpi t'erdietan Deustun.

Legebiltzarrak ez du Erkiziaren salaketa ikertuko

F.I. / GASTEIZ

Gasteizko Legebiltzarrak ez du Ertzaintza eta Tasio Erkizia HBko legebiltzarkidearen arteko tirabira ikertuko. HBko parlamentariak esku bateko hatza hautsi zuen Legebiltzarreko aretoan pankarta bat zabaldu ondoren hiru ertzainek kendu egin ziotenean, pasa den urtarrilaren 12an.

Txabi Gañu Erkiziaren kideak ertzainen ekin-tza ikertzeko eskatu zion Legebiltzarreko Mahaia-ri, baina honek eskakizunari muzin egitea erabaki zuen herenegun, atzo jakitera eman zuenez. Mahaikideen ustez Ertzaintzak zuzen jardun zuen. HBk erabakia kritikatu du, ekin-tza «baketsua izan zelako».

Hegoaldekoen % 70 akordioaren alde euskal auzi politikoa konpontzeko

GITE elkarteak Elkarri-rentzat egin duen inkestaren arabera

Hego Euskal Herriko biztanle gehienak, % 70, «elkarrizketa eta akordioaren» alde agertu dira euskal auzia konpontzeko, GITEK Elkarri-ren aginduz egin duen inkestaren arabera. % 13k, berriz, subiranotasun handiagoa eskatzen dute eta % 5ek polizi neurriak areagotzea.

A. UNANUE / IRUÑEA

Aipatu inkesta iragan abenduaren 29an egin zuten Bizkaia, Gipuzkoa, Araba eta Nafarroako 1.600 herritarren artean. Telefono deien bitartez, hiru irtenbide planteatu zitzaizkien euskal auziarentzat: elkarrizketa eta akordioa, subiranotasun handiagoa Euskal Herriarentzat ala polizia neurriak.

Gehiengo zabalak, Bittor Aierdi Nafarroako Elkarri-ko koordinatzaileak atzo jakinari zuenez, elkarritzetaren bidea aukeratu zuen. Bigarren aukera subiranotasunarena izan zen eta azkena polizi neurriena. Azpimarratzekoa da, halaber, inkestatuen % 7,8k ez zutela erantzunik eman.

Erantzunak herrialdeka begiraturaz gero, alde gutxi antzematen da batetik bestera. Elkarriketak Nafarroan du sostengu handiena eta Gipuzkoan gutxiena, hemen ere gehiengoak lortzen badu ere. Emaitzak inkestaturen joera politikoa ren arabera aztertuz gero, Izquierda Unidako botoemai-leentzat elkarriketa ia irtenbide bakarra dela ikus daiteke. Atzetik EAJ, PSOE, EE eta UPNko bo-

Mari Jose Aguas, Josu Urrea, Angel Lag eta Bittor Aierdi.

JOXE LACALLE

toemaileak azaltzen dira. Herri Batasuna eta Eusko Alkartasunakoen herenak Euskal Herriaren subiranotasunaren alde egingen du apustu, nahiz eta alderdi horietan ere elkarrizketa den lehen aukera. Polizi neurriek, al diz, Partido Popularreko botoemaileen artean dute sostengu handiena.

Elkarri-ren ezaguerari dago-
kionez, gizarte mugimendua
Hegoaldeko herritarren
% 17rentzat ezaguna zela era-
kusten du inkestak. Hots, Elkarri
aurkeztu eta bederatzi egunetara
150.000 lagunek ezagutzen zu-
tela. Elkarri gehien ezagutzen

zutenak gipuzkoarrak, 25-44 urte bitartekoak eta HB eta EAren ingurukoak ziren.

TALDEAREN AURKEZPENA NAFARROAN Elkarri-k, bestalde, bere burua aurkeztu zuen atzo Iruñean, Donostiako lehen ekitaldia egin eta hilabete beranduago. Taldea «elkarrizketaren alde dagoen gehiengoaren aukera gauzatzeko» jaio zela eta beraiek aldarrikatzen duten elkarrizketak ez duela inor baztertzen azpimarratu zuen Aierdik. Era berean, bakearen alde diharduten gai-nontzeko taldeekin «harreman onak» dituztela eta agian elkarre-

kin jardun ahal izango dutela gehitu zuen. Helburutzat dütén «bake eta normalizazioa» epe laburrean lortu beharko litzatekeela esan zuen azkenik Aierdik.

Josu Urrea Nafarroako Elkarri-ko kideak datozen hilabeteotako lehentasunak azaldu zituen. «Lehenik, informazioa zabaldu behar dugu, Elkarri bera zein bere ideiak ezagutzera emateko. Halaber, finantzaketa moduren bat antolatuko dugu, autonomia izateko baliabideak premiazkoak baitira. Horregatik, uztaila bitartean bi mila kide lortzea espero dugu, mobilizazioei ekin ahal izateko».

Pablo Mosquerak ukatu egin du UPNk PPrekin ados jartzea aholkatu zionik UAri

F. I. / **GASTEIZ**

Pablo Mosquera UAko idazkari nagusiak gezurtatu egin zuen atzo hauteskundeetarako UPNk PPrekin ados jartzea aholkatu zionik, Rafael Gurrea UPNko idazkari nagusiak herenegun adierazi zuenez, adostasun elektoralak erdiestea gomendatu zion UAri, UPN eta UAren arteko bileran. «UPNkoek ez ziguten hauteskunderi buruzko aliantzen inguruan ezer aipatu, besteak beste, eurek zalanza ugari dutelako aliantza horiei buruz», erantzun zuen Mosquerak. UPNk hitzarmena sinatua du PPrekin Espainiako Kongresuan eta Senaduan PP laguntzeko.

Gurrearen adierazpenak UA-

ren asmoak zeintzuk diren jakiteko saioa da Mosqueraren ustez. Esan zuenez alderdi foralistak PP eta PSOEn eskaintzak izan ditu hauteskundeen ondoren UAren botoa lortzeko, baina Mosquerak adierazi zuenez, ez du hitzarmenik egin ez bata ez bestearekin. «Espainiako Gobernuako lehen-dakaria aukeratzeko botoa programaren arabera erabakiko dugu», esan zuen.

UPNko buruzagiak azaldu duen jarreragatik kexu agertu zer Mosquera. «Aholku guztiak entzuteko prest gaude, baina horrek ez du esan nahi nortasunik ez dugunik edo galdu egin dugunik», esan zuen UAkoak. Gero, aholkua UPNri itzuli zion Mosquerak: «UPNk foralismoa eta na-

zionalismoaren arteko ezberdintasuna garbi eduki behar luke, jakinda nazionalismoari uko egin diola Nafarroak».

Alderdi erregionalisten artean programa bateratua aurkezteko ahaleginak, bestalde, ez duela arrakastarik izan aitortu zuen UAko idazkari nagusiak. UAren asmoa ezerezean geratu da Union Valencianak eta Partido Aragones Regionalistak ezetza eman ondoren. Hala ere Mosquerak ez du amore eman nahi eta harremanak estutzeko Extremadura Unida eta Union del Pueblo Leones alderdiekin bilerak izango dituztela iragarri zuen.

«UAK eskaintza eta hausnarketa egin du alderdi erregionalisten zereginaren inguruan. Haus-

Pablo Mosquera.

LALDE

narketa indarra batzeak duen garrantziaren inguruan, eta eskaintza PP eta PSOEren artean kokatzeko proiektua, zaila baita interesak defenditzea beste alderdi baten menpe egonda», argudiatu zuen UAkoak.

Euskal preso bat bi aldiz jipoitu dute kartzela aldaketan zehar

DONOSTIA

Carabancheleko ospita-
letik Almeriako espetxera
zeramatela bi aldiz jipoitu
zuten Jose Maria Perez
Diaz, euskal preso zarauz-
tarra joan den astelehe-
nean. Bietan, Perez Diaz
kartzelaz aldatzeaz ardu-
ratu ziren goardia zibilek
jipoitu zuten, Amnistiaren
Aldeko Batzordeek atzo
aditzera eman zutenez.

Jaeneko kartzelan jaso zuen lehena. Bertan gaua pasa ondoren, hiru preso arruntekin atera zuten bi-daia jarraitzeko. Beste hirurak furgoirak igo ondoren, Perez Diaz bazter batera eraman zuten eta buru, aurpegi, bizkar, barrabil eta hanketan kolpeak eman zizkieten. Kolpeen ondorioz, zauriak ditu buruan eta ezpainenetan.

Almeriako bidean, Granadako espetxean beste geldialdi bat egin zuten. Preso arruntak bertan geratu ziren, eta orduan furgoitik jaitsiarazi zuten Jose Maria Perez berriro jipoi-tzeko. Amnistiaren Aldeko Batzordeak azaldu dute-nez, Almeriara iristean medikuaren presentzia es-katu zuen salaketa judi-ziala aurkezteko.

Garraixi Isilaren manifestaldira deitu du EAJk

SILBO

Euzko Alderdi Jeltzaleak gutun bana bidali die herrietako batzokiei urtarilaren 30eko manifestaldian parte har dezaten. Bakearen Aldeko Koordinakundeak edo Garraixi Isilak antolatuta 'Denontzat eta betirako' lemapean elkarretaratzea izango da Bilboko kaleetan Ghandi hil zeneko egunaren gomutan.

EAJren iritziz «herritarren gehiengoa gogaituta dago biolentziaren iraupe-naz». Hortaz, dio, «edo-zein aukera da ona bakea-ren alde manifestatzeko, batez ere sistema de-mokratikoa tresna bortitzez hautsi nahi dutenak dauden bitartean».

Euzko Alderdi Jeltzaleak gogorarazi du alderdi honek «Ajuria Eneko Hitzarmenaren ondorioz sortu diren erakunde sozial eta bakezaleek deituriko manifestaldi guztiak» bultzatu dituela.

Hezkuntza

Bi hezkuntza legeak berresteko azken txanpa gaur hasiko da Legebiltzarrean

Jaurlaritzak PPren sostengua izan lezake otsailaren 19an onespina lortzeko

Gaur hasiko dira eztabaidatzen Legebiltzarreko ponentzian Euskal Eskola Publikoaren eta Irakaslegoaren legeak. Ponentzia oposizioaren 269 zuzenketak aztertzen hasiko da Hezkuntza batzordeari txostena bidaltzeko. Gero Legebiltzarrera eramango dira legeak, bertan seguruen otsailaren 19an onartzeko. Bilkura honetan PPren baiezkua lor lezake testu hauek.

JOSE MARI PASTOR / DONOSTIA

EAJ, PSE-PSOE, eta EEK Eskola Itunaren babesean mamitutako Euskal Eskola Publikoaren Legea eta Irakaslegoaren Legea azken txanpan sartu dira. Gobernu eta talde parlamentarioen ordezkariak gaur hasiko dira jorrazten ponentzian Jaurlaritzak gizarte eragile eta sektorearen ordezkariengandik nahi baino adostasun txikiagoa lortu duten bi testuak.

Ponentzian Enriqueta Benito (UA) eta Xabier Markiegi (EE) izango dira talde mistoaren ordezkariak; Xabier Gurrutxaga, Euskal Ezkerratik; PPko Leopoldo Barreda; Inaxio Oliveri, EA-ren aldetik; eta Tasio Erkizia, HBren izenean. Manuel Huertas eta Luis Bandres defendituko dituzte hurrenez hurren PSE-PSOE eta EAJren ikuspuntuak.

Ponentzia honek osatuko duen txostena Legebiltzarreko batzordeari igorriko zaio eta honek azken testua emango dio Ganbarari honen onespina jasotzeko. Prozesuaren azken ekitaldi hau otsailaren 19an izan daitekeela adierazi dute Parlamentuko iturriek.

Gobernuko kideak izan ezik, gainontzeko talde politiko guztiak bi lege hauen kontra azaldu dira. Oposizioak, gainera, udaren hasieran sinatu zen Eskola Itunaren bost puntuetatik bi —lege hauek, hain zuzen— baino ez eztabaidatzea gaitzetsi du. Hezkuntza akordioaren beste hiru zutabeak izan ziren finantzaketa, plangintza, eta euskalduntzearen zati bat eztabaidaz kanpo uztea kritikatu du oposizioak.

Plangintzaren arabera, hezkuntza sare bakoitzak eutsi egin beharko dio ikasle kopuruari elkarren arteko 'gatazkarik' ez sortzeko. Finantzaketak zentroetako irakasle eta funtzionarioen arteko homologazioa aurrikusten du. Euskalduntzearen ar-

Eskola Ituna 1992ko ekainaren 16an sinatu zuten gobernukideek.

OLALDE

loan ondoko urteotan prozesu honek eraman behar duen dinamika zehazten da.

Oposizioko taldeek abenduan bi lege proiektuei aurkeztutako osoko zuzenketak atzera bota zituzten gobernukideek Legebiltzarrean. Honen ondorioz, zenbait taldek —EAK eta EUEK— erretiratu egin dituzte Euskal Eskola Publikoaren Legeari jarritako zatikako zuzenketak. Testu honek 128 emendakin jaso ditu orotara: 108 PPrenak, 19 Gobernuako alderdienak eta bat HBrena. Irakaslegoaren Legearentzat, al-diz, 141 zuzenketa prestatu dituzte talde parlamentarioek: EA eta EUEK berrogeita bostna, PPK 36, Gobernuako kideek 14 eta HBk 1. UAK ez die azkenean inolako zatikako zuzenketarik aurkeztu lege bioi.

✓ Avila sailburordeak PPren jarrera laudatu du alderdi honek osoko emendakina erretiratu eta 144 zatikako zuzenketak aurkeztu baitizkie bi legeei.

Jose Luis Avila Hezkuntza sailburordeak «penagarritzat» jo du oposizioaren multzo batek zuzenketa horiek kendu izana, eta laudatu egin du, halaber, Partidu Popularrak zeregin honetan erakutsitako jarrera. PPK osoko zuzenketa erretiratu eta 144 zatikako emendakin bideratu ditu bi legeontzat.

AVILAK PP LAUDATU Avilaren arabera, EA eta EUE bezalako taldeen jokaerak zapuztu egin du gai honetaz gizarte adostasun zabalagoa lortzeko posibilitatea. Ondorioz, PPK soilik eskainiko luke akordioa erdiesteko aukera eta Gobernuaren aldetik kontzesio batzuk egin litezke hurbilketa gisa talde honen sostengua izan eta adostasun handiagoa bereganatzeko.

Hizkuntz auzia izan da lege hauei buruzko eztabaidaren ardatza. Jaurlaritzako hirukoteak eta PPK, esaterako, hiru hezkuntza ereduen iraupena defenditzen dute. HB, EA eta EUEK, oster, A ereduaren emaitzak zalantzan jartzen dituzte ikasleen euskalduntzea bermatzeko. UAK lau eredu nahi lituzke: A, B, D eta C, hau erdara hutsez.

Hilabete besterik ez

J.M.P. / DONOSTIA

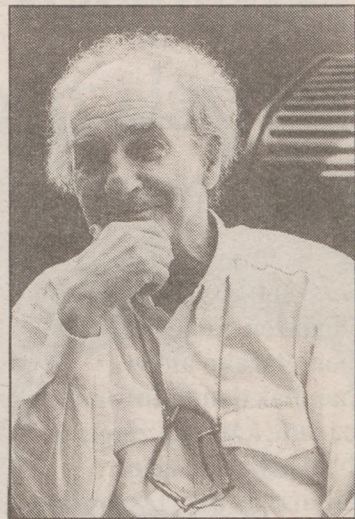
■ Eusko Jaurlaritza osatzen duten hiru alderdiek 1992ko ekainaren 16an sinatu zuten Eskola Ituna. Hitzarmenak oposizioa eta irakaskuntza eremuko hainbat ordezkariaren kritikak jaso zituen.

Akordio honetatik sortutako Euskal Eskola Publikoaren Legea eta Irakaslegoaren Legea osatu eta talde politiko eta gizarte eragileei aurkeztean izan ziren hurrengo pausoak, testuek ahalik eta adostasun zabalena lortzeko asmoz.

Prozesu hau udazkenean ikasturte berriaren hasierarekin batera berpiztu zen. Oposizioa zein hezkuntza arloko zenbait sektoretatik malgutasun eza egotzi zioten exekutiboari. Bi lege proiektuek eraginiko iritziz kontrajarriak argi eta garbi azaldu ziren abenduaren 10ean, zuzenketak aurkezteko epea bukatu zenean. Legeak Gobernuari bueltatzea eskatu zuen oposizioak. Euskal Eskola Publikoaren Legeari osoko zuzenketak ezarri zizkioten talde guztiak. EAK eta EUEK ez, oposizioa gainontzeko alderdiek beste horrenbeste

egin zuten Irakaslegoaren Lege proiektuarekin. Ekimen hauek, baina, ez zuten aurrera egin Gobernuako kideek gaitzetsi egin baitzituzten.

Orain azken etapa heldu da. Ponentzian zuzenketaz ariko dira alderdien ordezkariak gero batzordeari bidaltzeko. Bertan zuzenketa batzuk onartu eta beste batzuk kendu egin daitezke. Hortik Legebiltzarrera eramango dituzte legeak azken bedekapena jasotzeko. Dena hilabetearen epean Ganbararen egutegiaren arabera, otsailaren 19an izango baita bilkura.

Eduardo Txillida.

BAYO

Txillida eta Amnesty Internationali Sabino Arana sariak

DONOSTIA

Kultura saileko Sabino Arana saria Eduardo Txillida eskultore donostiarra jasoko du aurtan, atzo Sabino Arana fundazioak emandako informazioaren arabera. Kultura sailekoarekin batera gizarte sailekoa jasoko duen Amnesty International erakundearen saria ere nabarmendu du Sabino Arana fundazioak. Sari emateko ekitaldia hil honen 31n egingo dute, Gasteizen, Sabino Arana jaio zen egunean.

Sabino Arana fundazioaren ustez, «Donostian eta Bilbon egin dituen erakusketen ondotik, euskal artisten artean unibertsalena dela erakustez gainera, bere herrian profeta dena erakutsi du Txillidak».

Gizarte saileko saria jasoko duen Amnesty International erakundeak «30 urteetan lur osoko kontzientzia presoen alde egingo dako lana» saritu nahi izan du fundazioak. Amnesty International erakundeak «heriotza zigorraren kontra egindako kanpaina» nabarmendu du baita ere Sabino Arana fundazioak.

Diaspora sailean, berriz, Victor Garaigordobil Ekuadorreko Los Rios-eko gotzaina izandakoari emango diote Sabino Arana saria.

Paul Dournier Sarako alkateari sari berezia emango diote, «urte askotan abertzale izaera erakutsi duelako, eta harentzat muga ez delako inoiz izan», adierazi du Sabino Arana fundazioak.

Bizitza osoko lana saritzeko Luis de Aranburu musika konpositore eta irakaslea aukeratu du Sabino Arana fundazioak.

Kiroletako saria, berriz, Maite Zuñiga korrikalari arabarrari emango diote, «Bartzelonako Joko Olimpikoetan izan zuen arrakastagatik».

HENDAIKO IKASTOLAK

Kantinarako laguntzaile euskalduna bilatzen du, hurrez arduratu eta garbiketa lanerako. C.E.S. kontratapean Dei (07 33) 59 20 07 10 telefonora.

Espainiako Kode Penal berriak ez die kartzela zigorra ezarriko intsumisoei

Horrela eskatu dute sozialistek atzo aurkeztu zuzenketa baten bidez

Sozialistek atzo aurkeztu zuten zuzenketa onartzen bada, eta horretarako aukera handiak daude, intsumisoei ez dute kartzela zigorrrik bete beharko, zigor laburrena bi urtekoa izango baita. Kode Penal berriaren arabera, behin-behineko askatasuna lor daiteke zigor mota honekin.

T. S. / IRUÑEA

Atzo amaitu zen Kode Penal berriari zuzenketak aurkezteko epea, eta atzo bertan aurkeztu zuten sozialistek intsumisioari buruzko bat. Orain arte, lege berriaren arabera, 1992tik aurrera intsumiso egin diren gazteek bi urte eta lau hilabeteko zigor laburrena jasotzen zuten. Emen-dakin honetan, berriz, zigorra urtebete edo bi urtekoa izan dadin eskatzen dute, eta horrela intsumisoei ez dute kartzela zigorrarik beteko.

Nahiz eta bi urteko epaia jaso, intsumisoei ez lukete kartzela zigorrrik beteko, Kode Penal berriaren arabera, behin-behineko askatasuna lor daitekeelako bi urteko zigorrarekin, hori bai, aldez aurretik ez badaude aurrekin penalak.

Berri hau oso «interesgarria» dela adierazi zuen atzo Iñaki Zubiza Kontzientzia Eragozpen Mugimenduko abokatuak. Hala ere, nahiz eta positiboa izan, «intsumisioak epaitzen eta zigortzen jarraituko dute, beren planteamendua zigortzearen aldekoa da. Jokamodu hau delitutzat hartzen dute». Berak garbi azaldu zuen oraindik «gizartearen gehien-

Soldadutzaren kontrako protesta ekintza, Donostian.

goak eskatzen duena ez dute kontuan hartzen, soldadutza eta Armadaren erabateko aldaketa hain zuzen».

Nolanahi ere, zuzenketa hau aurrera ateratzen bada, «intsumiso gehienak espetxera joan gabe geratuko dira, ez dituztelako aurrekin penalak, eta hau oso berri ona da», gaineratu zuen Subizak. Positibotzat jo zuen aldaketa hau, «baina gure helburua ez da intsumisioak espetxera ez joatea, soldadutza bukatzea baizik».

«INTSUMISO GEHIAGO GEROAN»

Zuzenketahau onartzen bada egoera aldatuko litzatekeela gaineratu zuen KE-Meko abokatuak: «Intsumiso guztiak, orain ez bezala, egoera

berdinean egonen direlako, eta ez du zentzu handirik izango azken egun hauetan intsumiso batzuek erabaki duten jarrera, borondatez kartzelara joatekoa hain zuzen». Jakina denez, herenegun Pablo Etxegarai gazteak ez zuen epaileak erabakitako behin-behineko askatasuna onartu eta espetxean sartu zuten. Honen ondorioz, intsumiso gehiago egonen direla azaldu zuen Subizak, kartzela zigorrrik ez dagoelako.

Bestalde, Carlos Fernandez gaztea epaitu zuten atzo, eta epaiketari bertan, beste batzuetan egin duen bezala, epaileak urtebeteko epaia ezarri zion, beraz, ez du kartzela zigorrrik beteko. Fiskalak, hasiera batean, hiru urteko zigorra eskatu zuen, eta abokatuak absoluzioa.

Arangurengo bailarako biztanleak autoinkulpatu egin dira berriro

IRUÑEA

Arangurengo (Nafarroa) bailarako biztanleak autoinkulpatzea erabaki dute, orain bi hilabete, artean beren arteko hamar lagunaren kontrako epaia ezagutzeke zutela, egin zuten bezala. Halaber, epaia arbitratza erabaki du Arangurengo Batzarrek, «bidezkoa ez delako, eta partziala eta arbitrarioa delako». Batzarrek bere elkartasuna adierazi die zigortutako hamar herritarrei.

Arangurengo biztanleen batzarrek gogor salatu ditu epaiketa eta haren inguruko zirkunstantziak. «Hala ere, epaia ez gaitu gehiegi harritu. Epaiketa politikoa izan zedin prestatua zegoelako, eta ondorioz, aurretik erabakia zegoelako», salatu dute arangurendarrek.

Oso haserre daudela adierazi dute, «arazo ekologikoa eta giza eskubideen aurkakoa dena, orden publikokoa bailitzan erabali nahi izan zutelako». Epaiketako salatzailak beren salaketan oinarriturik batere frogarik ezin izan dutela aurkeztu azaldu du, baita ere, Arangurengo Batzarrek. Europako beste lekuetan antzeko konfliktu ekologikoei aurre egiteko «elkarriketa eta bide demokratikoetan» oinarritu direla nabarmendu dute, eta Nafarroan, aitzitik, «herritarren ardura erakustea besterik egin ez duten ekintzak kriminalizatzen saiatu dira gogor», azaldu dute.

«Bailara osoko kezka, milaka lagunek dutena» gutxi batzuen gan «pertsonalizatzen saiatu direla salatu dute baita ere Arangurengo herritarrek.

Osasuna

Apirilaren 1ean behin-betiko itxiko da Hazparneko klinika

L. ETXEZAHARRETA / BAIONA

Hazparneko klinika datorren apirilaren 1ean itxiko dela jakinda, langile batzuek eskuratu zuzendaritzak bidali gutunengatik. Eritetxearen herrian atxikitze bi urte iraun duten mobilizapenak administrazioaren utzikeria eta buruzagitzaren nahikariaren aurrean osoki galdu dute.

Klinika 40 langileen parte batek buruzagitzaren eskutitzak hartu berri ditu. Erizain gehienek lanpostuak Baionan proposatuko zaizkie. Aldiz, zerbitzu edo sukaldaritzakoek langabezia ziurra dute apirilaren lehenetik goiti.

1990eko urte bukaeran klinikaren buruzagitzak jakinarazi zuen bertako oheen transferentziaren egiteko xedea Baionako Saint Etienne-ko klinikara. Eritetxe honek osatu behar zuen bere ohe kopurua, Baionako beste klinika batetik espero zituenak ez lortzeagatik. Buruzagitzaren nahikeria hargatik erregio mailako ospitaleen administra-

zioak baimendu beharra zuen.

Baimentze hori 1992ko ekainean lortu zuten Akita-niako prefetarengandik, ospitaleen administrazioaren ondotik. 1991ko urte hasieran CFDT sindikatuak bere kezak agertu zituen klinikaren itxeko arriskua agertuz. Orduan klinikako buruzagiek mehatxuak egin zituzten Gure Irratia eta prentsakide batzuei «berri faltsuak zabaltzen zituztelako».

Urtean zehar hautetsi eta jendeak kezkatzen hasi ziren. Hazparnen, inguruko herrien eta erakunde askoren mobilizapena gertatu zen klinika herrian atxiki nahiz.

1992ko martxoaren 28an Hazparnen 3.000 lagun bildu ziren klinikaren aldeko manifestaldi batean. Pinatel auzapeza, Coumet departamenduko kontseilaria eta auzo herritako hautetsi asko bildu ziren. CFDT sindikatuak, Tokian Sortu kolektiboa, hautetsiak, denak bat ziren azpimarratzeko «klinika Hazparnen, eskualde guztirako zerbitzu publiko premiazkoa zela».

Nafarroako haur-gazteen % 24ek peril kardiobaskularrak dituzte

IRUÑEA

Nafarroan egindako epidemiologi ikerketaren arabera, bertako haur-gazteen % 24ek arrisku kardiobaskularraren bat dute, hau da, arterien hipertentsioa, hiperkolesterolemia edo loditasuna. Horrela adierazi zuen atzo Rosa Elkarte Virgen del Camino ospitaleko medikuak. Ikerketa hau 1987 eta 1991. urteak bitartean egin zen Nafarroan, eta bertan 4 eta 17 urte bitarteko 5.830 haur aztertu zituzten.

Calixto Aiesa Osasun sailburuak azaldu zuenez, gaixotasun kardiobaskularrak sor-

tzen dituzte bai Estatuan, bai Nafarroan, heriotza eta gaixotasun kopuru handienak. Eritasunei «aurre hartzea» litzatekeena dela gaineratu zuen Aiesak, arrisku faktoreei kasu emanez gero. «Aurrezaintzea eragingarriagoa izango da haurtzaroan hasten bada, arterien lesioan hasi aurretik, honengatik sortzen baitira gaisotasun hauek», azpimarratu zuen Osasun sailburuak.

Aurkeztutako ikerketan ere garbi geratu da, beste populazio batzuek aldean «kolesterola Estatuko beste erregio batzuetakoa baino handiagoa dela», Rosa Elkarteren esanetan.

Azkuna Osasun kontseilariaren dimisioa eskatu du CCOOk

BILBO

CCOOk Eusko Jaurlaritzako Osasun kontseilaria den Iñaki Azkunaren dimisioa eskatu zuen atzo, Osasun Saileko «eraginik gabeko gestioaren arduradun nagusi den heinean».

«Osasun kontseilaria 'Abril txostenaren' alde agertu zen iaz eta aurren, berriz, Euskal Osasun Sistemaren

Plangintza saldu nahi digu. Plan hau iazkoaren kopia hutsa da eta beti bezala, Azkunak bere kabuz eta inoren partehartzea kontuan izan gabe aurkeztu du», salatu zuten CCOOk ordezkariek.

Azkunak «behin eta berriz huts bera» egiten duela gaineratu zuten sindikatuko ordezkariek, «osasun publikoaren arduraduna izanik sektore pribatua defenditzea», alegia.

Bilbon Bosniako bortxaketen aurka manifestaldia larunbatean

BILBO

Bosniako gerran, soldadu serbiarrek milaka emakume musulman bortzikatu dituztela salatu eta ekintza horien aurka egiteko, manifestaldia egingo da Bilbon datorren larunbatean Emakume Internazionalistek deituta.

Gertatzen ari den sarraskiaren inguruko isiltasuna apurtzea da ekintza honen helburua, Emakume Internazionalistek zabalduzako deialdian argitzen denez. Eguerdiko ordu batean abiatuko da manifestaldia Arriagako plazatik.

Expolangues erakusketa hainbat hizkuntzaren biziarazteko premiaz

Gaurtik igandera arte Parisen 40 mintzaira ikuskari

Nazioarteko Hizkuntza eta Kulturen Azoka den Expolangues erakusketak atek zabalduko ditu 11. aldikotz Parisen gaur. 40 mintzaira, 20 herri, 350 stand-ek agertuko dituzte 14.000 metro karratuetan. Irakaskuntzak toki handia hartuko du komunikazioa eta itzulpenarekin. Jaurlaritzak eta Nafarroako Gobernuak mahai bat izango dute elkarrekin.

L. ETXEZAHARRETA / PARISE

Erakusketaren kartela.

nologietan.

Aurten antolatzaileek alemanaren garrantzia agertuko dute: 95 milioi europarren hizkuntza eta Europa mendebal eta ekialdekoaren arteko komunikazio hizkuntza nagusia dena. Hargatik Frantzia 10 ikasleatarik 9k ikasten dute ingelesa. Frantzia gaur 5.000 itzultzaile dira eta 49.345 hizkuntz irakasle.

BREITAINIERAZKO BERRITASUN NABARIAK

Kortsikak D46 stand-ean kultura eta irakaskuntzako ekoizpenak agertuko ditu. E47ean Jaurlaritzak eta Nafarroako Gobernuak ordezkartza bera osatzen dute. Joseba Intxaustiren liburua 'Euskara Euskaldunon Hizkuntza' salgai izango da euskararen irakaskuntzaren hainbat dokumenturekin. Generalitat-ek

✓ Aurten antolatzaileek alemanaren garrantzia agertuko dute: Europa mendebal eta ekialdekoaren arteko komunikazio hizkuntza nagusia dena.

katalanaren metodo eta argitalpen asko E40ean agertuko ditu.

G32an Britainiako 'Skol uhel ar vro' kultur erakundearen stand-ean hiztegi berriak azalduko dira. Bideo jokoak britainieraz eta hizkuntzaren ikasteko logizial berria ikuskari dira 'Moutig' izeneko britainieraz egin umeentzako aldizkari berriarekin.

Jean Pierre Van Deth, Expolanguesen lehendakariak dioenez «gaur premiazkoa dena ez da hainbat jakitea zergatik hainbeste hizkuntza dauden munduan baina nola elkarrekin bizi gaitez, gure hizkuntza, kultur eta sustrai ezberdin ugariekin». «Esperantza badaiteke XXI. mendean, elektronika eta bere aplikapen askorengatik eleaniztasun ez jasana baina asumitua- ren aroa has daitekeela», dio bere aurkezpenean eta horrela Expolanguesek «sortzen ari den munduaren aurpegia marrazten lan- tzen ahal duela, jendeen ezinbes- tezko ainitzasuna bakean bizi- tze».

ORDIZIAKO AZOKA

Nobedade eta jende gutxi

ANA IRASTORZA / ORDIZIA

Aurreko asteetan baino jende gutxiago ibili zen atzoko Ordiziako azokan. Goizean goiz hotz amorratu zen eta akaso horrek ere izango zuen bere eragina azokara jende gutxiago hurreratzeko. Hala ere, eguerdi aldean artean jende gutxi samar zebilen.

Aurreko asteekin konparatuta ezer berririk ez zen agertu produktuen artean, eta prezioetan ere ez zen apenas aldaketarik izan.

Ondoko prezioak izan ziren:

ABEREAK:

150 bat arkume jarri ziren atzo salgai, horietatik gehienak, ehun inguru 400 pezetan saldu ziren eta beste 50ak, berriz, 380an saldu ziren. Untxiak behera egin zuen eta 220 pezetan saldu zen.

EHIZA:

Azoko azokan 20 oilagor ber- terik ez ziren jarri salgai, eta 2.000-2.200 egin zuten. Urteko azkenetakoak izango dira, hil honen amaituko baita ehizarako garaia.

BARAZKIAK:

Aldaketa handirik ez zen izan bertako barazkiei dagokienez. Azalgak 50-60; baba txikiak 150-350; atxikoriak 50-60; bar- ratxuriak 25-50; babarrun bel- tzak 800-1.200; urrak, 300-350; azaburuak 50-100; borrajak, 40-100; kiwiak, 150-200; tipulak 50-100; Bruselako azak 150-200; azaloreak 75-125; eskaro- lak, 50-75; espinakak 50-75; letxugak 50-80; sagarrak 125-500; intxaurreak, 400; porruak, 80-150; azenarioak, 100; eta pa- tatak 50.

Kanpoko barazkien artean ere ez zen apenas aldaketarik izan

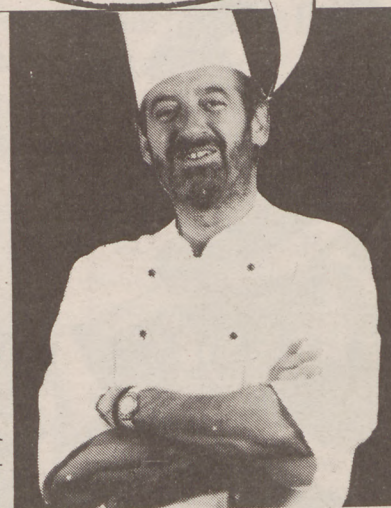
atzoko azokan: honako hauek izan ziren prezioak: Valentziako herburuak 290; azaloreak 150-190; limoiak, 125-150; laranjak, 60-125; mandarinak, 125-200; tomateak 250-290; lekak 600; ilarrak 350-375; kardoak 200-300; sagarrak 50-150; udareak, 100-150; patatak 30; ananak 225-250; bananak, 290-350; pi- per gorriak 175-200; piper ber- deak, 250-280; eta mahatsa, 250.

ARRAINAK:

Antxoia 720 pezetan —berta- koa—, antxoila 1.090; bakailaoa 1.300; kariokita 1.300; txitarroa 430-730; itsasoilarra 1.480; mi- hiarraina 1.580; libita 580; me- diana 2.000; legatza, 2.780; mu- xarra 700; perloia, 800; perlita 550; merlenka 1.640; potak 570; izokina 1.400; barbarina 1.200; itsaskabra, 900; sardina 520 eta amuarraina 650.

ETXEKO GIZON, ARGII!
GAUR HIRI TOKATZEN ZAIK
IZATEA SUKALDARI

Karlos
ARGIÑANOREN
MENUA

1993rako
DENOK
SUKALDARI

Arrain xaflak babekin

OSAGIAIK

- Kilo bat arrain xaflatan
- 300 gramo baba
- 4 berakatz
- Perrexila
- 10 almendra xigortua
- Edalontzi bete esnegain
- Edalontzi bete ardo txuri
- Olloa, gatza eta piperrautsa
- Gurina

PRESTAKETA

Oraingo honetan errezeta fanekarekin egingo dut, baina beste arrain moto askorekin egin daiteke. Behar dena freskoa izatea da.

Hasteko almendrak berakatzarekin eta perrexil xehetuarekin oratu. Ardoa eta esne- gaina gehitu. Arrainari gatza eta piperrautsa eman eta laberako azpil batean jarri olio txurrustada batekin. Lehen egindako nahasturarekin estali arraina eta labean 15 bat minutu eduki 125 gradutan, azken 5 minutuak gainetik gorritzeko. Arraina egiten den bitartean babak zartaginean pasatu gurinarekin. Arraina prest izatean platerera atera eta babekin apaindu.

Bonba izoztua

OSAGIAIK

- Litro bat esnegain
- 100 gramo azukre hautsean
- Pinoiak
- 150 gr. txokolate fondak birrindu
- 500 gramo bizkotzoa
- Kakaoa eta azukre hautsa apaintzeko
- 100 gramo hur xehetu

PRESTAKETA

Lehenik esnegaina harrotu behar da. Puntuan dagoenean kontuz gehitu azukrea, pinoiak, hurrak eta txokolatea.

Kupula formako molde bat bizkotxo geruza batez estali (norberaren gustura busti daiteke). Esnegain harrotuaren krema jarri barruan. Beste bizkotxo geruza batez estali. Orubete eduki izozkailuan. Denbora horren buruan, atera eta molde iraulli zerbitzatzeko azpil batera, bonba ateratzeko. Apaintzeko, erdi batean azukrea eralki eta beste erdian kakaoa.

Gauza onak denbora luzez irauten duenean, eskola sortzen du. Kafe-rik onena den BAQUEK, kafearen sekretuak eskaintzen dizkizu

Kafe irlandesa

- 6 koilarakada kafe eho
- 12 koilarakada azukre
- Litro bat ur
- 200 gramo esnegain harrotua
- 6 kopatxo whisky eskoziar

Bi koilarakadatxo azukre eta whisky kopatxo bat jarri edalontzietako bakoit- zean. Hauek aurretik berotu egin behar dira. Kafea expres luze gisa prestatu- rik, oso beroa dagoela isuri edalontzietara eta nahasi. Ondoren esnegaina jarri gai- nean, oso hotza, halaxe egon dadin kafea zerbitzatu arte.

San Sebastian eguna

Kapelak buru gainean eutsi ezinik ibili ziren asko eta asko.

ANDER GILLENEA

Umeek jarri zuten dantzan Donostia

IDURRE ESKISABEL / DONOSTIA

Hutsik egin gabe atera zen urtero bezala atzo ere, Donostiako haurren danborrada. Bezperan gertatutako atentatua zela eta, zalantzan egon ziren hiriko agintariak umeen danborrada egin ala ez. Azkenean, baiezkotzea erabakia hartu zuten, Odon Elorza alkatearen hitzetan, «umeek urte osoan danborradan ateratzeko izaten duten ilusioarekin» ezin delako jolastu. Hala eta guztiz, minutu bateko isilunea gorde zuten umeek danborrada hasi aurretik, alkateak hala aginduta.

Eguerdian hasi zuten danborrada, baina 11.30ak jotzerako Alderdi Ederren bilduta zeuden danborradan atera beharreko

gaztetxo guztiak. Danbor eta kupel zarata une horretan bertan hasi zen, kolore bizietako trajez jantzitako haurrek ez baitzituzten bakean uzten aurrealdean zintzilik zituzten danbor eta kupelak. Burrumba izan zen nagusi beraz Donostia erdialdean, eguerdia baino lehen hasi eta harik eta gaztetxoaren danborrada amaitu arte.

Ilusioa eta urduritasuna nabaria zen guztiengan. Osotasunean, urdin, gorri eta berdez margotuta ageri zen Donostiako udaletxearen aurrealdea. Eta orduantxe etorri zen lanik zailena, antolatzaileentzat bederen, talde guztiak ordenan jarri eta koordinatzeko unea iritsi baitzen. Aisa egin zuten azkenean, haurrek nahiko zintzo erantzun baitzieten antolatzaileek megafoniatik emandako aginduei. Ordurako aurtengo Easo Eder, Jeneral eta euren laguntzaileek hartua zuten euren kargua. Gema Bueno izan da aurtengo Easo Ederra eta Xabier Iglesias Jenerala, biak Maria Auxiliadora ikastetxeak.

Odon Elorza alkateak hartu zuen hitza eguerdia baino lehenxeago. Umeen danborradak sortzen zion emozioa adierazi zien bildutako guztiei eta eskerrak eman zizkien gaztetxo eta antolatzaileei euren ahaleginagatik. Ondoren, minutu bateko isilunea eskatu zien haurrei, bezperan gertatutako atentatua gaitzesteko. Eta horixe izan zen, eguerdi parte osoan ume guztiak isilik egon ziren une bakarra.

Hamabiak jotzean ekin zioten Jeneralaren agindupean gaztetxo guztiak Donostiako Martxa jotzeari eta horren atzetik hasi zuten ohizko ibilbidea. Askoz ere lehenagotik, jende ugari zegoen bilduta danborrada pasatu beharreko kaleen espaloietan. Andana luzea osatu zuten danborradako 5.500 gaztetxoek Donostiako kaleetan, atzetik, Easo Ederra zeraman orga zuri-urdira zilarreztatua zutela. Hortik aurrera, umeen jaia ezezik, bideo eta argazki kamarek hornituak guraso eta senideena ere izan zen.

Umeak beti ume

Freskotasuna eta bat-batekotasuna darie haurrei. Danborradan nabaria da hori eta nahiz eta antolaketa lanetan ibiltzen diren helduak umeak ahalik eta txukun eta formalen joanarazten saiatu, alferrikakoak izaten dira askotan ahaleginak. Umeak beti ume —eta heldu asko ere bai— direlako frogatu ahal da zuten atzoko danborradak:

○ 11.30etan Alderdi Ederren bildu ondoren, antolatzaileek banaka esaten zituzten ikastetxeen izenak, talde bakoitza berari zegokion lekuan jar zedin. Danbor eta kupelak kolpatuz hartzen zuen talde bakoitzak bere ikastetxearen izena, baina besteek txistu eta oihuz arbuiatzen zituzten. Ezta hartu beharko du gaur, ahalegin horretan ezarria urratu zuen batek baino gehiagok.

○ Besteen gain egon behar hori alabaina, ez da umeen kontua bakarrik. Danborrada hasi baino lehenagotik jende ugari bildu zen ibilbideko espaloietan bertan, gehienak helduak eta asko eta asko bideo eta argazki kamerak zintzilik zituztela. Jendea pilatu ahal etorri ziren ukondoko eta bultzadak, norberaren seme edo alabaren irudi xarmanta harra-patzeko lehian guztiak. Ez ahal dituzte lortutako irudiak 'Ene ba bideoak' edo antzeko telebista saioetara bidaliko.

○ Danborradako konpainia bakoitzaren aurretik joaten da doinuaren konpasa jartzen duen zuzendaria. Alferrik baina askotan. Izan ere, espaloietan pilatzen zen jendetza aztoratuta eta aitatxo, amatxo edo izeba-osabaren batzuk ikusteko ahaleginean, ume gehienek ezker-eskuinera begiratzen zuten, zuzendaria aurrean zihola ahaztuta. Beste inori kasurik egin gabe, etengabe txiklearekin globoak eginez ziholan ere bazen tartean.

○ Zaldi gainean komeri ugari ibili zituzten umeetako batzuk. Urduri zeuden nonbat zaldiak ere jendetza eta danbor hotsaren artean, eta ez zuten beste batzutan bezain xamur erantzuten. Ikara aurpegia kendu ezin zuen mutiko bati, atzeko aurrera ibiltzen hasi zitzaion bere zaldia, danborrada ziholan aurkako norabidean. Borroka latzean ibili zen une batez zaldiarekin, baina azkenean lortu zuen zuzentzea.

**MANUEL
UGARTE
BERAZA**

Guretzat eredu izan zara
eta gogoan izango zaitugu
bizi garen artean.

Saiatuko gara zuk irekitako
bideari jarraitzen.

AGUR MANOLO!!

LASKORAIN IKASTOLAK
ESKERRONEZ

HILDAKOAK

BIZKAIA

- BILBO Jesus Martinez Acebes, 82 urte. Jose Ignacio Sanchoyerto Monasterio, 24 urte. Manuela Azpitarte Bilbao, 87 urte. Esperanza Navarro San Vicente, 56 urte. German Asin Osas, 83 urte. Maria Asuncion Mendieta Etxaurre, 91 urte. Tomasa Muñoz de Benito, 70 urte.
- ALGORTA Mertxe Gutierrez Tagarro, 28 urte.
- BARAKALDO Victoria Palacios Delgado, 86 urte.
- ELORRIO Ana Solagaistua Arieta-Leaniz, 89 urte.
- IURRETA Urso Elorrieta Lauzirika, 79 urte.
- LEMOA Patricio Garcia Perez, 94 urte.
- ZALDIBAR Eustaquia Loizate Lasarte, 82 urte.
- ZORNOTZA Domingo Pardo Pablo. Damian Aretxaga Mezo, 82 urte.

GIPUZKOA

- DONOSTIA Teresa Zubillaga Loinaz, 88 urte. Maria Alkiza Arrillaga, 83 urte. Sennaquerit Misael Marcos Garcia. Saturnina Tubilla Fernandez, 97 urte. Jaime de la Cruz Calahorra, 29 urte. Antonio Villoslada Hevia, 59 urte.
- EIBAR Virginia Arizmendiarieta Arenaza, 79 urte.
- ERRETERIA Manuel Otero Otero, 58 urte.
- IRUN Julia Iturrioz Otxotorena, 82 urte. Josefa Arretxe Mikelajauregi, 92 urte.

ARABA

- GASTEIZ Maximo Garcia Zulueta, 75 urte. Jose Maria Martinez de Marigorta Elgea, 41 urte. Francisco Ziganda Ilarregi, 76 urte. Teresa Cuevas Martinez, 98 urte.

NAFARROA

- IRUÑA Nieves Lopez Rivas, 73 urte. Moises Saiz Martin, 71 urte. Lucia Bizkal Lekunberri, 81 urte. Angel Goñi Dominguez, 75 urte. Juana Gorri Aldabe, 89 urte. Emilia Estevez Sanchez, 81 urte.
- GARES Javier Aldaz Urtega, 58 urte. ■ NOAIN Julian Arroz Martiarena, 69 urte.

LAPURDI

- BAIONA Marie Dominique Labat, 87 urte. Odette Pelletier-Cazenave.
- AZKAINE Louis Telletxea, 71 urte.
- DONIBANE LOHIZUNE Jean Arruategi, 89 urte.
- HAZPARNE Germain Labat, 73 urte.
- MIARRITZE Marianne Markarie-Gelos, 84 urte. Mathilde Perlot-Begu, 89 urte.

ESKELAK

ESKELAK HARTZEN DIRA:

ARRATSALDEKO

4ak ARTE: (943) 46 90 22

4etatik 7etara: (943) 37 15 45

CSIren industri plana eztabaidatzeko mahaia berriro irekitzea eskatu du ELAk

UGTk erretiroa har lezaketentzat proposatutako baldintzak onartu ditu Madrilek

ELA sindikatuko arduradunen iritziz, AHV eta Ensidesan erretiroa har lezaketentzako baldintzei buruz Madrileko Gobernuak eta UGTk lortutako akordioak alde batera uzten ditu gainontzeko langileak eta ez du siderurgiaren iraupena ziurtatzen. ELAk industri plana negoziatzea eskatu du.

M. ARREGI / BILBO

Langileak kaleratzeko baldintzen arloari dagokionez sindikatuen artean iritzi ezberdinak badaude ere, inork ez duela oraindik AHV eta Ensidesa biltzen dituen CSI korporazioaren industri plana onartu azpimarratu zuten atzo Bilbon ELAko arduradunek. «Horregatik birmoldaketaren industri arloa eztabaidatzeko mahaia berriro irekitzea eskatzen dugu».

Planaren lan arloan UGT, USO eta Koadroen Konfederakundeak AHV eta Ensidesatik aurrejubilatuta aterako direnentzako baldintzak «ontzat» jo ditu Madrileko Gobernuak eta kontratu etendura espedientean jasoko dira.

Juan Olaskoaga ELAko Metal arduradunaren esanetan akordio honek ez du Bizkaiko labe garaien etorkizuna ziurtatzen. «Negoziatetean oinarritzko bi eskakizun egin ditugu, kaleratuko direnentzako baldintzak eta inbertsioetarako garantiak. Bigarren hau ez zaigu eman eta honetatik ez dugu akordiorik sinatu, baldintzak onargarritzat jotzen baditugu ere» adierazi zuen.

Siderurgiako sindikatuen batasuna hautsi egin da birmoldaketaren negoziazioan.

Olaskoagaren ustez «ezin dugu ezer sinatu Euskadin altzairua ekoizten jarraituko dugula garrantzatzen ez bazaigu». Ildo honetatik Madrileko Industri arduradunek «Brusselaren esku» dagoela garatia hau erantzun dio ELAri bertako iturrien arabera. Gogoratu otsailaren 24ean eztabaidatuko dutela EK-ko Industria ministroek siderurgiaren birmoldaketa.

Brusselako bilera honetan erabakia berriro atzeratuko balitz «inbertsioak ez lirateke garaiz iritsiko» azaldu zuen Olaskoagak, siderurgiari buruzko eztabaidaren data aldatu delakoaren zurrumurruari erantzunez.

Juan Miguel Mendoza ELAn Industri Politikaz arduratzen de-

nak azpimarratu zuenez, «Ace-norren plana sinatu zen ekainean eta ez da ikusten nondik aterako den agintzen zuten dirua. Ez dugu AHVn gauza bera gertatzerik nahi eta inbertsioetarako dirua nondik etorriko den jakin nahi dugu».

BIZKAIKO SOZIALISTAK POZIK PSE-PSOEren iritziz UGT, USO eta Koadroen Konfederakundeak Ma-

dreleko Gobernuarekin lortutako akordioak «Sestaoko labe garaien ordeztaltzairutegi txikia jarriko dela bermatzen du». Altzairutegi berriak «Europako merkatuan lehiatzeko aukera» eskaainiko lukeela uste du alderdi honek.

Bizkaiko sozialisten idazka-

riodea den Jose Luis Marcos Merinok azpimarratu zuenez «52 urtetik 62ra bitartean langileen diru sarrerak garrantzatu ditu».

Merinoren esanetan «hemen-dik aurrera guztien indarra eta zeregina Ibar Ezkerraren berrindustrializaziora bideratu behar dugu eta inbertsioak ez uxatzeko eskualde gatazkatsuen irudia saihestu beharra daukagu».

Bokarta inportazioez galdetuko dio EAJk Gobernuari

BILBO

Ricardo Gatzagaetxebarria EAJko diputatuak Frantziako bokarta inportazioei buruz galdetu dio Espainiako Gobernuari. Diputatu jeltzaleak uste du inportazio hauek ezarritako kuota gaindituz egiten direla. Honek kalte handia dakarkio Hego Euskal Herriko baxurako sektoreari, arrainaren prezioak jaistera bultzatu eta sektorean diru galera handiak sorterrazten baititu.

Gainera, Hegoaldeko kofradiek susmatzen dute arrantza debekatuta dagoen denboraldian egin direla inportazioak, abendua eta urtarrila bitartean alegia.

Bizkaiko Golkoan egiten den bokarta arrantza arautzeko iazko ekainean Espainia eta Frantziako administrazioek sinaturiko akordioari buruzko informazioa ere eskatu du Gatzagaetxebarriak, ez Eusko Jaurlaritzak ezta euskal arrantzaleen kofradiek ere ez baitute ezagutzen akordio hori.

EAJren ekimen hauen helburua martxoan hasiko den hurrengo kosteran bokarta harrapaketa mugatzeko kuota nahiz epeak errespetaraztea da.

EAEko lan istripuak iaz % 10 gutxitu zirela baietsi du Eusko Jaurlaritzak

J. AIARZA / GASTEIZ

Euskal Autonomi Elkartearen 1992. urtean izandako lan istripu kopuruak % 10 behera egin zuela adierazi zuen atzo Eusko Jaurlaritzako Lan Sailak. Langileen baxak eragin zituzten istripuak ere % 3,8 gutxitu zirela ziurtatu du Gasteizko Gobernuako departamentu berak.

Datu hauekin erantzun dio Lan Sailak atzo lan istripuei buruzko txosten bat kaleratu zuen ELA sindikatuari. ELAren txosten horrek «sindikatuaren seriotasun eta erantzunkizun falta agerian uzten ditu» kritikatu du Paulino Luesmaren departamentuak.

Sindikatuaren datuek zienez, EAE Estatuko elkartean lehen postuan egongo litzateke lan istripuen aldetik. Lan sailaren arabera, berriz, istripu kopuruak behera egin duen sei komunitateetako bat EAE da.

Iaz lantokietan gertatutako lan istripuen ondorioz izandako langile baxak 39.978 izan ziren, aurreko urteko 43.327 baxen ostean. Lan istripuetan gehienak arinak izan zirela erakusten dute Lan Sailaren datuek: 38.236, guztien % 96.

Gasteizko departamentu honek azpimarratu du langileen heriotza eragiten duten istripuak murrizteko joera antzematen

dela, 1992an 94 izan baitziren hildako langileak, aurreko urtean baino % 5 gutxiago. Istripu larriak, berriz, 648 izan ziren, guztien % 3.

Azkenik, Eusko Jaurlaritzaren txostenak jakinarazi du lan istripu murrizketa ekonomi sektore guztietan gertatu zela iaz: nekazaritza eta arrantzan % 5 gutxitu dira; industrian ere % 14 gutxiago izan dira; erakikuntzan % 10 behera egin zuten istripuek eta zerbitzuetan % 3 istripu gutxiago erregistratu ziren 1992an 1991n baino. Hala ere, heriotza eragin zuten istripu kopuruak gora egin zuen industrian, 42 izan baitziren iaz aurreko urteko 34en ondoren.

Lan jardunaldiak Gasteizen

Lanaren antolakuntza zientifikoaren kritikak

- Urtarrilak 22. Oinarrizko txostenaren aurkezpena. Arratsaldeko 7etan. Tonino Mendizabal eta Antton Borja.
- Urtarrilak 23. Debate saioa goizeko 9etan.
 - Andrew Lopez. Zientzia Politikoen irakasle Bartzelonako Unibertsitate Autonomoan.
 - Rafael Redondo. Psikologia irakaslea EHUn.
 - Sekzio sindikalak: Seat, Michelin, Mercedes, Firestone, aseguruak, bankuak, aurrezki kutxak, sektore publikoa, ekonomia soziala, eta abar.
 - Gasteizko Filologia, Geografia eta Historia Fakultatea.

Izena emateko:

- ARABA: Bueno Monreal, 16 Tf.: 25 58 77
- NAFARROA: Curia 17-19 Tf.: 12 11 80
- BIZKAIA: Astarloa 6, 4. Tf.: 424 91 60
- GIPUZKOA: Zorroaga Pasealekua, 7 Tf.: 46 47 33

Bidasoa eskualdean 1.500 lanpostu sortzeko plana martxan dago jadanik

1993-1998 urteen bitartean 22.365 milioi pezeta inbertituko dituzte

Irun, Hondarribia eta Hendaian 1.500 lanpostu zuzen sortuko dituen Bidasoa 93 plana martxan jarri dute aurten eta 1998ra arte iraungo du. Aduanen desagertpenak eskualde honetan izango dituen ondorioei aurre egiteko 22.365 milioi pezetako (1.118,25 milioi libera) inbertsioak aurrikusten ditu egitasmoak.

DONOSTIA

Bidasoa 93. Estrategi Plana bultzatu duten batzordeek hamar hilabetetan zehar aztertu dituzte eskualdearen garapenerako ardatzak izan daitezkeenak. Horretarako egoeraren diagnostia egin ondoren Irun, Hondarribia eta Hendaiaiko ekonomia bultzatzeko lehentasunezko 16 proiektu aukeratu dituzte aurrera eramateko.

Guztira 22.365 milioi pezeta-ko inbertsioak eskatuko dituzten 16 proiektu hauetatik 10 premiazkotzat jo ditu planaren batzorde eragileak. Txingudiko badiako uren saneamendurako 6.400 milioi pezeta bideratuko dituzte eta merkataritza zentro handi baten eraikuntzan 5.000 milioi gastatuko dira. Gainera, merkantzien transferentziarako balio anizdun zentroa eraiki eta bultzatzea jasotzen du egitasmoak.

Beste 3.600 milioi pezeta bideratuko dituzte Zaisa merkantzia zentroa sustatzeko. Hendaia eta Hondarribiko kirol portuen garapena eta azken herri hone-

Irun, Hondarribia eta Hendaia Bidasoa-Txingudi eurobarrutia eratuko dute.

A. BAYO

tako portu instalakuntzak hobetzea ere premiazko ekintzen artean daude. Era berean eskualdeko industri lurren promozioa egingo da.

Irun, Hondarribia eta Hendaiaiko udalak, Gipuzkoako Diputazioa eta Eusko Jaurlaritzaren artean 12.405 milioi pezeta (620,25 milioi libera) inbertituko dituzte Bidasoa 93 Estrategi Planean. Sektore pribatuak, berriz, 9.441 milioi pezeta bideratu beharko ditu aipatutako ekimenak aurrera ateratzeko. Dirutza horretatik 5.000 milioi inguru merkataritza zentroan inbertituko dituzte.

Aipatutako ekintza eta neurriekin 1.476 lanpostu zuzen sor-

daitezkeela azpimarratu du Bidasoa 93-ko batzordeak. Haueetatik 1.116 1993-1995 urteen bitartean sortuko lirateke eta gainerakoak planak iraungo duen beste hiru urteetan. Hauei industri sektorean eta azpiegiturretan sor daitezkeen 1.000 enplegu berri inguru gehituko litzaizkieke.

BIDASOA-TXINGUDI EUROBARRUTIA

Irun, Hondarribia eta Hendaiaiko alkateek Bidasoa-Txingudi eurobarrutia eratzeak akordioa lortu dute. Horren arabera hiru herrien arteko elkarlana bultzatu nahi dute. Modu honetan Bidasoa 93 planaren bitartez herri bakoitzean

egingo dituzten ekimenetatik hiruretako biztanleek atera ahal izango dute etekina. Horrela, merkataritza zentroan, esaterako, hiru herri hauetako biztanleek egingo dute lan.

Eurobarrutiak ez daude modu ofizialean onartuak Europako Komunitatean, eztabaida prozesuan daude. Dena den, Alemania eta Frantziaren arteko mugan badiara horrelako erakunde batzuk martxan eta laguntzak eta fondoak eskuratzeko erraztasun gehiago luketela ziurtatzen du zenbaitek.

Bidasoa-Txingudi eurobarrutiak jarraipen batzordea eratuko du Estrategi Planaren bilakaera ikuskatzeko.

ARNko langileak lanpostu galerarik ez dakarren akordioa onartzeko prest

BILBO

Astilleros Reunidos del Nervion (ARN) enpresako langileak prest agertu dira enpresaren etorkizunari buruz negoziatzeko eta langile murrizketarik ekarriko ez duten akordioak sinatzeko, sindikatueta-ko iturriek atzo adierazi zuten.

Asmo horrekin, Astilleros Reunidos del Nervion-eko enpresa batzordean ordezkaturik dauden ELA, UGT, CCOO eta LAB sindikatuak Administrazio zentralako ordezkariekin hitz egingo dute gaur. Bilera horretan bertan Eusko Jaurlaritzako ordezkariak ere izango da.

Lau sindikatuak diotenez,

langilegoak bete egin zuen untziolarako bideragarritasun planean jasotakoa, 207 lanpostu galdu baitziren. Horren ostean, «erakundeek ere beren konpromezuak bete» egin behar dituztela adierazi dute sindikatu ordezkariak.

Konpromezu horien arabera, Gasteiz eta Madrilgo administrazioek 1.100 milioi pezeta eman behar zituzten untziolararen ordainketa etendura altxatzeko. Egoera honetan 1991tik dago ARN eta erakundeek ukatu egin dute dirua. Horregatik, enpresaren arazoa politikoa dela uste dute beharginek. Hartzekodunen batek enpresaren porrota eskatuko ote duen beldurra ere agertu dute langileen ordezkariak. Hori gertatuko

balitz, untziola betiko desagertuko litzatekeela ziur dira.

BOST LANGILE GOSE GREBAN

Untziolarako 30 langilek itxialdia hasi zuten herenegun enpresaren bulegoetan eta horietatik bost gose greban dira.

Mobilizazio hauekin, langile hauek erakutsi nahi dute ARN «enpresa erabat bideragarria» dela eta «goi teknologikoak itsasuntziak egiteko gauza» dela.

Atzo langile talde bat Erandiotik Areetara abiatu zen ibilaldian, bertan enpresaren zuzendaritzarekin biltzeko. Ondoren, langileen ordezkariak Jose Luis Merino eta Joseba Azkarragarekin elkarrizketatu ziren.

Zubitzako Potasas hondakin biltegi bilaka liteke

IRUÑA

Zubitzako potasa meategia industrietako hondakin biltegi izan liteke datorren urtetik aurrera, baliabideak agortu eta meategiko lana bertan behera uzten dutenean. Bertako enpresa batzordeak aste honetan iragarri duenez, langileak prest egongo lirateke horretarako, proiektuak ingurugiroaren aldetik behar besteko garrantiekin eginez gero.

Posusa enpresaren proiektuaren arabera, industri hondakinak Aratzuriko araztegi garbitu eta Zubitzako meategietan gordeko dira. Horrek bi abantaila ekar litzake: alde batetik, enpresak gaur egun dituen 550 langileentzako irtenbidea izan liteke eta, beste aldetik, Nafarroako hondakin toxikoak desagertarazteko bidea ere izan liteke.

Zubitzako Potasaseko enpresa batzordearen ustez, lehenago Nafarroan produzitzen diren hondakin toxikoen gaineko ikerketa eta Hondakinaren Tratamendurako Plangintza ere egin beharko lirateke. Ikerketa horren arabera proiektua bideragarria izango balitz soilik onartuko lukete langileek proiektua.

HONDAKINEN GAIKEKO IKERKETA

Enpresaren proiektuak

ez du jasotzen inolako hondakin erradioaktiborik, organikorik edo ospitale-tako hondakinik gordetzea ezta erretegitik eraikitze-rik ere» ziurtzat eman zuten enpresa batzordeko iturriek. Hala ere, oraingoz ez dago argi zer nolako hondakinak gordeko dituzten Zubitzako meategietan, proiektuak aurrera egiten badu. Hasierako asmoaren arabera Nafarroan sortutako hondakinak soilik gordeko dira.

Posusako zuzendaritzak, INI erakundeak eta Nafarroako Gobernuak proiektuaren gaineko bideragarritasun eta gestio plan bat egingo dute, potasa meategietan zein produktu mota gorde daitezkeen, horretarako zein teknika erabili behar den eta proiektuak zein gestio mota izango duen aztertzeke.

Gaur egun ez dago argi Nafarroako industriak zenbat hondakin sortzen duen. Kopurua 30.000 edo 76.000 tonakoa izan liteke.

Ercrosetako pentsiodunak mobilizazioak egiten hasiko dira

BILBO

Ercros taldeak Euskal Autonomi Elkartean dituen pentsiodunak mobilizazioak egiten hasiko dira gaur Bilbon, enpresatik jasotzen dituzten pentsio osagarriei eustea eskatzeko.

ELA, UGT eta CCOO sindikatuak enpresa honek EAEn dituen bi mila langile erretiraturiko gehiagori dei egin diote Eusko Jaurlaritzak Bilbon duen egoitzaren aurrean bil daitezen.

Sindikatuak euskal Administrazioari bitartekari izateko eskatzen diote pentsiodun hauen eskubideak defenditzeko, Ercros taldeak bizi duen egoera larria dela eta.

Alderdi guztiek zuzenketa ugari aurkeztu dizkiote Kode Penalari

Arrazakeria bultzatzen duten elkarteak zigortzea proposatu du PSOEk

Kode Penalari zuzenketa kaurkezteko epea atzo amaitu zen Diputatuen Kongresuan. Talde guztiek zuzenketa ugari jarri dizkiote Gobernuak prestatutako testuari, baina berrikuntza nagusiak arrazakeria bultzatzen duten elkarteak zigortzea eta intsumisoak ez espetxeratzea dira.

MADRIL

Guztira 1.200 zuzenketa jarri dizkiote talde parlamentarioek Gobernuak landutako Kode Penal proiektuari. Hain zuzen ere, PPk 300 inguru aurkeztu ditu, IUk 200, CiUk 193, EAJk 150, CDSk 120 eta PSOEk 54.

Alderdi sozialistaren zuzenketak Alvaro Cuesta Justizia Batzordeko PSOEko ordezkariak aurkeztu zituen atzo prentsaurrekoan. Horien artean aipagarrienak «arraza diskriminazioa eta xenofobia bultzatzen duten elkarteak» legez kanpo geratzea eta «arrazoi nazional edo etnikoak direla medio egindako delituek baldintza astungarriak izatea» agintzen dutenak dira. Bestalde, Gobernuaren proiektuan aurrikusita ez dagoen delitu fiskalaren figura sartu nahi du

Tomas de la Quadra Justizia ministroaren proiektuari zuzenketa asko jarri diote.

EFE

PSOEk, hau da, Hazienda Publikoaren kontrako delituak zigortzea. Intsumisoei bi urtetik azpiko kartzela zigorrak ezartzea proposatu du.

Abortoaren arloan, sozialistek ez dute zuzenketarik jarri, proiektuak amarentzat jasotzen duen «estuasun egoera» nahikoa dela uste baitute. IUren moduan, PSOEk ere aho bidezko bortxa-

ketak magina edo uzkitik egindakoak bezainbesteko zigorra jasotzea proposatzen du. Bortxatua 14 urtetik beherakoa bada eta «indarkeria edo indar fisikoa» erabili bada ere, zigorra 10 edo 14 urtekoa izatea eskatu dute sozialistek. Azken kasu honetan, nahiz eta bortxaketarik ez gertatu zigorrak gogortu nahi ditu PSOEk. Prostituzioari loturiko delituetan

zigorrak handiagoak izatea eskatzen dute zuzenketan sozialistek, batez ere ikuskizun pornografikoetan adin txikikoak erabiltzen dituztenen aurka.

Arrazakeria eta xenofobia baldintza astungarria izatea proposatzeaz gain, PPk difamazio delitua eta informazioen erantzukizuna zuzendarien esku uzten duen figura baztertzea eskatu du.

Aznar: «Gobernua ezingo zaio itzuri KIOren auzian duen erantzukizunari»

ZARAGOZA

Jose Maria Aznar Partidu Popularreko presidentearen esanetan, «Gobernua ezingo zaio itzuri KIOren auzian duen erantzukizunari», baina ez duen argitu exekutiboaren aurkako kereilarik jarriko dutenentz.

KIOren auzian bere alderdiak izan duen jokaeraz Felipe Gonzalez Gobernuak presidenteari egindako kritikak gaitzetsi zituen Aznarrek. PPren jarduerak «Zuzenbide Estatuari errespetu falta» zela esan zuen Gonzalezek. Aznarren ustez, adierazpenok «ez dira abagune zein leku egoki batean eginak izan, baina ez gara sartuko deskalifikazio estrategia batean».

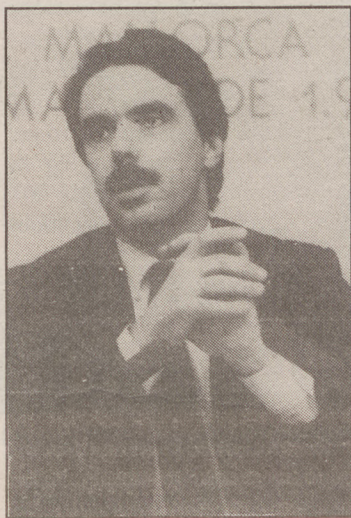
KIO Kuwaiteko taldeak agindu ordainketa etenduraren ondorioz «milaka lanpostu galduko dira» esan zuen Zaragozan PPko buruzagiak. Arlo horretan, «legearen aginduz Gobernuari dagozkion erantzukizunak exigitzen jarraituko dugu» esan zuen.

Hala ere, exekutiboaren aurkako salaketa jartzeko aukeraz ez zuen jarrera garbirik azaldu Aznarrek, «gauza horiek ez dira iragartzen, egiten dira argudio nahikorik baldin badago eta bestela ez da aurkezten» adierazi zuen. Bere esanetan, kereila jartzea «aukera bat da» beste batzuen artean.

KIO taldeak Espainian ematen zituen urrats guztiak aurretik Gobernu zentralarekin kontsultatzen zituela Carlos Soltxaga Ekonomia ministroak esandakoa gogora ekarri zuen Aznarrek.

PSOEren finantzaketaz Filesa kasuan duen erantzukizunetatik «ez du ihes egingo Gobernuak», buruzagi kontserbadorearen esanetan. Era berean, «egunero mila langabetu gehiago» daudela salatu zuen. Hori dela eta, PPren «oposizioa konstruktiboa» izango dela esan zuen, «herri hau aurrera aterako duena PP izango dela konbentzita baikaude».

Autonomi elkarteetako telebisten sorreraz, «ez zaizkit atse-

Jose Maria Aznar.

EFE

gin eta behin baino gehiagotan esan dut ez direla egin daitekeen gauzarik onena» adierazi zuen Aznarrek.

PPko buruak hitzaldi batean parte hartu zuen Zaragozako Unibertsitatean eta arratsaldean Emilio Eiroa Aragoiko presidenteari elkarrizketatu zen.

INSTITUTO FORAL DE BIENESTAR SOCIAL
GIZARTE ONDUNEAREN FORU ERAKUNDEA

URBEROETAKO PROGRAMA SOZIALA

Txandak 15 egunetakoak izango dira eta martxoaren lehen hazi eta abenduaren 20ra bitarteko txandak har daitezke. Aipatutako prezioen barruan, ondoko zerbitzuak jasoko dira:

- Ostutua gela bikoizteta.
- Pentsio osoko erregimena.
- Urberoetako tratamendu berezi nahiz arrunta medikuak zainduta.
- Aseguretako talde poliza.

Nortzuk har dezakete parte programa honetan?

Programa honetan, ondoko baldintzak betetzen dituzten pertsonak har dezakete parte:

1. Seguratasun Sozialaren Sistemaren jubilazioa edo edozein motatako elbarritasuna dutenak, alagun(s)ek, edo 60 urte beteta, beste edozein pensio mota duten onuradunek.
2. Egoitzetan eguneroko bizimodua hantza gora jar dezaketen buru nahasketarik ez dutenak edota inolako gaisotasun infekzio-kutsakorrik ez duten pertsonak.
3. Bere kabuz moldatzen diren pertsonak.
4. Eskatutako urberoetako tratamenduaren premia dutenak, beti ere, sendagilearen agindua jarraituz.
5. Ezarriak dauden neurrien arabera, eskatutako tranda eta bainuetxe batera joateko bidea irekiko dieten puntuaketa lortu duten pertsonak.

Nola eskatzen da tokia?

Tokia eskatzeko ondoko dokumentazioa aurkeztu behar da:

- Eskara Ofiziala behar bezala bete eta sinatuta.
- Behar bezala betetako mediku txostena kolegiatuta dagoen sendagile batek sinatuta edukiz.
- Eskatzailearen NAN-aren kopia eta, hala behar izango balitz, bere eskontidearena.

Non aurkezten dira eskaera eta zein epetan?

Eskaerak Arabako Foru Aldundiko Harremanetarako Bulegoan (Probintzia Plaza, 5) eta Probintziako Oinarrituko Zerbitzu Sozialetan (Udalak) aurkeztuko dira.

Eskaerak aurkezteko epea, 1993ko urtarrilaren bukatuko da martxoak 31a bitarteko txandak bitarteko txandak eskatzen dituztenentzako; irailtik abendura bitarteko tranda eskatu dute, aldez, 1993ko maiatzaren 31 baino lehenago aurkeztu behar izango dute.

Informazioa emateko eta eskaerak jasotzeko ordutegia, asteleheneak ostiralera bitartean 9etatik 14etarako izango da eta larunbatetan 9etatik 13etara bitarteko.

SAILEKO FORU DIPUTATU TITULUDUNA

DIPUTACION
FORAL DE ALAVA

ARABAKO
FORU ALDUNDIA

Ayuso koronelarentzat behin-behineko askatasuna agindu du Garzon epaileak

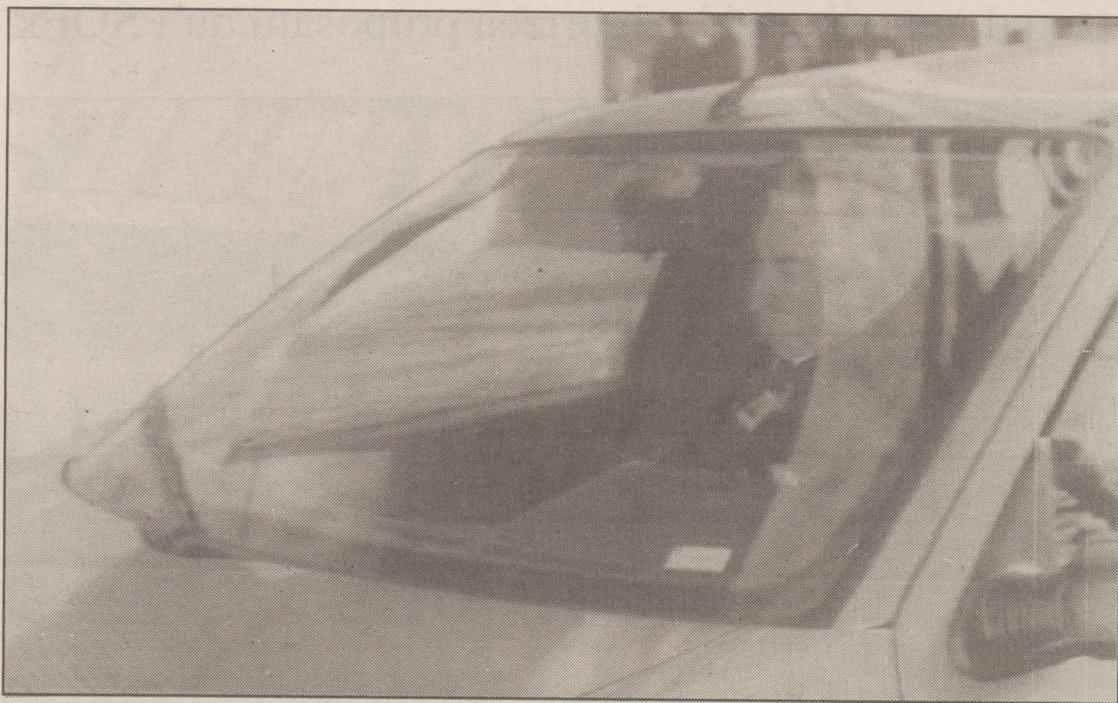
Rafael Garabito Zerbitzu Fiskaleko azken burua kargurik gabe libre dago

Arsenio Ayuso Goardia Zibileko koronela aske utzi zuen atzo Baltasar Garzon epaileak, Entzutegi Nazionalean deklaratu ondoren. 1990. urtera arte Zerbitzu Fiskaleko buru izan zena «salatariei ustez drogarekin ordaintzearekin» zerikusia izateagatik inplikaturik dago. Ayusoren ardura hartu zuen Rafael Garabito koronela, ordea, libre geratu da aurkako kargurik gabe.

MADRIL

Baltasar Garzon aurrean deklaratu zuen lehena Rafael Garabito koronela izan zen. Orain gutxi arte Zerbitzu Fiskaleko buru zenak 'Venezuela operazioan' posta zakurik zabaldu eta bertatik eskutitik hartu zenik ez zekiela aitortu zion epaileari eta operazio horretako arduradunak UCIFAko buru zen Francisco Quintero teniente-koronela eta bere menpeko Jose Ramon Pindado zirela.

Garabito ordubetik deklaratu zuen Entzutegi Nazionalean eta ondoren libre utzi zuen Garzonek kargurik gabe. Gogoratu behar da Zerbitzu Fiskaleko buruaren menpe zegoen UCIFA goardia zibil taldea ustez salatariei drogarekin ordaintzeagatik ikertzen

Ayuso koronelak bigarren egunez deklaratu zuen atzo.

EFE

ari direla. Hori dela eta, Luis Roldan Goardia Zibilaren zuzendariak Garabito arduratik kendu zuen.

«OROIMEN TXARREKO GIZONA»

Ondoren Arsenio Ayusok deklaratu zuen eta 'Dalton anaiak' goitizenez ezagutzen diren Goardia Zibilaren salariai ezagutzen zituenik ukatu egin zuen. Jose Emilio Rodriguez Menendez espetxeratutako goardia zibil baten abokatuak esan zuenez, «Quintero teniente koronelari leporatu» zion ardura

guztia eta «oroimen txarreko gizona» zela esan zuen. Abokatu honen ustez, Ayusoren aitortpena oso abstraktua izan zen epaileak egindako galderak saihesten ari-tu baitzen.

Herenegun Garzon aurrean deklaratu bezala, atzo ere ukatu egin zuen salatariei drogarekin ordaintzen zitzaizkion edota UCIFAko goardia zibilei horrela egiteko agindua eman zienik. Francisco Escobar koronel honen abokatuarentzat ez zegoen espetxeratzeko arrazoirik eta akusazio zehatzak ez zeudenez, Gar-

zon epaileak behin-behineko askatasuna agindu zuen baina kontrol judiziala ezarri zion. Hori dela eta, hilero bitan epailearen aurrean agertu beharko du.

Bestalde, atzo jakin ahal izan zenez, 'Cochabamba operazioa' egin zenean droga trafikatzeko zuten buruak deklaratu du gaur Entzutegi Nazionalean. Operazio honetan 600 gramo heroina zituela atzeman zuten emakumea libre utzi zuten. Gaurko deklarapenekin Goardia Zibilaren buruek emakume hau zergatik utzi zuten libre argitu nahi du epaileak.

PSOEk «jarrera engainagarria» izan duela dio Barbero epaileak

MADRIL

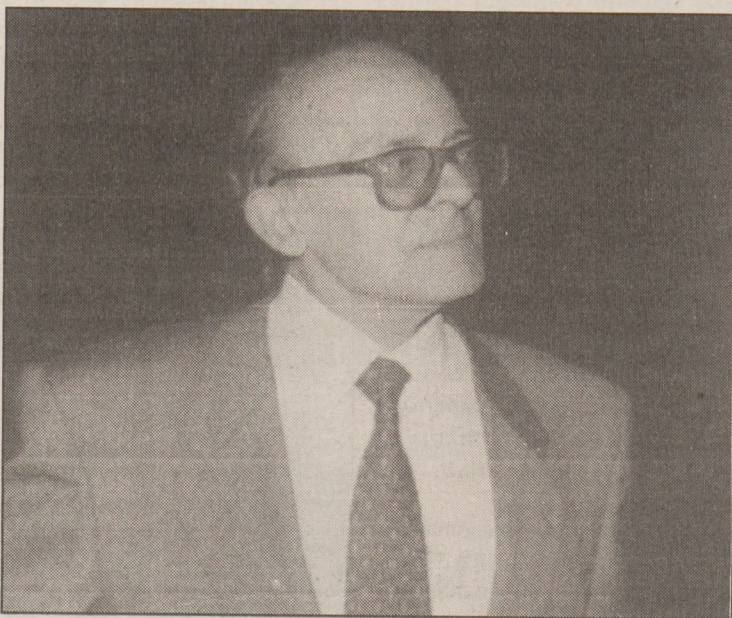
Marino Barbero Filesa kasuko epaileak «jarrera engainagarria» izatea eta bere ikerketak oztopatzea leporatu dizkie PSOEko arduradunei Auzitegi Goreneko Penaleko Gelara bidalitako txostenean. Idazkian Barberok ohartarazi nahi du alderdi sozialista, ez baduela bere jardura al-

datzen, oztopo horiek ezabatzeko neurriak, ondorio legalak barne, hartu beharko dituela.

Barberok aipatutako txostena bidali behar izan du, Carlos Navarro eta Jose Maria Sala PSOEko buruzagiek eta Alberto Flores eta Luis Olivero Malesa enpresaren jabeek berak kaleratutako auto bati errekurtsioa jarri eta gero. Filesa kasuan egindako ikerketak indarrik gabe uzteko PSOEko kideek egindako eskaerari ezetza eman zion Barbero epaileak auto horretan.

Barberoren ustez, PSOEko diru kontuei buruzko datuak eskatu zituen arduradun sozialistek «jarrera engainagarria eta oztopatzailea» azaldu zuten. Oraingoz, bere «zuhertasun eta moderazioari esker» oztopoak ezabatzeko neurriak ez duela hartu dio epaileak, «baina ez badu jarrera hori aldatzen neurriak hartu beharko ditut».

Epailearen inpartzialtasuna zalantzan jarri zuen Carlos Navarroi akusazio hori «ez errepikatze» gomendioa egin dio Bar-

Barbero epaileak ez da PSOEko arduradunetz fidatzen.

EFE

berok, «epaile bati partzialtasuna leporatzeak balorazio larria merezi du eta bide legalak erabili beharko lirateke».

Joan den azaroaren 18an Filesa kasuko epaileak PSOEren egoitzan sartzeko eta miazteko agindua eman zuen «sozialistek ukatzen baizuten alderdiak bazuela diru kontuen liburua eta esaten zuten dokumentazioa Kontu Auzitegira bidalita zutela». Hori frogatzeko berak eskatu

ez zuen dokumentazioa aurkeztu zutela azaltzen du Barberok Auzitegi Gorenera bidalitako txostenean.

Eskatutako dokumentazioa ematea atzeratzean PSOEek «zenbait dokumentazio, ikerketarako ezinbestekoa, ezkatatu» nahi zuela uste du epaileak, «horrek duen larritasunarekin». Hori dela eta, egoitzaren bigarren miaketa agindu zuen abenduaren hemezortzian.

LABURREAN

ESPAINIAko untzi bat atzeman dute Frantzian

Frantziako ur atlantikoaren eremu ekonomikoan arrantza egiteko lizentziarik ez zeukan 'Losada' untzi espainiarra atzeman zuen astelehen gauean Baionako kostaldean Frantziako Itsas Armadak. Bertako agintariek adierazi zuten, lizentziarik gabe eta lege kanpoko sareekin arrantza egiteagatik geldiarazi zuten ●

FURGOI blindatu bat atrakatu dute Altean

Prosesa enpresaren furgoi blindatu batetik 20 milioi pezeta (milioi bat libera) lapurtu zituzten atzo ustez italiarrak diren ezezagun batzuek, Altea (Alacant) peajea. Atrakatzaileek peajea irteeran bi autotan sartuta itxaron zuten furgoneta iritsi arte. Orduan, autoetatik atera eta fusil batekin furgoi tirokatu zuten. Hiru langileak atzeman ondoren, dirua hartu eta ihes egin zuten ●

FLNCK 50 atentatu bere gain hartu ditu

Joan den astelehen goizaldean Kortsikako Ajacciu hiriburuan egindako 50 atentatu bere gain hartu ditu Kortsikako Nazio Askapen Fronteko (FLNC) adar historikoak. Atentatu gehienak Frantzia eta atzerriko herritarrek irlan dituzten ondasun mugiezinen kontra izan ziren «lurraren espekulazioa salatzeko», FLNCK azaldu duenez. Bere ustez, kanpotarrek bultzatzen duten garapena «ez dator bat kortsikarren interesekin» ●

ISTILURIK ez Renfeko bigarren greba egunean

CCOO sindikatuak Renfe enpresan deitutako etenaldi partzialeko bigarren egunean ez zen istilurik izan eta atzerapen bakarrak, baina txikiak, ibilbide luzeko trenetan izan ziren. Hala ere, grebaren eraginaz datu ezberdinak zabaldu zituzten Renfek eta CCOOk. Renferen arabera, langileen % 8k soilik jarraitu zuten deialdia baina CCOOk % 90 aipatu zuen ●

HERNANIKO UDALA

IRAGARKIA

Hernaniko Udal Pleno Batzarreak 1992ko Abenduak 3an ospatu bilkuran hastapenez onartzea erabaki zuen "SUE-A1 (Akarregi) Sektoreko hirigintz proiektua", expeditentia herriari jakitera emateko 15 eguneko epean zehar bideratuz.

Hernani, 1993ko urtarrilak 20
ALKATEA

Louis XVI. heriotzaren

2. mendeurrena

Erregimen Zaharraren amaiera

Orain dela 200 urte Parisen hil zuten botere iragan baten ordezkari nagusi zena

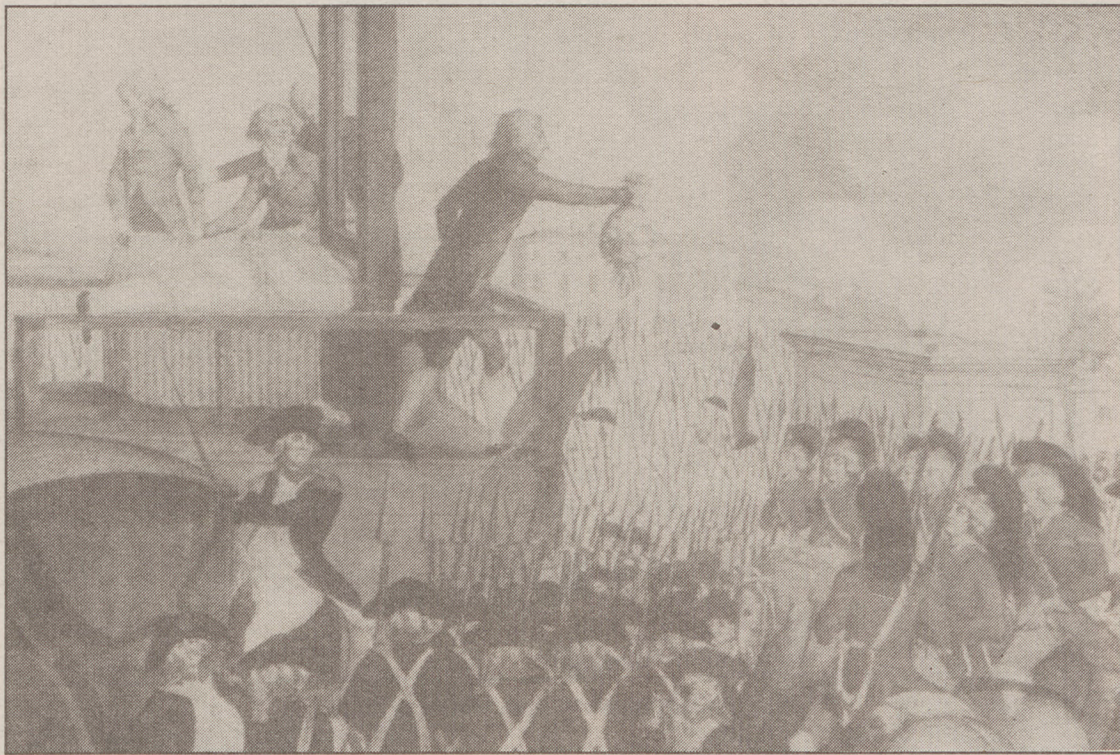
Goiz honetan, 10.30etan Concorde plazan, Parisen, hil zuten toki berean omenaldia eskainiko zaio Louis XVI errege zenari. Ekintza ofizialak gobernu sozialistak debekatu arren oposizioko batzuek eta erregeazale gutxiengo batek ekitaldian parte hartuko dute.

L. ETXEHARRETA / BAIONA

Louis XVI errege borbondarraren heriotza astelehen goiz batez gertatu zen, 10.22etan, 1793ko urtarrilaren 21ean. 1789. urtean hasi zen sistema erregearen ezabatzearen bururapen logikoa agertzen da gaur. 200 urteren buruan gogoeta berriak plazaratzen dira ikusiz Frantziak guztiz huts egin zuela monarkia konstituzionalaren sistema, gaur Europako estatu askoren egitura dena oraindik.

Aipatzen da ere orduko Europar gerraren bideak luzarako zabaldu zaizkiola Frantziako Iraultzak bortizkeriaren aukera eginenez. Orduko borbondarrek, Espainiatik Austriara Europako lurralde askoren gobernaritza zeukaten. Frantziak erregea baztertu Europako batasun bideak baztertu zituela luzarako, 'estatu-nazio' menperatzaile, nazionalistei bidea zabalduz baten batek aipatzen du gaur. Horrela esan daiteke orain arte, 1993ko Europa arte estatuen artean, hainbeste gerra odoltsuen bidez, Louis XVI.aren heriotzak markatu apurketak jarraitu duela.

Historia-fikzioaren tentaldia handia da Frantziako Iraultza garaiari begiratuz. Pariseko hirian ziren Komiteen arteko oreka aldakorrek egoera nahasi hartan 1792, 1793 eta 1794. urte mingarrietan gauza asko alda arazi zituzten.

Manifestaldien beldurrez soldaduen erdian hil zuten.

**ERREPUBLIKAK
ERREGETZA
BAZTERTU** 1789.eko maiatzean Frantziako Erresumako 'Estatu Orokorrak' biltezarekin hainbat aipatu krisi po-

litikoaren nabarmentzea lortu zen. Honen etapa nagusiak ziren Pariseko Bastille gaztelua hirtarrek hartzea, uztailaren 14ean, 'pribiulejioen ezabatzea' abuz-

tuaren 4ean eta 'Giza Eskubideen Deklarapen Unibertsalaren' azaltzea. Maiatzeko 'Estatuak' uztailaren 9an 'Asanblea Nazionala' bilakatu ziren. Erregea Versailles-en uztera bortxatu zuten urriaren 6ean. Udazken horretan argi zen 'Iraultza herrikoa' bidean zela.

1790.eko urtea Frantziako monarkia konstituzionalaren saioaren garaia zen. Baina ekonomia krisia gehitu zitzaion botere politikoarenari, aterabideak itxiz. 1791.ean estatu frantziar berria, 'estatu nazioa' sortu zen, Konstituzio berriarekin. 1792.ean krisia larritu zen gerra mehatxuarekin. Erregea ihesi joan zen ekainaren 20ean baina bidean Varennes-en atxilotu zuten.

Udan gerraren hasteak erregetzaren bukaera ekarri zuen. Tentsioa handituz zoen. Duda asko agertzen zituen erregeak buru egin nahiz bere 'vetoekin' Asanbleak sortu botereari. Tui-

✓ Abokatuak izanik ere bere buruaren defentsa txarra egin zuen erregeak, gauzak nahasiz eta maiz hutsak eginez.

leries jauregia abuztuaren 10ean iraultzariak hartu zuten zaindarien sarraski handiarekin. Irailan apaiz edo noble presoek sarraski handia gertatu zen. Ordu berean errepublikarrek buru egin zioten etsaiari Valmy-ko garaiaren handiarekin. Egun berean I. Errepublika sortu zen irailaren 20ean.

Tuileries jauregian aurkitu paper batzuen aitzakiarekin epaitu zen erregea, abuztuaren 10eko heriotz ugarien erantzule jarritz. Burutik buru 'Louis Capet' deitu zutenaren ausiaz auzi politiko baten itxura dauka gaur egungo historialarien ustez. Abenduaren 11an hasi zen auzia 'Convention' Asanblearen aurrean. Abokatuak izanik ere bere buruaren defentsa txarra egin zuen erregeak, gauzak nahasiz eta maiz hutsak eginez. Louis XVI.ak ezin izan zuen heriotza uxatu.

Bildutako deputatuak hobendun deklaratu zuten erregea. Penari dagokionez 720 deputatuak bederazka 24 orduz mintzatu ziren. Gutiz hiltzera kondenatu zuten: 361 alde ziren. Hauen artean 46k dudak agertu zituzten penari buruz. Urtarrilaren 20a zen. Erregea biharamunean ereman zuten 'Iraultzaren plazara' hil arazteko. Karosa batean ereman zuten. Hil taularen gainera iritsi zelarik zerbait erran nahi zuen baina danborrada batek hitzak ito zaizkion. Erran omen zuen «ene odolaz ez dadiela Frantziaren gainera eror».

Gaur ez zuten hilaraziko

L.E. / BAIONA

■ Frantziako prentsan azken egun hauetan Louis XVI errege zenaren kasuari toki eman zaio. 'L'Express' edo 'Le Nouvel Observateur-ek' dossier bereziak egin dituzte, heriotza horren zehazki kontatzeko edo erregeari egin zitzaion auziaren bidegabekeriaren plazaratzeko.

Inkestak ere egin dira gaurko frantziarrek zer zioten erregearen hobendun izateaz edo gehienbat galdera baten inguruan «Erregea

hilarazi behar zenez». Gehiengo handi batek agertzen du «ez zela beharrezkoa» eta gehienbat «bestela egiten ahalko zela» adierazi zuen.

Jakina da 'Frantzia sakonean' errege edo enperadoreen oroimena indartsu dela eta jende askok interes handia duela auzo erresumetako errege, erregina eta gorteen gora beheretaz. Ikusiz zer oihartzun eskasa duten alderdi politiko erregeazaleek, duela 100 urtekoari alderatuz, politika mailan ez daukate bizirik.

Erregeazale guti Concorde plazan

L.E. / BAIONA

Goiz honetan heriotza orduari jarraikiz, 10.22etan hil baitzen erregea, jende bilaldi bat izango da Parisen, gilotina eraiki zuten toki berean. Toki hau Concorde plazaren buru batean da, Tuileries-eko lorategiaren hasieran. Honetarik hurbil zen Jeu de Paume pilotatokia, gaur erakustoki bilakatua. Orain lorategi ederra den tokian orduan Tuilerieseko Jauregia zen, 1871n erre zutena. Hor zen garai hartako erregearen Gobernu.

Ekitaldi ofizialaren ospatzeko gogoia duela zenbait hilabete agertu zuten eta horretarako batzorde ospetsua sortu zuten pertsonalitate batzuek. Alde batetik, Kultur Ministerioak jakinarazi zuen iaz «Iraultza garaiaren ospakizun guziak 1989an ospatuak zirela. Eta bestetik, Jean Raspail eskuin muturreko idazleak 'Le Figaro' egunkarian «nazioko mugimendu zabala» deitu zuen «Louis XVI erregearen sakrifizioa ospatzeko».

Erregetiar diren alderdien ahots guti batzuk baizik ez dira

entzuten. Ez dute ofizialki parte hartuko Concorde plazako bilaldian. Pariseko Kondeak, Frantziako koroaren hartzaile daitekeenak Versaillesen izango den meza batean hartuko du parte soilik.

Horrela Frantziako I. Errepublikaren lehen urteko egun ospetsu hau, orduan '2 Pluviose' deitu zutena, ez da gaur urtarrilaren 21 arrunt bat baizik. Orduko astelehen goiz hotza, Europaren bilakaera horrenbeste markatu zuena, inor gutik ospatuko du Europa berrituan.

Turisten gune bilakatu da Errege hil zuten tokia.

L.E.

Bosniako serbiarrek onartu egin dute azkenean Genebako bake plana

Nazioarteak baikortasun epelez jaso du 'legebiltzar' serbiarraren erabakia

Bosnia-Herzegovinako serbiarren 'legebiltzarrak' baieztatu dute Genebako bake konferentziak etorkizuneko Estatu bosniarrarentzat proposatutako egituraketa konstituzionalaren proiektuari. Baieztatu honek errepublika horren baketzeko aukera berpiztu du, eta nazioarteko eskuhartze militarrena uxatu.

KOLDO ALDABE / DONOSTIA

Cyrus Vance eta Lord David Owen —Nazio Batuen eta Europako Komunitatearen ordezkariak— Jugoslaviarako Bake Konferentziako lehendakariak egindako planaren alde 55 'diputatuk' eman zuten baieztatu botoa, hamabostek kontrakoa eman zuten eta bakar bat abstenitu egin zen.

Serbiarrek emandako baietza-oren ostean, Genebako negoziaketek jarraipena izango dute asteburu honetan. Ezeztatu batek Bosniako serbiarren eta Jugoslaviaren (Serbia eta Montenegro) kontrako nazioarteko blokeo gogorragoa ekar zezakeen, eta agian nazioarteko eskuhartze militarra ere bai.

Bosniako serbiarrei zazpi eguneko epea eman zieten Lord David Owen eta Cyrus Vancek, iragan urtarrilaren hamabian Radovan Karadzic serbiarren (biztanlegoaren % 31 dira) buruzagiak onartutako bake plana berresteko. Egun horretan Alija Izetbegovic Bosniako lehendakari eta errepublika horretako gehiengo musulmanen (% 44) buruzagiak eta Mate Boban kroaziarren (% 17) liderrak onartu zuten plana.

Owen eta Vancek ezarritako epea egun bat luzatu ostean, Bosnia autonomia handiko baina nazioarteko jurisdikziorik gabeko hamar probintziak osatutako Estatu deszentralizatu izatea onartuta, Bosniako serbiarrek errepublika horren barnean beren Estatu propioa osatzeko asmoan etsi egin dute, formalki bederen. Asmo hori izan zen, hain zuzen, Jugoslavia zeneko errepublika honetako gerrari hasiera eman ziona.

HITZEI EKINTZEK JARRAITU BEHAR Bozketaren amaieran, ordea, Karadzicen aholkulari batek adierazi zuen boto honek serbiarrek «politika pragmatikoa» egiteari ekin diotela esan nahi duela «beren helburuei muzin egin gabe».

Radovan Karadzic musulman eta kroaziarrei konkistatutako banderak ikusten.

REUTER

Karadzicen aholkulariak esandakoa kontuan hartuta, ez da harrizkoa serbiarren baieztakoa baikortasun epela eragitea soilik. Uffe Elleman Jensen EK-ko Ministroen Kontseiluko lehendakariak argi utzi zuen, Genebako bake planaren onarpena «berri ona» dela, baina nabarmendu zuen hitzei ekintzek jarraitu behar diotela. «Onarpenak Geneban lan egiten lagunduko digu, baieztokari ekintzek jarrai diezaioten. Baina EK-k gertu egon beharko luke dena hitzetan geratuko balitz». Antzeko erantzunak izan zituen berri honek Europako beste estatuetatik, eta hainbat erakundetatik.

ETORKIZUNERAKO LEHENDABIZIKO GALDERAK

Serbiar erradikalentzat «gerra galtzea» eta Karadzicek «gaitzik txikiena» den bake pla-

✓ 1,5 milioi erre-fuxiatuen itzulera eta kontzentrazio eremu serbiarretako presoan askatzea dira lehendabizi konpondu beharreko arazoak, desarmearekin batera.

naren onartzean ziur dagoen gauza bakarra negoziaketek aurrera segituko dutela da. Baina badaude, oraindik bertatik argitu beharreko zalantzak. Gerra honek eragin dituen 1,5 milioi erre-fuxiatuen itzulera eta kontzentrazio eremuetako presoan askapena dira garrantzitsuenak. Errefuxiatuek eta presoek Bosnian bizi

ahal izango dute. Baina beren jatorriko lekuetara joaterik izango duten zalantzak daude, bake planetan egin den probintziatoko zatiketari —probintzia bakoitzean komunitate bat izango da nagusi— ez da errefuxiatuen jatorria kontuan hartu. Hauek beren jatorriko lekuetara itzuliz gero, komunitateen arteko harremana alda liteke probintzietan.

Desarmear ere izango du isturik, eta aste honetan berpiztutako kroaziar eta musulmanen arteko borrokek ere bai. Eta orain arte serbiarrentzat hain garrantzitsua izan den iparraldeko pasabidea ere garrantzitsua izanen da. Gerran konkistatutako eskualde serbiar guztiak bat egiten zituen pasabide hau bi probintzia serbiarren artean dagoen probintzia kroaziar batek eten egingo du, 'Serbia Handia' proiektuko eskualdeak zatituta utziz.

«Greziaren jarrerarekin nekatuta»

K.A. / DONOSTIA

Uffe Elleman Jensen Danimarkako Atzerri ministro eta Europako Komunitateko Ministroen Kontseiluko lehendakariak, erakunde honek Greziaren aurka izan dituen adierazpen gogorrenak egin zituen atzo Europako Legebiltzarraren aurrean. «EK-ko 11 estatu nekatuta daude Greziak Mazedoniaren independentziaren onarpenerako jarritako trabaz» eta salatu zuen Atenasek EK-ko beste estatuak bahituta dituela gai honetan. «Greziaren jarrerak iraindu egiten nau.

Bere bahituak bihurtu gara eta berak dagigun presioarengatik Mazedoniaren independentzia onartzeari uko egin diogu» azaldu zuen Elleman Jensenek. «Ez dut Grezia iraindu nahi, baina Sarajevoko herritarrek bizi duten egoera tamalgarria ikusi dut, eta mazedoniarrek beraiekin ere berdin gertatuko den beldur dira. Greziak herri txiki horri uko egiten diogun guztia dauka. EK-ko beste 11 estatuak nazkaturik gaude bere trabengatik» azaldu zuen EK-ko Ministroen Kontseiluko lehendakariak. «Bere jarrera bidegabeak Mazedoniako Gober-

nuan dagoen oreka hauts lezake, herri txiki honek beldurra baitio etorkizunari». Elleman Jensenen salaketak gogorak izan ziren oso, Greziak ez duelako Mazedoniaren onarpenik egin nahi, errepublika horren izena Greziako iparraldeko eskualde baten berdina dela argudiatuz. «Nazio Batuek Mazedonia berehalako batean onartuko dutela espero dut. Bidegabekeria honek gure kontzientzian eragindako zikina garbitu beharrean gaude» amaitu zuen Jensen Danimarkako Atzerri ministroak emandako diskurtsoak.

EEBB: naziak baino sarraski gehiago egin dituzte serbiarrek

WASHINGTON

Bosniako indar serbiarrek, European nazien garaietatik izan diren sarraskirik handienak egin dituztela baieztatu dute EEBBko Estatu Idazkaritzak urtero kaleratu ohi duen giza eskubideei buruzko txosten berrian.

Herenegun argitaratutako dokumentuak gogor egiten du Serbia eta Iraken aurka, eta munduan zehar giza eskubideen aurka egin diren bortxaketak larrien erantzule zuzenak direla gaineratzen du. Txina eta Haitin bizi den egoera ez du hain larritzat jotzen txostenak, bi herrialde hauetan demokraziak eman dituen aurrerapausoak garrantzitsuak direla arrazoituta.

Txostenaren arabera, garai batean Jugoslavia izan zeneko gerran, herritar zibilak izan dira biktimarik nagusiak. Tortura, exekuzio politiko eta hilketa masiboetan 25.000 herritar hil dira. Modu honetan, garbi geratu da Genebako Hitzarmena behin eta berriz bortxatu dutena.

Estatu Batuetako Estatu Idazkaritzak berriki argitaratutako txosten honek, Bosniako gerratik ihes egindako herritarren datuak ere zabaldu ditu. Washingtonetik jasotako datuek erakusten dutenez, 1,5 milioi dira euren jaioteritik urruti dauden errefuxiatuak.

Estatu Batuetako Atzerriko Arazoetarako Idazkaritzak gainera, Jugoslavia ohi-ko hiru komunitateei egotzen die giza eskubideen bortxaketan erantzukizuna. Serbiarrek bultzatutako sarraskiek baina, besteek garrantzia murrizten dietela gaineratzen du txostenak.

PRESOAK ASKATUKO DITUZTE

Roland Dumas Frantziako Atzerri ministroak bestalde, laster preso hartutako kroaziar eta musulman gehiago aske utzi litzaketela jakinarazi zuen atzo Frantziako ministro kontseiluan. «Litekeena da herritar gehiago askatzea, eta Frantziak, Jugoslaviako dramaren protagonista diren presoei laguntza eskaintzeko dituen aukera guztiak aprobetxatuko ditu», jakitera eman zuen Louis Mermaz bozeramaileak Dumasen hitzak aipatuta.

Ildo honi jarraiki, Frantziak era honetako ekintzak aurrera eramateko izan duen jarrera goraiatu zuen ministroak eta antzeko ekimenak bultzatu dituen mendealdeko lehen herrialdea izan dela gaineratu.

Clintonen garaia

Krisialditik irteteko herritarren sakrifizioa eskatu du Clintonek

Zinegitean nazioarteko legeak hausten dituenaren aurka ekingo diotela ohartarazi zuen

Amerika berritzeko herritarren ahaleginak eskatzeari ekin zion behin eta berriz Bill Clintonek, estatubatuarrak oso gogoko duten «show-ea» lehendakari kargua zin egin ostean. Lehendakari berriak etxeko arazoez gain, nazioarteko arazoak konpontzeko gogor lan egingo dutela ere hitzeman zuen hitzaldian.

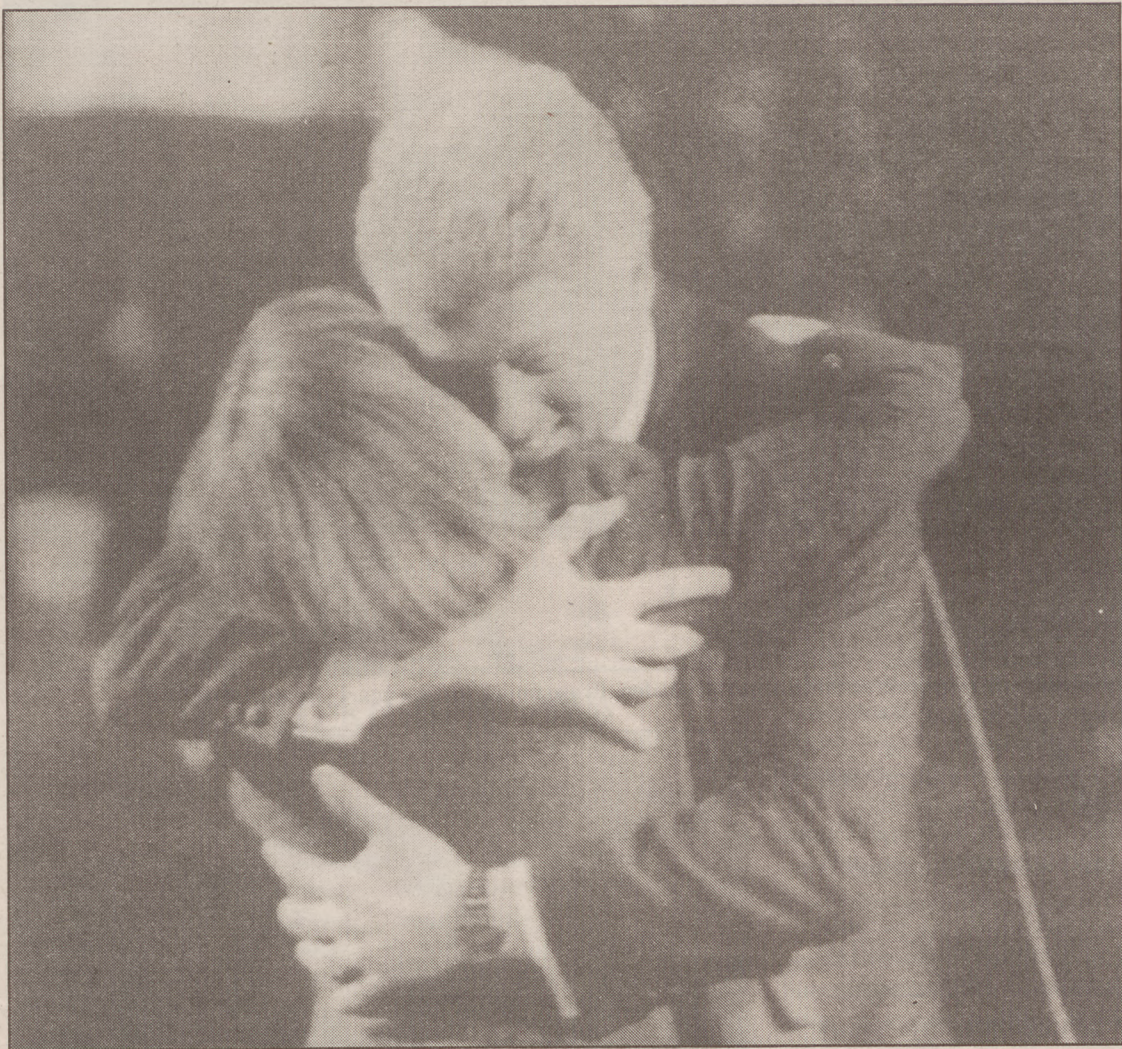
JONE LARRANAGA / DONOSTIA

Inguruetatik jaurtikitako kanoien hotsen tiroak ezezik, Capitolio aurrean bildutako milaka herritarren txaloak eta ohorezko aulkietan eseritako pertsonaia inportanteen 'polaroid-en' flas-hak ere, piztarazi zituen atzo, Estatu Batuetako 42. lehendakariaren izendapenak.

Amerika osoaren aldaketaren garaia iritsia zela esanez hasi zuen Clintonek, lau urteko lege-gintzaldia ireki zuen hitzaldia. «Neguaren hotzean ari gara ekitaldi hau ospatzen, baina munduari erakusten ari garen aurpegi eta hitzekin udaberria indartzen ari gara», esanez ekin zion lehendakari berriak.

Hitz hauen hariari tiraka, Amerika berriari ekiteko beharra aipatu zuen Clintonek, munduko demokrazia zaharretik Amerika berria asmatzeko beharra. Benetako senari eutsiko bazaio, belaunaldi berri bakoitzak amerikar izaera berriro definitzea behar-beharrezkoa dela iritzi zion lehendakari demokratak.

Honela bada, belaunaldiz belaunaldi Amerikaren zerbitzuan egon direnak ekarri nahi izan zituen gogora lehendakari berriak. Lehenik eta behin, George Bush, atzo arte EEBBetako agintari na-

Bill eta Hillary Clinton, elkar besarkatzen.

REUTER

gusia izandakoa agurtu zuen, mende erdian Amerikari eman dion zerbitzuagatik. Clintonek baina, agintetik at izan direnak ere ekarri nahi izan zituen gogora eta «depresioa, faxismoa eta komunismoaren aurka etengabeko lanean aritu diren milioika herritarrek» ere agurtu zituen.

Gerra hotzaren amaieran indartutako belaunaldi honek hain justua, «erronka, berriak ditu aurrean eta izurrite berriei egin behar die aurre». Gizarte hark dituen gabeziak aipatuta, amerikarrek arazoei egiteko duten gai-

tasuna goraiatu zuen Clintonek arazoak konpondu ahal izango dituztela agindu.

NAZIOARTEKO BETEKIZUNARI EUTSI

Horretarako beharko diren sakrifizioak eta ahaleginak demokrazian oinarrituta egingo dituztela ere jakinarazi zuen, «gure demokrazia mundu osoaren inbidia ezezik, gure berritzearen motore ere bada» eta. «Amerikarren aro berria hasia da», gaineratu zuen.

«Amerika berritzeko» jarraitu zuen lehendakari izendatu be-

rriak «atzerriko erronkei ere egin behar diegu aurre». Clintonen arabera, gerra hotza amaitu eta ordena berria indartzen ari den heinean arrisku berriak ere sortu dira. Horregatik, aliatuekin batera, aldaketaren aroa indarrean jartzeko ahaleginetan ariko direla azpimarratu zuen Clintonek.

Honela, munduan duten betekizunari eusten jarraituko dutela adierazi zuen lehendakari berriak eta, nazioarteak onartutako legeak hausten dituenaren aurka gogor egingo dutela gaineratu, «amerikar sutsuen gisa».

ANEKDOTAK

Bill Clintonek Lehendakari-tza hartzeko ospakizunak iraun dituen lau egunetan anekdota ugari gertatu dira, denak kontatzea zail direnak. Hona hemen aipagarrienak:

□ **Afari ugartara** joan behar izan dute Bill eta Hillary Clintonek, lehendakari hautetsiaren garaipenean lagundu zuten ki-deei eskerrak emateko. Iragan astelehen gauean, lau afaritara joan behar izan zuen bikote honek.

□ **Jaia handia** izan zen herenegun gauean, EEBBetako artista ezagunenek Clintoni eskaini ziotena. Musika eta ikuskariak nagusi izan ziren ekitaldi honetan, eta bertaratu ziren 17.000 lagunek 1.000 dolar ordaindu behar izan zuten.

□ **'Go Johnny Go'** Chuck Berryren abesti famatuak aldaketa handia izan zuen autorearen beraren ahotan. Ekitaldi honetarako prestatutako bariazioan *Go Billy Go* kantatu zuen Berryk.

□ **«Jainkoak lagun diezadala»** esaldi famatua, Clintonen ahotan entzun zen atzo, zin egitearen amaieran. EEBBetako lehendakari guztiek errepikatu dute esaldi hau, George Washingtonek hasitako ohiturari jarraituz.

□ **Hillary Clintonek** ez zuen zin egin bere senarraren moduan, baina berak agindu bezala Bill Clintonen lanean zuzenean parte hartuko duenez, batek baino gehiagok eskertuko ziokeen eta jende gutxi harrituko zatekeen hori egin izan balu.

□ **Charles Stamper**, Clintonek zin egin behar zuen bezperan, hil egin zen. 39 urteko ezindu fisiko hau aulki elektrikoan exekutatuta hil zen. Bere azken borondatea aulki aldaketa —gurpilekoetatik elektrikora— bere kabuz egitea izan zen. Stamper ez zen ezindu fisiko osoa, eta horregatik aurrera eraman zuten exekuzioa.

Azken agurra George Bushi

WASHINGTON

■ Bill Clintonen aurreko lehendakariaren lana hainbat estatutako buruzagik eta buruzagi ohik goraiatu zuten atzo, lehendakari berriari zorionak eta zorte ona opatzen zioten bitartean. Margaret Thatcher Erresuma Batuko lehen ministro ohiaren agurra izan zen hunkigarriena, bi agin-

tarien agurrarekin historiaren epe bati ematen baitzitzaion amaiera, neoliberalismoaren garaia izena eman zaionari hain zuzen. Baina ez ziren falta izan, Erresuma Batua, Espainia, Frantzia, Alemania, eskerronik. Eskerrik beroenak Kuwaitek eman zizkion «Saddam Husseinengandik babestu duelako», eta irribarrerik handiena Saddam Husseinek.

Bushek, bere lau urteko agintaldiari errepasoa ematean azaldu zuen, hutsegite handiena zergak igotzea izan zela eta arrakastarik handiena, Iraken kontrako gerra. Melankoliarik ezkutatuta gabe, aurpegi alaia jartzen saiatu zen herenegundik atzo bitartean. Pintatzailerek azken ukituak eman zizkioten Etxe Zuriko zirikituak, egoiliar berriaren zain.

HERNANIKO UDALA

IRAGARKIA

Hernaniko Udal Pleno Batzarreak 1992ko Abenduak 3an ospatu bilkuran hastapenez onartzea erabaki zuen "SUE-29.3 (Ibarluze) Sektorako hirigintza proiektua", expedientea herriari jakitera emateko hamabost eguneko epean zehar bideratuz.

Hernani, 1993ko urtarrilak 20
ALKATEA

IURRETA ELEIZATEKO UDALA

Iurretako Udalak 1992ko abenduaren 16an egin dako Ez Ohizko Osoko Bilkuran, UAI-3 Industrialdeari dagokion Hirigintza Proiektua Behin Betiko onartu zuen.

Agerian jartzen da bere eragikortasunerako Hirigintza Planeamendurako Araudiko 141.1. artikulua xedatzen duena betez, eta ondorio bidezkoetarako.

Iurretan, 1993.eko urtarrilaren 19an
ALKATEA

Frantziak gaitzetsi egin du EEBBek Iraken aurka izan duen jarrera

Igandeko erasoak NBERen ebazpenak gainditu egin zituela salatu du Dumasek

Golkoko krisiak Irakeko mugak gainditu ere egin ditu dagoeneko. Husseinek su etena iragarrita, eztabaida eta tentsioak aliatuen artera lekualdatu dira orain, antza. Frantziak Estatu Batuen aurka egin zuen atzo, azken erasoek Nazio Batuen esanak gainditu egiten dituztela arrazoituta.

JONE LARRAÑAGA / DONOSTIA

Roland Dumas Frantziako Atzerri ministroak, Estatu Batuek Iraken aurka izan duten gehieria salatu zuen atzo, eta igandean misil bidez egindako erasoak Segurtasun Kontseiluak agindutako ebazpenetatik at geratzen dela gaineratu.

Horixe izan zen, Dumasen arabera, Frantziak saio hartan parte ez hartzeko izan zuen arrazoi nagusia. Louis Mermaz, Frantziako Gobernuak bozeramaileak, Dumasen hitzak aipatuta egin zituen atzo adierazpen hauek ageri-agerian utzi ditzuzte koalizio aliatuko kideen artean bizi dituzten tirabirak. Igandeko erasoaren ostean sortu ziren lehen susmoak isilarazten saiatu ziren arren, ezinbestekoan gertatu dira bai Parisetik bai eta Londresetik ere, Bushen jarrera mugatzeko egin dituzten eskakizunak.

Era berean, Etxe Zurian atzo izandako aginte aldaketak Pertsiar Golkoan bizi den «tentsio giroa lasaitzen lagunduko» duela iritzi zion atzoko adierazpenetan Dumasek.

Frantziako agintariak bat etorri dira beraz, Irakeko herenegun adierazitakoekin. Etxe Zurian atzo izan zen aginte aldaketaren harian, Saddam Hussein lehendakariak, hegoalde eta iparraldeko aire segurtasun eremua zaintzen diharduten hegazkin estatubatuar, frantziar eta britaniarren aurka ez ekiteko hitza eman baitu.

Erresuma Batuak, berriaz, Bagdaden kontrako bonbardaketa justifikatu zuen, Gobernu frantziarrak kritikatu arren.

LASAITASUNA SU ETENAREN ONDOREN

Pasa den astetik hona erabat aldatu den jarrera hau Washingtonen Gobernuak lehendakari aldaketari esker omen da; irakiarrek George Bush jotzen baitute euren etsai nagusi eta Bill Clinton demokratarekin bestelako hartuemanekin diezaieketela sinesten baitute.

Ildo horri jarraituz bada, jakinarazi zuen Saddam Husseinik aldebateko su etena. Inork ez daki

Indar aliatuek suntsitutako fabrika bat Bagdaden. Eraso honek kritika ugari jaso ditu.

EPA

✓ Alde bakarrek su etenaz gain, herenegun gauean Nazio Batuen hegaldiak baldintzarik gabe baimenduko zituela iragarri zuen Husseinek.

baina, Bagdadetik eskaintako tregua honek zenbat iraun dezakeen. Tarte honetan, segurtasun aire eremuak bertan behera uzteko beharraz konbentzitu nahi du Irakek Washington, «helburu politiko partikularrak helburu duten eremu hauek, justifika ezinak eta alde bakarrek» direla argudiatuta.

Irakek izan duen jarrera aldaketak honek baina, ez dirudi Estatu Batuen aldaraziko duenik. Etxe Zurian sartzeko ordu gutxi batzuk baino falta ez zituela, Husseinekin harreman normalizatuak izatea «kasik ezinezkoa» dela azpimarratu zuen Clintonek.

Alde bakarrek su etenaz gain, herenegun gauean Nazio Batuen hegaldiak baldintzarik gabe baimenduko zituela iragarri zuen Husseinek. Krisi larri honetan zehar, Bagdaden zenbait eskaintza egin dizkie Nazio Batuei, dena den, hegaldien segurtasuna bermatzen ez zituztela eta, guztiak baztertu dituzte Nazio Batuetako bitartekari bereziek. Herenegungo ordea, «aurreko bideak jarraituz» onartzen ditu hegaldiak. Rolf Ekeus, batzordeko lehendakariak jakinarazi zuenez gainera, Husseinek berak hegazkinen segurtasuna zainduko duela agindu du.

Saddam Hussein irribarretsu telebista irudietan.

AP

«Infernuan ikusiko dugu elkar Bush»

K.A. / DONOSTIA

Saddam Husseinek herenegun gauean telebista bidez, mundu osoari adierazi zion Estatu Batuetako lehendakari berriarekin ez duela gerrarik nahi. Bakea eskaini zion Bill Clinton lehendakari hautetsiari eta Nazio Batuetan konponketa bidea ireki zuen, erakunde honetako begiraleei Iraken mugitzeko askatasun osoa emanda. Nazio Batuek ontzat jo zuten Bagdaden egindako proposamena, eta beste gerra

baterako arriskua zuen krisia konpondutzat jo daiteke oraingoz.

Saddam Husseinek, ordea, herenegungo telebistako agerraldia aprobetxatu nahi izan zuen bere «kide» estatubatuarra izan denari azken agurra emateko. Agurra irribarre zabal bat eskainiz izan zen gainera. Bi agintariak, batak bestea munduko bakearen «etsai» nagusitzat jo dute eta Saddam Husseinek «infernuan ikusiko dugu elkar» esan gabe ez zuen agurtu nahi Bush.

Riinak ukatu egin ditu bere kontrako salaketa guztiak

ERROMA

Salvatore 'Toto' Riinak, Siziliako mafiako buruzagi nagusitzat jotzen dutena, ukatu egin ditu bere kontra Agostino Gristina epaileak egotzitako salaketa guztiak. Riina iragan ostira-lean atxilotu zuen Italiako Poliziak, eta Gristinak herenegun ikusi zuen lehen-dabiziko aldiz mafiako burua, atxilotuta dagoen segurtasuneko ziegan.

Justiziak Salvo Lima eurodiputatuaren hilketa leporatu dio Riinari, iragan martxoaren 12an izandako hilketa hain zuzen, eta «mafiarekin zerikusia izatea» ere bai. Gainera, Giovanni Falcone eta Paolo Borsellino epaileen hilketak (1992ko maiatzean eta uztailan) berak agindu zituela uste du Justiziak, horretarako frogak gutxi badi-tu ere.

Mafiarekin zerikusia izateaz akusatzen duen azken salaketa honi esker, Gristinak 'Toto' Riinari 1969tik aurrera leporatzen dizkioten karguen zerrenda luzea berraztertzeak aukera izan du. Urte horretan, Riinak alde egin zuen Modenako «behartutako egoitzatik». Egoitza horretan konfinatu zuen Palermoko epaitegi batek, leporatzen zizkioten zortzi hilketa kasuetan errugabe zela erabaki ostean. Garai hartan, Italiako Justiziak hiltzailea kondenatzen zuen soilik, hilketaren agindua emandako pertsona ez baitzen delitugiletzat jotzen.

«MAFIAREKIN ZERIKUSIRIK EZ»

Gristina-ren arabera, Riinak ukatu egin zuen mafiarekin zerikusirik zuenik eta horretaz dakien apurra egunkarietatik jasotakoa dela adierazi zuen.

Politikoei harremanik ez zuela esan zuen Riinak. Hala ere, aitortu egin zuen Luciano Liggio (Riina-ren aurreko buruzagia Siziliako mafian) eta Bernardo Provenzano (mafia-ko beste buru bat) ezagutzen zituela.

Azkenik, Giovanni Falcone eta Paolo Borsellino-ren hilketak, Riinak esan zuen, «bi atentatu hauek egiteko erabili den goi mailako teknologiak» mafiaren atentatuak izan direlako susmoak erabat baztertzera behartu behar-ko lituzkeela ikertzaileak.

Deportatuen auzian itxaroteko eskatuko Israeliek Segurtasun Kontseiluari

Auzitegi Gorena atzo zen erabakitzekoa 415 palestinarren atzerriratzearen legalitatea

Tel Avivek itxaroteko eskatu zion atzo Nazio Batuetako Segurtasun Kontseiluari, harik eta Israeliko Auzitegi Gorenak deportatu dituzten 415 palestinarren etorkizunari buruzko epaia eman arte. Auzitegi Gorena atzo bildu zen deportazio aginduaren legalitatea aztertzeko, baina azken erabakia zenbait egun atzera litekeela ohartarazi zuten.

JERUSALEM

Simon Peres Atzerri ministroak eskatu zion Nazio Batuen Erakundeari itxaroteko, Chinmaya Gharekhan NBEko ordezkariaren bitartez. Gharekhan atzo joan zen Israelera 415 deportatuen itzulera behartzeko presio egitera. Segurtasun Kontseilua «urduri dago eta ezin dio gehiago itxaron» Israeliek deportatutako palestinarren inguruko erabakia, azaldu zuen Gharekhanek. «Arazo hau denbora gehiegi atzeratu da» esan zuen Nazio Batuetako ordezkari bereziak kazetarien aurrean, Rabin lehen ministroarekin bildu aurretik.

Segurtasun Kontseiluak erakunde honek hartutako 799 ebazpena errespetatzeko eskatu zion Israeli, honek iragan abenduan Hamas eta Jihad taldeekin ustez zerikusia zuten palestinarrak deportatzea erabaki eta gero. Atzerriratzeak bederatzi hilabete eta bi urte bitarte iraungo duela azaldu zuen Rabin, eta hasiera batean epe hori bete aurretik ez direla itzuliko ohartarazi zuen «hori terroristei sari bat ematea litzatekeelako».

NBE-REN SINESGARRITASUNA JOKOAN Nazio Batuen 799 ebazpenak palestinarren depor-

Simon Peresek lasaitasuna eskatu zion Chinmaya Gharekhani.

REUTER

«Elkarrizketarik ez»

JERUSALEM

■ Edozein israeldarrek Palestinaren Askapenerako Erakundearekin (PAE) harremanak izan ditzake hemendik aurrera, kartzelara joateko batere arriskurik gabe, herenegun Israeliko Legebiltzarrak bozkatu zuen debekuaren kontrako mozioak aurrera egin eta gero. Yitzhak Rabinen Gobernuak alderdi batzuek ere aldeko botoa eman zuten. 120 parlamentarik osatzen duten Legebiltzarrean 59 diputatu agertu ziren soilik, eta proposamenaren

alde 39k eman zuten botoa, eta beste 20k kontra bozkatu zuten. Sesiora huts egin zuten 61 parlamentariaren artean Rabin lehen ministroa zegoen.

David Libai Justizia ministroak atzo azaldu zuenez —bera izan zen Legebiltzarrak onartutako proposamenaren bultzatzailea—, debekua altxatu bada ere Gobernuak ez du PAErekin hitz egingo: «Gurekin bizi diren palestinarekin hitz egiteko konpromezua daukagu, baina ez erakunde terroristetako buruzagiekin».

tazioak debekatzen ditu. Genebako Konbentzioak eta Giza Eskubideen Kartak, atzerriko estatu baten menpe dagoen herri bateko biztanleak ezin direla atzerriratu

jasotzen dute, eta horretan oinarritzen da ebazpena.

Indar aliatuen Iraken kontrako erasoez geroztik, estatu askok Segurtasun Kontseiluaren «poli-

tika bikoitza» salatu dute. Horien artean, Errusia, Espainia, eta Frantzia daude, egun Segurtasun Kontseiluan dauden hiru estatu. Hauek gogor salatu dute Iraken ebazpenak betearazteko indarra modu indiskriminatuan erabili izana, Israelen ebazpen ugari egunero-egunero bortxatzen diren bitartean.

Segurtasun Kontseiluaren sinisgarritasuna jokoan dago auzi honetan, eta herrialde arabiarrek gero eta presio handiagoa egiten ari dira Israeliek ere ebazpenak bete ditzan, eta ez badiu inolaz betetzen indarra erabiltzeko neurriak har dezan Segurtasun Kontseiluak.

Deportatuen auzian, Israeliek orain arte egin duen gauza bakarra erakunde humanitario batzuei Libanoko 'segurtasun eremuan' dauden palestinarrak bisitatzen uztea izan da, baina ez diote Gharekhani sartzen utzi, bere misioa «politikoa delako eta ez humanitarioa», atzo Simon Peresek gogorarazi zuenez.

Guatemalan daude jada lehen errefuxiatuak

GUATEMALA

Gerratik ihesi hamar urte luze Mexikon erbesteturik egon ondoren, atzo gaingitu zuen 2.500 nekazari errefuxiatuak osatutako lehen taldeak Guatemala-lako muga. Goizean goizetik (arratsaldea Euskal Herrian) hasi ziren irteten Comitán herriitik, Guatemalan gizarteratu nahi duten errefuxiatuz bete zeuden 70 autobusak.

Nazio Batuetako Errefuxiatuentzako Komisariatu Nagusiak (UNHCR) gidatutako ilada luzeak La Mesilla herrian izango du lehen geldiduna. Aberriratu-

tako lehen talde honek bertan eman beharko ditu bidaiaren lehen egunak, beharrezko ziurtagiri eta dokumentuak jasotzen dituzten bitartean bederen.

La Mesillan jasotzekoa zuten gainera, euren herritarren lehen ongietorria. 1990 urtean Bake Nobel saria jaso zuen Rigoberta Menchuk ere, hitza emana zuen Mexikotik aberriraturakoen harreman izango zela.

Mexikon zehar banatuak dauden kanpamenduak baina, gerratik ihesi joandako guatemalarrak gainezka daude oraindik ere. Atzo, Mexiko eta Guatemala bereizten duen muga gaingitu zu-

Rigoberta Menchu.

tenak, apur batzuk besterik ez dira izan oraingoz.

Asko itxaron eta desiratutako eguna izan zen atzokoa errefuxiatuentzat. Aberriratzeak euren arazoak konpontzeko dituen azaltzeko orduan orde, ezkor ageri dira gehienak. Mexikoko kanpamenduetan izan dituzten bizi baldintzak, kaskarrak izan dira oso, eta ez dirudi jaioterrira itzuli ondoren hobetuko direnik. Errefuxiatu guatemalarrak —haurrak gehienak— gaizki elikatuta egon diren seinaleak dituzte, eta asko dira beherakoak eta barizelak jota daudenak, Rigoberta Menchu tartean.

LABURREAN

LURRIKARAK izan dira Indonesia, Japonia eta Tibeten

Asteartean lurrikara bana izan zen Japonia, Indonesia eta Tibet herrialdeetan. Japonia astindu zuena izan zen hiruren artean indartsuena, hamar graduko Richter eskalan 6,8ko indarra izan baitzuen. 6,3 graduko indarra izan zuen Tibetekoak eta 5,7koa, berriz, Indonesiakoak. Hiru lurrikaretako batek ere ez uen biktimarik eragin ●

Aik giza eskubideen batzordea osatzea eskatuko du

Gizakiaren askatasunak eraginkortasunez jorratu eta behatuko dituen giza eskubideen batzorde berezia eskatuko die Amnesty International (AI) erakundeak Nazio Batuei. Erakundeak jakinarazitakoaren arabera, eskaria begi onez ikusi dute Costa Rican bildu diren Latinamerikako 33 agintariek. Ordezkaritza gehien oniritzia izateak honelako batzorde berezi bat izateko kezka agertzen du, Alkoen iritziz ●

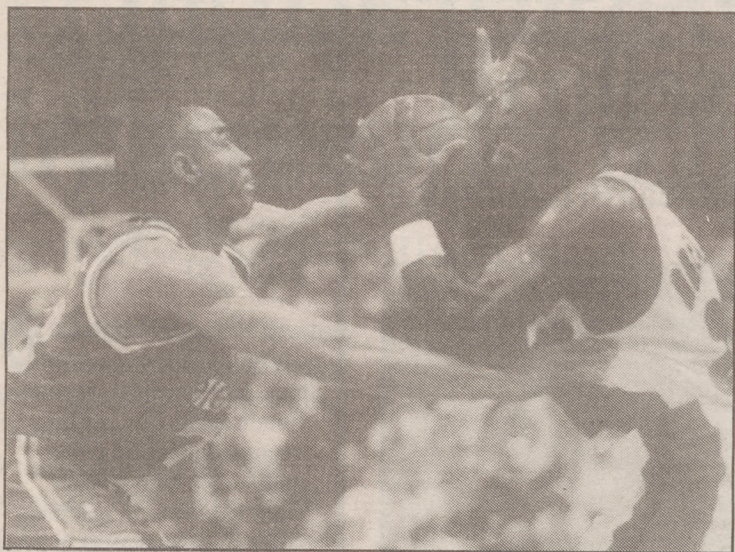
HONDAMENDI ekologikoa gerta liteke Argentinan

Comodoro Rivadavia parean (Argentina) petrolio isurpen garrantzitsua gertatu zen igandean, 'Presidente Umberto Illia' itsasontzia petrolioz betetzen ari zirela. Adituek istripuaren ostean egindako lehen ikerketen arabera, desagertzeko arrisku larrian da bertako fauna aberatsa, itsasora isuritako petrolioak jadanik kalte izugarriak eragin baititu ●

RECONTREK misil jaurtitzailerak dituztela diote

Armada Herritar Sandinistak azken egun hauetan eginako adierazpenen arabera, Nikaraguako *recontra* taldeek oraindik armamentu indartsua daukate kontrolpean, 'Red eye' misil jaurtitzailerak tartean. Sandinistek diotenez, muniziorik ezean ezin dituzte azken hauek erabili. Hala ere, Gobernuak presionatzeko denen begibistara ateratzen dituzte ●

SASKIBALOIA

Drexler bide onera itzuli da lesioa osatu eta gero.

Dallas Mavericksek denboraldiko hirugarren garaipena lortu zuen

NEW YORK

Dallas Mavericks taldeak denboraldi honetako hirugarren garaipena lortu zuen, Detroit Pistonsen aurkako partiduan (113-103). Gar Heard entrenatzaile denetik eskuratzen duten lehen garaipena da, hain zuzen ere. Partidu honen ondoren, 3-30 da Texasekoen marka, liga osoko txarrena alegia. Detroiti dagokionez, Dennis Rodmanek ez zuen jokatu, lesionatuta.

San Antonio Spursek azken asteotako bide beretik segitzen du. Atzo 121-110 irabazi zion Denver Nuggetstaldeari, inongo arazorik gabe. John Lucas entrenatzaile denetik 12-2ko marka dute Spursek. David Robinson, 29 punturekin, izan zen partiduko protagonista nagusia. Dale Ellisek 24 puntu lortu zituen. Nuggetsen aldetik, Reggie Williams izan zen onena, 30 punturekin.

Chris Jacksonek 20 egin zituen.

Portland Trail Blazersek jipoi handia eman zion Milwaukee Bucks taldeari (92-119). Clyde Drexler berriro ere ondo jokatzen hasi da, lesioa gainditu eta gero. Atzo 21 puntu, 10 errebote eta 7 asistentzia lortu zituen Mike Dunleavyren taldearen aurka.

Atlanta Hawks taldeak azken segunduan gainditu zuen Charlotte Hornets (100-102). Dominique Wilkinsek 34 puntu eta 10 errebote lortu zituen Hawksten aldetik. Hornetsi dagokionez, berriz, Larry Johnsonek 32 puntu eta 12 errebote lortu zituen.

Emaizak

Dallas	113	Detroit	103
San Antonio	121	Denver	110
Milwaukee	92	Portland	119
Charlotte	100	Atlanta	102
Indiana	116	Washington	96

Lehen Mailako eskaintzak jaso ditu Alberto Ortega arabarrak

R.B. / BILBO

Alberto Ortégak, oraindik ere Caja Bilbao taldeko jokalaria den gizonak, Lehen Mailan jokatzen ari diren talde batzuen eskaintzak jaso ditu. Hala ere esan bezala, gasteiztarra Caja Bilbaoko jokalaria da. Orain dela aste batzuk Bilboko epaile batek kontratua etenda geratzen zela esan zuen arren, Caja Bilbaok errekurtsioa aurkeztu du. Gauzak horrela Ortega ezin da beste talde batera joan. Antonio Gomez Carrak, Caja Bilbaoko entrenatzaile ohi eta egun Caja Badajoz zuzentzen duen gizonak, Ortega fitxatzeko asmoa azaldu du.

Bestalde, Juan Llana, Caja Bilbao taldeko entrenatzailea izango da, Lehen Mailako A multzoko jokalaria onenen taldea zuzenduko duena, azken honek otsailaren azken astean B multzoko jokalaria onenek osaturiko taldearen kontra jokatuko duen partiduan. Manolo Flores izango

Juan Llana.

SIMAL

da beste taldeko entrenatzailea. Azkenik, Fausto Orio jokalaria gaztea lesionatu egin da orkatilan eta zailtasunak izango ditu hurrengo partiduan parte hartzeko.

FUTBOLA

Heynckes: «Konfidantza izanez gero baikorrak izan gaitzke»

Taldea laudatzea izan daiteke arerio nagusia Heynckesen ustez

Jupp Heynckes

Athleticeko entrenatzailea pozik agertu zen atzo Lezaman. Alemaniarraren esanetan, taldeak bere buruan konfidantza izanez gero, bigarren itzuli ona egin dezake Athleticek. Hala ere, aspaldi honetan jokalaria entzuten ari diren laudorioak dira, Heynckesen ustez, Bilboko futbol taldeak izan dezakeen arerio nagusia.

RAMON BASALDUA / BILBO

Poztasuna eta barrea da nagusi aspaldi honetan Lezaman. Zuri-gorriek bost puntu eskuratu dituzte azken hiru jardunaldietan eta igertzen da bai Athleticek entrenamenduetan. Hala ere inork ez du ahazten Barcelona, Atletico de Madrid, Real Madrid eta A Coruña Deportivo etorriko direla San Mamesera bigarren itzulian. Hori dela eta, inork ez daki oso ondo zer egin dezakeen edo noraino heldu daitekeen, lehen itzuli ona burutu duen Athletic hau.

Jupp Heynckesek ez du inolako iragarpenik egin nahi. Hala ere, konfidantza handia du berak zuzentzen duen taldean. «Ez dut ezer aurreratu nahi bigarren itzuliari begira. Gure helburu nagusia azken partiduetan erakutsi dugun jokoari eustea da, eta ikusi egin beharko da non amaitzen dugun Liga txapelketa. Beti esaten den moduan, heldu da zailena, irautea baino». Hala ere, baikor izateko arrazoirik izan daiteke, Heynckesek adierazi zuenez.

Laudorioen arriskua azpimarratu zuen atzo Lezaman Heynckesek. SIMAL

«Taldeak bere buruan konfidantza izanez gero, baikorrak izan gaitzke bigarren itzuliari begira. Horrez gain, aspaldi honetan berba onak entzun eta ikusi ditugu eta arriskutsua gerta daiteke, laudorio horiek ondo irensten jakin behar baitute jokalariek», esan zuen atzo Jupp Heynckesek.

KONTRATU BATEN GARRANTZIA Juanjo Valencia atezaina fitxatu nahiko lukeen taldeak 500 milioi ordaindu beharko lituzke. Ildo horretatik

jarraituz, dirudienez Julen Guerrerok ere 1.000 milioi inguruko klausula izan dezake. Heynckes ordea ez dago bide horri jarraitzearen alde, bere ustez kontratuak errespetatu egin behar direlako. «Kontratu bat kontratu bat da, horrek esan nahi duen guztia-ekin. Espainian talde serioak daude eta ez dut uste kontratu bat apurtzeko kapaz izango liratekeenik».

Julen Guerrerok sekulako ikusmina sortu du aspaldi honetan.

Toshackek bi libero eta zentralaz osatutako eskema entseiatu zuen

DONOSTIA

Realeko jokalariek entrenamendu luzea egin zuten atzo Zubietan, John Toshacken agindura. Lehen plantilako jokalaria bi orduz aritu ziren lanean, Iñigo Idiakez, Aranzabal eta Irazusta Real B taldeko gizonekin batera. Javier Guruzeta ez zen taldeki-deekin izan, uzteko dela eta egun pare batez atsedean hartu beharko baitu. Dena den, azken orduko arazorik ez badu Barcelonaren aurka jokatzeke ondo egongo da. Oceano ere ez zen Zubietan egon, Portugaleko selekzioarekin dagoelako.

Asteartean eginiko saioan al-

Iñaki Alaba.

J.C. RUIZ

daketa taktikoak izango zirela nahiko argi bazegoen ere, atzo gauzak ez ziren hain argi geratu. Txuri-urdinek zenbait partidutxo jokatu zituzten, eta Pikabea, Larrañaga eta Alabak osatutako defentsa erabili zuen galestarrak. Oraindik ere ikusi egin behar zer gertatzen den, baina beharbada jokalaria horiek osatuko dute defentsaren erdialdea. Bi libero eta zentralak osatutako eskema atera dezake Toshackek, alegia. Gai-nontzeko gizoni dagokienez, Carlos Xavier eta Imazek postua ziurtatuta dutela esan daiteke, Meho Kodrok bezalaxe. Alkizak eta Luis Perezek ere jokatzeke aukerak badituzte.

TENISA

Chang eta Krajicek zerrendaburuak Australiako Irekitik at geratu dira

Emakumezkoetan, Jana Novotna eta Lori McNeilek agur esan diote txapelketari

Ezusteak dira nagusi Australiako Irekian. Aurreneko jardunaldietan Becker eta Lendl kanpoan geratu ziren eta atzo, berriz, Michael Chang eta Richard Krajicek izan ziren torneoari agur esan ziotenak. Emakumezkoetan ere gauzak ez doaz uste bezala, eta Jana Novotna eta Lori McNeil jadanik txapelketatik kanpo daude.

MELBOURNE

Faborito askotxo geratzen ari dira kanpoan Australiako Irekiko lehen jardunaldietan. Boris Becker eta Ivan Lendl aurreneko kanporaketan galdu zuten, eta atzo bigarren kanporaketan Michael Chang eta Richard Krajicek izan ziren porrot egin zutenak.

Chang estatubatuarrak 6-4, 6-3, 1-6 eta 6-3 galdu zuen David Wheaton herkidearen aurka. Sei garren zerrendaburuak ez zuen batere partidu ona jokatu, eta Australiako Irekitik kanpo geratzeko merezimendu osoak egin zituen. Hau da David Wheatonen kontra galtzen duen bostgarren partidua jarraian.

Richard Krajicek, bederatzi garren zerrendaburuak ere ez zen fin ibili. Partidu erraza zuen printzipioz, Todd Witsken estatubatuarraren aurka, baina ezer gutxi egin ahal izan zuen. 6-4, 1-6, 6-1

Michael Chang burumakur, Australiako Irekitik kanpo geratu ondoren.

eta 6-4 izan zen emaitza, Witsken alde.

Anders Jarryd suediarrek ere ez zuen aurrera segitzerik izan. Aurreneko partiduan Becker gainditu eta gero, Todd Woodbridgeren aurka jokatzeko ari zen. Partidua amaitzerik ez zuen izan ordea, lesinatuta, eta honenbestez kanporatua izan zen.

Partidu guzti hauez gain, beroa aipatu beharra dago. Atzo 53 gradu egin zituen Melbourne, eta ondorioz arazo bat baino gehiago ere izan ziren.

Hainbat ikusle zorabiatu egin ziren, eta epaileek Jim Courier eta Michael Stich zigortzea erabaki zuten. Bi jokalariek oso urduri aritu ziren, eta portaera tx-

✓ Beroak hainbat arazo sortu zituen atzoko jardunaldian jokalariek eta ikusleen artean; Melbourne 53 graduko tenperatura izan zen.

rra erakutsi zuten beren partiduetan. Estatubatuarrari 1.000 dolarreko zigorra ezarri zioten, eta alemaniarri berriz, 500 dolarrekoa.

NOVOTNA ETA McNEIL EMAKUMEZKOETAN

Emakumezkoetan ere izan zen ezusterik. Bi zerrendaburu, Jana Novotna eta Lori McNeil, txapelketatik kanpo geratu ziren, arerio 'errazen' aurka. Novotna, iazko finalista, 4-6, 7-5 eta 6-2 galdu zuen Robin White estatubatuarraren kontra. Lori McNeili dagokionez, Nicole Provisen kontra galdu zuen, 3-6, 6-1, 6-1. Gainontzeko faboritoek arazo handirik gabe gainditu zituzten beren aurkariak.

Binakako txapelketari dagokionez, Jennifer Capriatik bertan behera utzi behar izan zuen partidua, sukarrarekin. Capriatik banakako partidua jokatu behar du gaur, garaiz osatzen bada.

ATLETISMOA

Katrin Krabbe.

Katrin Krabbek Stuttgarterko mundialetan izan nahi du

DONOSTIA

Katrin Krabbe atleta alemaniarrek datorren abuztuan Stuttgarten jokatu diren Munduko Txapelketetan parte hartu nahi du, berak adierazi duenez. Atzo 'Sport Bild' egunkariak argitaratu zuenez, Krabbe ziur dago Alemaniako Atletismo Federazioak (DLV) otsailaren 20an egingo duen bileran zigorra kentzea erabakiko duela.

Krabberen hitzetan, oso zaila izango da tituluak berriro ahal izatea. «Urtebete eman dut pistetatik kanpo, eta zaila izango da titulurik lortzea. Beharbada, erreleboetarako bakarrik sailkatuko naiz, mundialera heltzeko markak lortzea zaila izango baita niretzat».

MUNDIALAK BOIKOTATZEKO MEHATXUA

Estatu Batuetako atleta batzuk, horien artean Mike Powell, Michael Johnson, Gwen Torrance eta Mike Conley, ez dira martxoan Toronton egingo den Indoor mundialera joango, Nazioarteko Atletismo Federazioak (IAAF) dirurik banatzen ez badu. Atleten ordezkariak esandakoaren arabera, IAAFek dirua eman behar die atletei, edo bestela boikota egingo dute. Boikot hau Stuttgarterko Munduko Txapelketan ere egin dezakete, Brad Hunt ordezkariaren hitzetan.

Proba bakoitzeko lehen zortzi sailkatuentzat eskatu dute dirua atletek. Primo Nebiolo IAAFeko buruak, ezezko borobila eman dio proposamen honi, «gure erakundeak horretarako nahikoa dirurik ez baitu».

PRIETO ELGOIBARKO KROSEAN

Antonio Prieto espainiarra Elgoibarko Nazioarteko Krosean izango da hurrengo igandean. Probaren aurkezpenean antolatzaileek ez zuten Prietoren partaidetza ziurtatzerik izan, baina atzo bertan jakin ahal izan zen etorri etorri dela.

TXIRRINDULARITZA

Izagirre eta Insausti ziklo-kros mundialetik kanpo geratu dira

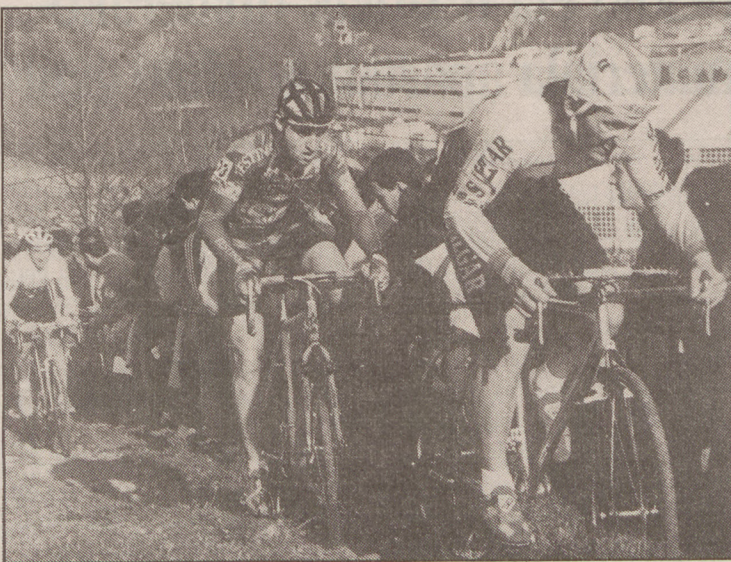
RAMON BASALDUA / BILBO

Jose Ramon Izagirre eta Mikel Insausti ez dira aurtengo munduko ziklo-kros txapelketan ariko, Espainiako selekzioetik at uztea erabaki baitu Txutxi Izkara selekzionatzaileak. Izkarak esan zuenez, Jose Ramon Izagirrek kontzentratu egin behar zuen Igorren selekzioiko gainerako taldekideekin batera. Izagirrek osterak, bere lana du eta ez da Igorretik agertu. Hori dela eta, selekzioetik at uztea erabaki du Txutxi Izkarak.

Nolanahi ere, kontuan eduki behar da, badiela Igorren lan arazoak direla eta kontzentratu ez diren txirrindulariak. Hala ere,

Izkarak bere baimena eman die eta ez dute inolako arazorik izan selekzioiko partaide izateko. Jose Ramon Izagirrek osterak, ez du zorte hori izan. Guzti horrekin batera, ez da ahaztu behar, federazioak dirua zor diola Izagirreri duela bi urtetik. Aurten Espainiako txapelketan zilarrezko domina eskuratu zuen Izagirrek osterak, ezin izan du diru hori jaso.

Istoria hau ez da hemen bukatzen. Izagirre eta Insausti Salgar taldeko partaideak dira eta biak geratu dira selekzioetik kanpo, bata profesionaletatik eta bestea afizionatuetatik hain zuzen ere. Ildo horretan agertzen dira iragan astean izandako Euskadiko Txirrindularitza Federaziorako hau-

Izagirre (eskuinean) bigarren izan zen Espainiako txapelketan. GOYA

teskundeak. Txutxi Izkara hautagai izan zen eta Jaime Ugarte, beste hautagiak, berak baino boto askoz gehiago jaso zituen. Zurrumurruek diotenaren arabera, Izagirre eta Insaustik ordaindu

dute hauteskundeetan gertatutakoa. Nolanahi ere, Francisco Pla, Iñigo Igartua, Cortes eta Yus txirrindulariek osatzen dute Espainiako ziklo-kros selekzioa, afizionatuetan.

RALLYAK

Montecarloko rallyarekin hasiko da aurtengo Munduko Txapelketa

Carlos Sainz eta Luis Moya dira garaipena lortzeko faborito nagusiak

Munduko Rally Txapelketa hasiko da gaur Montecarlon bertan jokatu den lasterketarekin. Zertan esanik ez dago, iazko lehiaketan txapeldun izan ziren Carlos Sainz eta Luis Moya direla aurtengo garaipena lortzeko faborito nagusiak. Aurtengo, ostera, Lancia batekin ariko dira txapeldunak.

BILBO

Lancia HF Integrale bat izango dute aurtengo Carlos Sainz eta Luis Moyak, Munduko Txapelketari aurre egiteko. Espainiarrak agur esan dio Toyota autoari, Repsol-ekin jarraitzen duen arren. Toyota eta Repsol ez ziren oso ondo konpontzen eta Sainzek nahiago izan du Lanciara pasatu. Nolanahi ere eta Sainzek berak esan duenez, ez dago Lancia autoa baino hoberik.

Honako hauek dira Carlos Sainzek aurtengo denboraldian korrituko dituen rallyak: Montecarlo, Portugal, Kortsika, Acropolis, Argentina, Zeelanda Berria, Australia, San Remo, Katalunia eta Erresuma Batua. Zortzi posturik onenak hartuko dira kontuan eta hiru Europatik kanpo jokatu behar dira. Andrea Aghini eta Sauro Farnocchia, iaz Montecarloko rallya irabazi zuen bi-

Carlos Sainz espainiarra da faborito nagusia gaur hasiko den mundiala irabazteko.

kotea izango da Sainz eta Moyaren taldekidea.

TOYOTA Barregarria bada ere, iaz Lancian egondako Juha Kankunen eta Didier Auriol aurtengo Toyota taldean ariko diren bitartean, iaz Toyotan jardun zuen Carlos Sainz Lanciara pasatu da, lehen esan bezala. Toyotak ez du etsi nahi, Sainzek alde egin arren eta goi mailako autoak prestatu ditu aurtengo

munduko txapelketari aurre egiteko.

Toyota eta Lancia alde batera utzi eta Ford eta Mitsubishi taldeek ere zeresana izan dezakete aurtengo denboraldian. Massimo Biasion, 1988 eta 1989. urteetan txapeldun izan zen italiarra ariko da Ford Escort Cosworth RS kotearekin. Mitsubishi ere ez du atzean geratu nahi eta Kenneth Eriksson eta Armin Schwartz izango ditu Lancer GRS kotearekin. Subaruk Imprezza izeneko

autoa estreinatuko du aurtengo denboraldian, Ari Vatanen eza-gunaren eskutik.

Zenbait aldaketa izango dira aurtengo Munduko Rally Txapelketan. Esate baterako, gurpil-zabalera txikiagoa izango da eta kotxeen pisua iaz baino ehun kilo gehiago izango da, 1.100 kilokoa baitzen orain arte, eta hemendik aurrera 1.200 kilokoa izango baita. Azkenik berunik gabeko gasolina soilik erabili ahal izango dute partaideek.

LABURREAN

XIRRINDULARITZA: 52 milioi pezetako defizita 1992ko mundialetan

Joan zen irailean Benidormen jokatu den txirrindularitza mundialek 52 milioi pezetako defizita izan zuten, antolatzaileek esandakoaren arabera. Antolaketa batzordeak 380 milioiko aurrekontua zuen, baina azkenean 392 milioi gastatu zituen. 390 milioi jasotzea espero zen, baina 25 milioi gutxiago jaso zituzten. Dena den, defizita «normala» dela azaldu dute antolatzaileek.

HAMAR euskal atleta sarituko dituzte larunbatean

Hamar euskal atleta sarituko dituzte Donostian larunbatean, 1992. urtean marka berriak ezartzeagatik. Gizonezkoetan Martin Fiz, Alvaro Iglesias, Antonio Peula eta Pello Errasti izango dira sarituak. Emakumezkoen dagokionez, berriz, Cristina Castro, Maite Zuñiga, Itziar Ferran, Belen Saenz, Sara Otxoa eta Cristina Larrea izango dira sarituko dituzten atletak. Diego Garciak ere marka berria ezarri zuen Fukuokoko maratoian, baina hori 1993ko markatzat hartu dute.

ZORNOTZAKO Kros mundialerako sarrerak salgai

Jadanik salgai daude hurrengo martxoaren 28an Zornotzan jokatu den Munduko Kros Txapelketarako sarrerak. Momentuz, (94) 6308763 telefonora deituz bakarrik eros daitezke sarrerak. Otsailaren amaiera aldera jarriko dira salgai Zornotza eta Bilbon. Sarrera guztiek 1.000 pezeta balio dute. Antolatzaileek 15.000 ikusle inguru izatea espero dute.

GALES: 76 zaletu atxilotuta partidu baten ostean

Erresuma Batuko Poliziak 76 pertsona atxilotu zituen herenegun gauean, Cardiff City eta Swansea City taldeen arteko partiduen ondoren. Polizi iturriek adierazi zuten, bi taldeetako zaletuak borrokan hasi ziren, eta hainbat kalte material eragin zuten.

PILOTA

JAIALDIAK

Gaurko partiduak

GALARRETA. 16.00. Egialde - Zandio/Zubeldia II - Etxabe. Lezea - A. Lekunberri / Altuna - Zubeldia. Salaberria - Saldias / M. Lekunberri - Auzmendi. Bitoria - Zestau II / Odriozola - Iriarte I.

EUSKAL. 16.00. Iriarte I - Adin / Iñigo - Mendizabal. Intxaurburu - Eizaguirre / Arregi - Etxebarria. Noain - Aranburu / Ollo - Txikuri. Urrutia - Imaz / Zeberio - Astrain.

Larunbateko partiduak

EZKURDI. 16.30. Aperribai - Olano / Madariaga - Okamika. Txikito bolibar - Arkarazo / Uriarte - Castro. Jauregi - Andonegi / Etxalus - Mandiola.

LABRIT. 16.30. Eugi - Galarza III / Retege II - Tolosa. Telletxea - Retege IV / Goñi - Urrutia.

BERGARA. 16.30. Soroa III - Andueza V / Ansotegi - Alberdi III. Ladutxe - Aldazabal II / Etxaniz - Armendariz. Gabilondo - Buene-txea / Kalonge - Garaita.

Beloki eta Irazolak finalerako materiala apartatuko dute gaur

DONOSTIA

Beloki eta Irazolak segundako manomanistako finalerako materiala apartatuko dute gaur Donostiako Anoeta frontoian, goizeko hamaika t'erdietan. Bi pilotariak beren ezaugarrietara moldatzen diren pilotak aukeratu nahian ariko dira. Belokik, pilota fuertean bila joango da, horrela finalean dominatu eta gauzak bere alde erabakitzeko. Irazolak, aldiz, beste era bateko pilotak nahiago izango ditu, Belokiren jokoa galeratzeko.

Irazola eta Urzainkik Gasteizko Ogetan jokatu den finalerdian istiluak izan ziren materialarekin. Gaur Anoetan, ez dute lan erraza izango material selekzionatzaileek. Ea behin-

tzat gustura ateratzen diren denak.

Materiala apartatzearen ondoren, Ruben Belokik entrenamendua egingo du Anoetan bertan. Burlatakoak ordua eskatua du jadanik, eta ordu bate inguru ariko da kantzian. Irazolak asteartean egin zuen bere entrenamendua.

Telebisten arteko auziari dagokionez, oraindik ere ez da ezer konpondu. ETB eta TVEko arduradunek hainbat bilera egin dituzte, baina oraingoz ez dute akordiorik lortu. Bihar biltzeak dira berriro ere bi telebistetako arduradunak, konponbidea bilatzen saiatu asmoz. Segundako finala nork emango duen eta nola emango duen argitu beharko dute. Eta baita ere finala

Ruben Beloki.

L. ARZUAGA

zer ordutan jokatu den, horretan ere ezadostasunak baitaude. Pilotak badu bestela ere nahiko arazo, horrelako istiluetan sartu gabe. Ea gauzak bere onera etortzen diren, eta igandean benetako finala ikusteko aukera dagoen.

Espainiako Balet Nazionalak ikuskari aparta dakar Iruñera

Gaur eta bihar arratsaldeko zortzietatik aurrera ariko dira Gaiarren

Espainiako Balet Nazionala Gaiarre antzokian ariko da gaur eta bihar arratsaldeko 8etatik aurrera Iruñeko Udalaren eskutik. Espainiar dantza klasikoa eta flamenkoa sakonki ezagutzeko aukera eskaintzen duten bi emanaldiek 'Antzerki bizia' Udalaren antzerki zikloari hasiera emanen diote.

JUAN KRUIZ LAKASTA / IRUÑEA

Dudarik gabe maila goreneko ikuskariak gozatzeko aukera izanen da gaur eta bihar Iruñeko Gaiarre antzokian, Espainiako Balet Nazionala munduko onenetarikoa baita, Aurora Pons koordinatzaile artistikoak atzoko prentsurrekoan esan zuen lez. Gaurko zein biharko emankizunean barietatea nagusi izanen da, atzo Ponsek iragarri zuenaren arabera. «Aniztasuna gure helburua izan da muntaia egiteko orduan, ikusleek dantza espainiarra ikuspuntu ugari eta desberdinetatik ezagutu dezaten». Nana Lorca baletoko zuzendaritzako partaideak Gaiarreko bi emanaldietan batez ere dantza klasiko espainiarra eta flamenkoa ikusgai izanen direla gaineratu zuen eta, aldi berean, «folklore eta bolero eskola ez ditugu ukituko, guztia ezin baita muntaia berean bildu».

Koreografia Gaiarreko eszenatokira moldatu behar izan dutela gaineratu zuen Lorcak. «Taularatuko ditugun dantzak jadanik beste antzoki batzuetan taularatu ditu baletak, baina birmoldaketak egin behar izan ditugu Gaiarre antzokia txikiegia delako. Dena den, muntaia ez du kalitaterik galduko». Kontuan hartu beharra dago, oro har, 100 lagunek egiten dutela lan baletan, eta Iruñean 70 besterik ez direla izanen, «leku falta dela medio».

Gaurko emanaldiaren lehen zatian 'Ritmos', 'Alborada del Gracioso', 'Danza IX' eta 'Danza y Tronío' taularatuko ditu baletak, eta 'Flamenco', 'Zarabanda', 'Zapateado' eta 'Bolero' bigarren zatian. Biharko emankizunean, berriz, lehen zatian 'Ritmos', 'Danza IX', 'Zapateado' eta 'Danza y Tronío' dantzatuko dituzte, eta 'Flamenco', 'Chacona', 'Alborada del Gracioso' eta 'Bolero' bigarren zatian. Lola Greco nafarra eta Antonio Marquez dantzari gonbidatuak izanen dira bi emanaldietan, eta Maribel Gallardo, Aida Gomez Ana Gonzalez eta Juan Mata Es-

Gaiarreko eszenatokira moldatu behar izan du koreografia Espainiako Balet Nazionalak.

JOXE LACALLE

painiako Balet Nazionalako lehen dantzariak dira. Sarrerarik garestiena 1.500 pezetan (75 libera inguru) izanen da salgai, eta merkeena 1.000 pezetan.

ARO BERRI BATEN HASIERA

Espainiako Balet Nazionalako zuzendaritza hiru emakumeren esku dago egun. Nana Lorca, Aurora Pons eta Victoria Eugeniak hilabete bat besterik ez daramate elkarlanean eta —Carlos Valverde Espainiako Balet Nazionalako zuzendari gerentearen hitzetan— Iruñean «baletak aro berri bati emanen dio hasiera, INAEMek zuzendaritza hiru emakumeen eskuetan

uztea erabaki zuenetik lehen emanaldia izanen baita hau».

Nana Lorca dantzari profesionala da, Pilar Lopezen konpainiako lehen dantzaria izan zen, eta dantza klasiko espainiarra mundu osoan irakatsi du. Aurora Pons koordinatzailea da. Bartzelonako Lizeoko lehen dantzaria izan zen, eta duela gutxi Arte Ederretako zilarrezko domina eman zioten. Dantza Eskola Nazionalako katedraduna da. Victoria Eugenia koreografoa da, eta Balet Nazionala ezezik, beste talde anitzentzat ere egiten ditu koreografiak.

Beraien helburua aro berri honetan «balet nazionalak orain ar-

te izan duen mailari eustea da, eta ahal izatekotan, hobetzea», Aurora Ponsek azaldu duenez. Ponsek ustez, hiru lagun artean gidaritza aurrera eramatea lan zaila da. «Jende multzo handi baten zuzendaritza eramatea zaila da, eta zailagoa oraindik, lan hori hiru lagun artean egitea». Hala eta guztiz ere, orain arte inolako arazorik ez dutela izan nabarmendu zuen Nana Lorcak. «Elkarlanean ederki aritu gara orain arte. Bakoitzak bere lana egiten du eta ez dago inolako arazorik. Eztei bidaian gaude, nolabait esateko. Lehen egunetan guztiak loreak dira, arazoak, etortzekotan, geroago etorriko dira».

Antzerki biziaren hasiera

J.K.L. / IRUÑEA

Espainiako Balet Nazionalaren bi emanaldiek Udalak antolatzen duen 'Antzerki bizia' zikloari hasiera emanen diote. Maribel Beriain Hiritar Eragintza Saileko zinegotzi arduradunak atzoko prentsurrekoan labur aurkeztu zuen aurtengo antzerki zikloa. Zikloaren helburua goi mailako ikuskari kulturali eustea da, zinegotziak adierazi zuten. «Nafarroak mundua liluratuko zuela esan zuen behin Shakespearek. Nik ez dut esan nahi ziklo honekin hori lortuko dugunik, baina Espainiako beste lekuetan antolatzen ari diren ikus-

kizunetatik at ez gara geratuko egitarau honi esker». Udaletxeak urtero antolatzen duen antzerki zikloak arrakasta nabaria lortu duela uste du Beriainek. «Orain artean goi mailako ikuskizun kulturalak gozatu ahal izateko, Madrilera edo beste zenbait hiriburu handietara joan behar zuten nafarrek, eta egun ikuskizun mota hori Gaiarren bertan eskaintzen ditugu, gure etxean, eta denontzat arrakasta izugarria da hori».

1991n 'Antzerkiaren zortzi aurpegiak' titulupean gauzatu zen Udalaren antzerki zikloa eta apirillean eta maiatzean jokatu zen. 1992an 'Topaketak antzer-

kian' izena eman zioten egitarauari, eta urte osoan sakabanatu ziren ekitaldiak. Aurtengo 'Antzerki bizia' berriz ere urte osoan izanen da ikusgai. «San Ferminean, normala denez, etenaldia izanen da, baina hori izanen da etenaldi bakarra». Ziklo honetako bigarren ekitaldia otsailaren 20tik 25era jokatu da Gaiarre antzokian, eta Espainiako antzerki garaikideaz gain, erakusketa eta hitzaldiak ere izanen dira egun horietan. 'Teatro Fronterizo', 'Legaleon Teatro' eta Centro Nacional de Nuevas Tendencias Escénicas taldeek obra bana antzeztuko dute zikloaren barnean.

Donostia Hiriaren garaileetako batek uko egin behar izan dio sariari

DONOSTIA

Donostia Hiria sarietako epaimahaiak gaztelerazko antzerki sariako epaia aldatzea erabaki du, lehen saria irabazi zuten bi obretako batek Madrilene beste sari bat jaso duela jakinik. Juan Garcia Parrondo cadiztarren 'Mariquita aparece ahogada en la cesta' da sari gabe geratutako lana.

Epaimahaiak Garcia Parrondoren lan hori eta Andres Ruiz Lopezen 'Os dejo la lluvia' lanari eman zien lehen saria, *ex-aequo*, 500.000 pezetako (25.000 libera inguru) saria eta 100.000 pezetako akzesita bien artean banatuz. Garcia Parrondok berak deitu zien Donostia Hiria lehiaketaren antolotzaileei, bere lana Madrilene ere saritu dutela esanez, eta uko egin behar izan dio Donostian eskuratutako sariari.

Epaimahaiak 500.000 pezetako sari nagusia Ruiz Lopezen lanari ematea erabaki du, eta akzesita Jose Antonio Martinez Blazquez alzirarraren 'Más caras' lanari.

Liburuei BEZa kentzea eskatu du Europako Parlamentuak

STRASBURG

Eskola liburu eta patrikakako liburuak erosteko orduan Balio Erantsiaren Zerga (BEZ) ordaindu beharrik ez izatea eskatu du Europako Parlamentuak, europarren artean irakurtzeko joera indartzen lagundu asmoz. Liburuentzako BEZa kentzea, liburutegiak ugaltzea eta itzulpen lanak sustatzea xede nagusizat hartu duen 'Gutenberg' izeneko plan bati ekitea erabaki du Europako Parlamentuak, kezka horrek bultzatuta.

Horrez gain, hizkuntz komunitate baten barruan liburu guztiak salneurri bakarra izan dezaten ahalgina egiteko eskatuko die Parlamentuak argitaratzaile, banatzaile, kontsumitzaileen elkarte eta liburutegi elkartei. Bestalde, Europako ministroei kulturaren arloari garrantzi handiagoa ematen ahalegintzeko ere eskatuko zaie.

Jessica Larive eurodiputatuaren informea hartu zuen gai honen eztabaidarako oinarri Parlamentuak.

Ramon Labaien: «Inoiz izan ez duen errespetua du gaur euskal kulturak»

Bakea eta batasunaren premia azpimarratu zuen Deustuan egindako hitzaldian

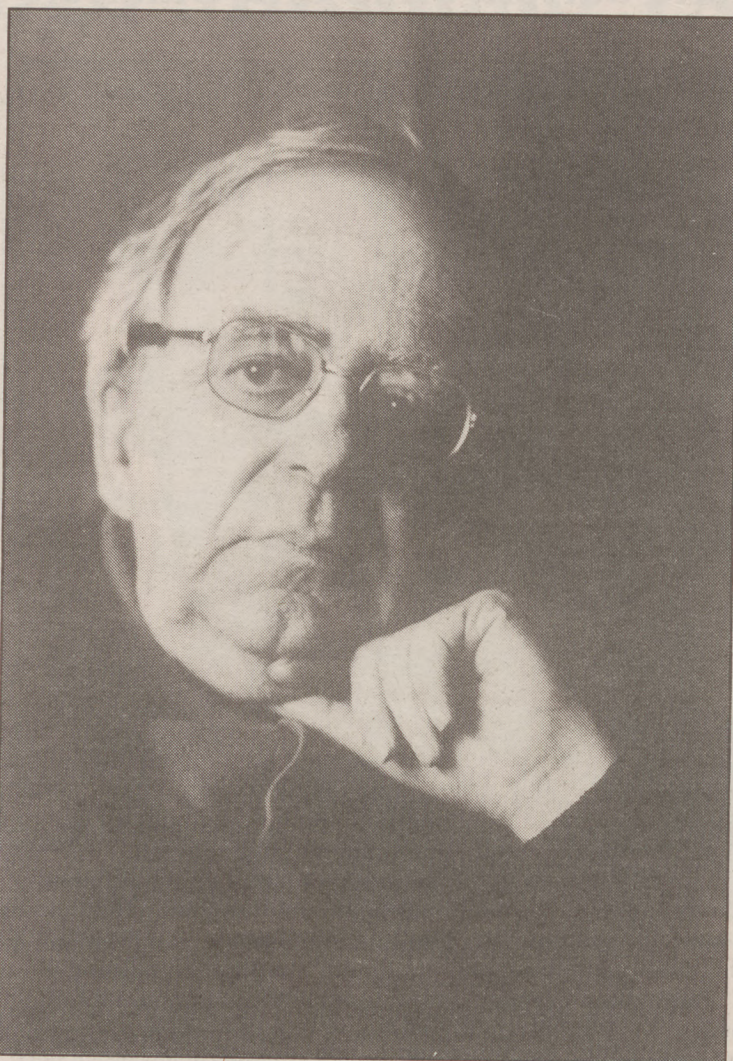
Donostiako alkate, Eusko Jaurlaritzako Kultura sailburu eta Gasteizen parlamentari izana den Ramon Labaienek zabaldu zuen joan den astearte iluntzean Deustuko Unibertsitateko Forum Deustok euskal kulturaz antolatu duen hitzaldi sorta, 'Consideraciones sobre la cultura vasca' ('Euskal kulturari buruzko gogoetak') hitzaldiarekin.

G.A.J.L.Z. / BILBO

«Euskal Herriaren historian ziklo baten amaierara iristen ari gara, erreferentzia puntu batzuk galdu eta bide politiko, ekonomiko, sozial eta kultural berrien aurrean gaudela esan daiteke, eta bide horiei aurre egin beharrean gara», esan zuen Ramon Labaien bere hitzaldiaren hasieran.

Euskal Herriaren historiak 1976tik 1990era bitartean bizi izan dituen aldaketak errepasatu eta «orain garena izaten utzi egiten digutela» adierazi zuen hizlari tolosarrak. «Juan Carlos Borbonekoa Espainiako errege denez geroztik, inoiz baino errespetu eta sentikortasun handiagoz tratatu izan da gure kultura», Labaienen ustez. «Elkartasunerako joera handia erakusten duten Estatuak dira gaur egun Europa osatzen dutenak. Ez dakit hori zer den, iraultza ala miraria».

Iraultza industrialarekin, Labaienek atzo gogoratu zuenez, Euskal Herrira etorri asko etorri eta bertakoaren kontrako zen kultura berria sortu zen. «Baina aurkakotasuneko fase hori amaitzen ari da», bere ustez, «eta gaur

Forum Deustok antolatutako zikloa zabaldu zuen Labaienek. AITOR BAYO

egun euskal komunitatea iraultza berri bati ekiteko gauza da, alienaziorik gabe, baina etikaz».

«Kulturen arteko elkarbizitza onartzen duen kultura sortzea da gure erronka», esan zuen Labaienek. «Alferrikakoa litzateke Europaren etxe bat sortzea, gero kulturen arteko elkarbizitza ezinezkoa baldin balitz. Euskal herritarrok, denok itsasuntzi berean nabigatzen ikasi beharra dugu. Gure kulturaren oinarriak, bakea

eta batasuna izan behar dute».

Euskal kultura zer den definitzerakoan, euskal kulturaren partaide izateko abizen euskaldunen beharrik ez dagoela esan zuen Labaienek. «Garrantzitsuena, bihotzarekin euskal herritar sentitzea da».

KULTURA JAURLARITZAKO SAILA, KULTURA SAILAZ, ABERRAZIOA ikastolaz eta ETBri buruzko iritzirik ere ager-

✓ «Euskal herritar guztiok itsasuntzi berean nabigatzen ikasi beharra dugu. Gure kulturaren oinarriak, bakea eta batasuna izan behar dute».

tu zuen Labaienek Deustuko hitzaldian: «Kultura Saila deitzen den aberrazio horri sorkuntza kulturala ahalik eta egokierarik onenean egin dadin behar diren diruak administratzea dagokio, baina ezin egin izango duena talentuak sortzea da. Administrazioak administratu egiten du, baina ez du kulturarik sortzen».

Aginte publikoaren babesa jaso baina pribilegiarik ez lukeen ikastola baten alde azaldu zen Labaien, baina nortasunari eta independentziari eustearen garrantzia azpimarratuz, «hautetundeetako emaitzen iraultketaren» menpe ez egoteko».

ETBk oso lan handi eta egokia egin duelakoan dago Labaien, eta bertako profesionalak goraiatu zituen: «Ez dute inolako kritika-rik». Hala ere, bere ustez, ez da egokia ETB-2k ETB-1ek dituen langile, azpiegitura eta bide administratibo berberak izatea. «Gazteleraz aritzen diren gainetako kateekin lehiatu beharra du ETB-2k, gaztelerazkoen artean bat gehiago izan».

Forum Deustok euskal kulturaz antolatutako zikloa, maiatza bitartean egingo diren beste bost hitzaldirekin osatuko da.

Federico Fellinik ohorezko oscarra jasoko du aurtan

LOS ANGELES

Hollywoodeko Zinema Akademiak Federico Fellini zuzendari italiarrari emango dio aurtan ohorezko oscar saria zinemaren alde egindako lanarengatik, herenegun jakitera eman zuenez. Fellinik lau oscar irabazi ditu bere karrera oparoan eta martxoaren 29an jasoko du bostgarrena, Los Angelesen oscarren banaketarako urtero antolatzen duten ekitaldiaren barnean.

Federico Fellini Rimini jaio zen 1920. urtean eta atzo bertan bete zituen 73 urte. Dozenaka pelikula filmatu ditu ordudunik, eta guzti horietatik lauk kanpoko filme onenari dago-kion oscar saria eskuratu dute: 'La strada', 'Le Notti di Cabiria', '8 1/2' eta 'Amarcord'. Horiez gainera, bereak dira 'La dolce vita', 'Giulietta deglo Spiriti', 'Roma', 'Casanova' edo 'E la nave va' bezalako tituluak. Roberto Rosselliniaren laguntzaile gisa hasi zen lanean eta erreallismotik zinema fantastiko batera egin zuen salto.

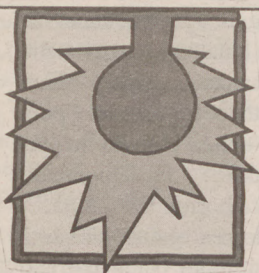
Argazkigintzako Gipuzkoa sariko lanak Okendo kultur etxean

DONOSTIA

Shpagin Yuri argazkilari errusiarrak, Ewald Steenblock alemana eta Stig Erik Eriksson suediarra izan dira aurtan Gipuzkoa Nazioarteko XXI. Saria argazki lehiaketako irabazlea, zuri-beltz, kolore eta diapositibaren arloan hurrenez hurren.

Euskal argazkilariek ere ohorezko sailkapenak eskuratu dituzte, Federation de l'Art Photographique (FIAP) elkartearen ekimenez antolatutako lehiaketa honetan: Mamen Mari argazkilari donostiar gazteak zilarrezko domina irabazi du zuri-beltzeko sailean eta brontzeko koloretakoan; Jose Juan Gurrutxaga donostiarrak zilarrezko eskuratu du diapositiben sailean; eta Celina Gorostizagoitiak brontzeko sail berean.

Sari banaketa astelehenan egin zen Donostiako Okendo kultur etxean. Saritutako lanak bertan dagoen erakusketa batean ikus daitezke egunotan, otsailaren 18ra bitartean.

ARGIA ren

harpidedun izan nahi dut

48 ale eta Euskal Kulturaren Urtekaria jaso nahi ditut etxean

Orain ARGIAren harpidedun eginez gero, beste aldizkari baten urte osoko harpidetza dohainik izango duzu. Gurutze batez adieraz ezazu zure hautua:

☐ Larrun (urtean lau ale) edo

☐ Susa, (urtean bi ale)

ARGIA: Industrialdea 1-2. LASARTE-ORIA 20.160 Tel. 37 15 45 Fax. 36 10 48

IZEN DEITURAK

HELBIDEA

HERRIA

HERRIALDEA

Tfnua

BANKU EDO AURREZKI KUTXA

SUKURTSALA

SUKURTSAL ZKA

KONTU ZENBAKIA

HARPIDETZA SARIAK (BEZ barne):

Hego Euskal Herria: 10.300 pzta.

Ipar Euskal Herria: 685 libera

Espainia: 10.300 pzta.

Beste atzerriak: 13.450pzta.

Airez: 21.300 pzta.

Le Pen arte garaikidearen aurka agertu da

PARISE

Jean Marie Le Penek ez du arte garaikidea maite. Frantziako politikari ultraeskuindarraren iritziz, mende honetan eginiko artelan gehienak «fartsa bihurriak» dira, «kultura unibertsal, mundialista eta deserrotu» baten ondorio eta «ezkerrak botere tresna gisa» erabiltzen dituenak.

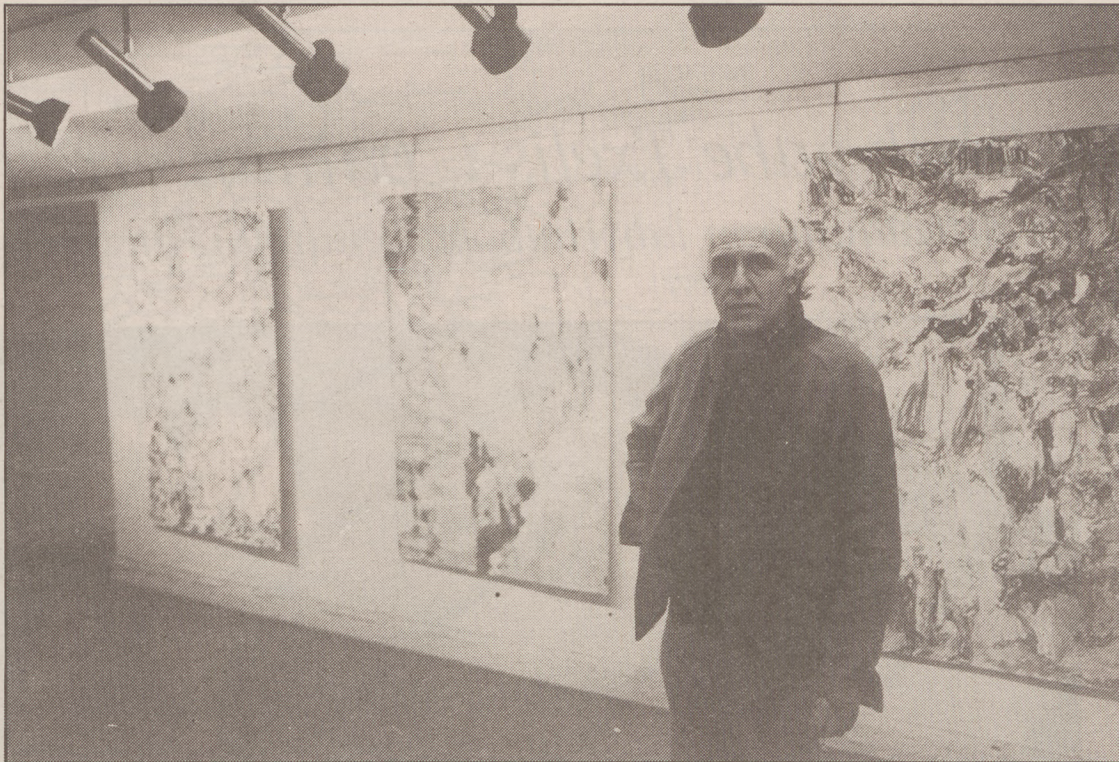
Le Penek artisautza, hizkuntzaren defentsa eta sorkuntza frantziarra defenditzera deitu ditu bere jarraitzaileak, joan zen asteburuan Front National alderdiak Parisen 'Gaur egungo arte sorkuntza eta nortasun frantziarra' izenpean antolaturiko mahain-guruan. «Frantzia kultur genozidioaren biktimak da eta bere arima galtzear du».

Adierazpen hauek 30eko hamarkadan naziak esandakoen oihartzuna dirrela dirudite, hauek «arte garaikidea degenerazioa da eta judu eta homosexualak dira horren bultzatzaile» ziotenean.

PICASSO DENETAN TXARRENA

Buruzagi ultraeskuindarraren esanetan, arte garaikidea, «teknika, maisutasuna eta abileziaren kontrakoa» da. Sorkuntza modernoak, «ordena gabea denak eta sasielite bati zuzendua denak», ez omen du «edertasuna bilatzen, originaltasuna baino». Kexu da usadio zaharreko ereduak, Biblia eta greko eta latinar zibilizazioak aldera utzi direlako. Matisse, Jackson Pollock eta Yves Klein mugitzen die. Baina bere salaketa gogorrenen helmuga Pablo Picasso pintorea da. Kubismotik aurrera Picassoren lanak «zabor ontzira botatzeko modukoak» dira politikariaren esanetan.

Datorren martxoan Frantziaren egingo diren hauteskundeetarako hasia du Jean Marie Le Penek bere kanpaina. Frantziaren «berpiztean» oinarritzen dira bere hitzak. «Langa-bezia, inmigrazioa, segurtasunik eza eta ustelkeria» egozten dizkio Le Penek Gobernu sozialistari bere kanpaina. Kulturaren alorrean, berpizkunde hau hurrengo honetan oinarritzen du: «Herri frantziarra berriro kulturizatu behar da; artisaua bultzatu, gure hizkuntza defenditu eta arima nazionalaren espresio diren forma artistikoak alde egin behar dugu».

Rafael Ruiz Balerdi zenaren grabatuak ikus daitezke mugarik gabeko erakusketa honetan.

Parise hiriguneko 23 erakustareto artea mugarik gabe European agertzen

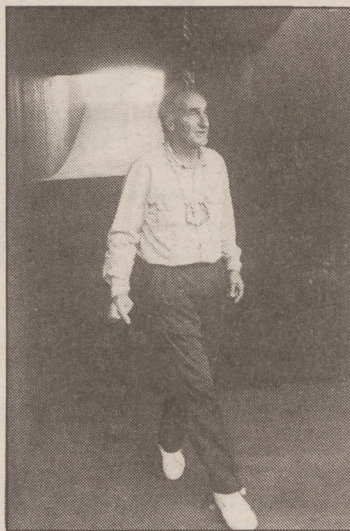
Euskal Kultur Zentroak igandera arteko ekintzan hartuko du parte

Beaubourg auzoan, Parise hiriaren erdian 'Eurovivate' ekintza bideratuko da gaur. Honekin Europaren zabaltze berria ospatu nahi dute artearen munduan den mugarik eza plazaratzeko. Horretarako sortu berri den Eurovivate elkarteak bere baitan sartu du Pariseko Euskal Kultur Zentroa eta honekin batera euskal artistak.

L. ETXEHARRETA / PARISE

Elkartearen agiriak dioenez, «93ko urtarrila aukeratu dugu 'Europ'art' erakusketa mugarik gabekoa plazaratzeko, Europako Komunitatearen 12 estatuetako margolari, eskultore eta argazkilaria gomitatzeko. Gehitzen dute harro direla «berriro mugitzen ari diren arteen auzoan, Beaubourgen, horren egiteaz».

Elkartearen lehendabiziko

Eduardo Txillida. C. VILLAGRAN

helburua da «publikoaren sentsibilizazioa, 1993. urtea ez dela soilik Europa ekonomikoarena baita Artearen Europa ere». Uste dute «mugen zabaltzeak kultur harremanak sakonduko eta piztuko dituela herrien artean, European diren arteari buruzko sentsibilitate desberdinak aurkiaraziz».

Erakusketa horretarako ohizko erakustoki diren 'galeriak' partaide dira, baina «beste toki arraroagoak» baliatzen dituzte. Bestalde, elkartearen nahikariz «arteak ez du pertsona bakar edo iniziatu batzuen izan behar». Nahi dituzte «mugarik gabe, arte garaikidearen zaletu guztiak bildu».

Eurovivate-k bere helburuen lortzeko, erakusketa sail honetatik aparte, «artistak ezagutarazi nahi ditu European zehar, espresabide desberdinak erabiliz eta komunikaziorako bide desberdinak hartuz, afitxa, katalogo edo litografiak».

Orotara 150 artista agertuko dira 12 galeria eta 11 erakustokietan. Ostegun honetan estreinatuko da ekitaldia, Jacques Dominati, Pariseko III. Barrutiko auzapezarekin. Quincampoix kalean koreografia bat eskainiko dute 18.00etan. Bihar koru bat ariko da, 'Eurofolies' moda desfile batekin. Igandean antzerki eta poesia errezitara emango dira.

Bederatzi euskal artista

L.E. / PARISE

■ Gaur estreinatuko da Pariseko Euskal Kultur Zentroan bederatzi euskal artistaren obren erakusketa berria Moliere pasabidean dagoen egoitzan. Grabatuak, margolanak, eskulturak eta argazkiak ikusgai egongo dira otsailaren 13a arte.

Eduardo Txillidaren grabatu batek, bere ohizko mundu zuri-beltz orekatua erakusten du. Fuente Garate donostiarraren lau obra daude Rafael Ruiz Balerdi

zenaren grabatuekin. Honen grabatuak, kobreak egindakoak, guztiz ederrak dira, bere maisutasunarekin arte aberatsa erakusten dutelarik.

Pinturan, Alain Sistiaga ziburutarraren lau akuarela daude. Zezenketaz eginiko obra bereziak erakusten ditu, freskotasun eta espazio antolakuntza bizia-ekin. Abo, Orleans hirian bizi den pintoreak Europa eta bakearen alegoriak urdin eta horiz landuak plazaratzen ditu.

Hiru eskultoreen lan batzuk

—ez handiegia toki txikia delako— banatzen dira erakustokian: Iñaki Olazabal, Aitor Mendizabal eta Iñaki Gorostidirenak. Argazkien artean, Dominique Picard miarritzarraren kolorezko lan sail bat ikuskari da. Abenduan Zentroaren lehendabiziko erakusketa partaide zen 'Pirineoaren' lema zabalarekin. Aldi honetan ariketa tekniko eta artistikoagoa egin ondoren, hori eta urdinaren orekak erabiliz, azken urteotan lantzen duen kolorearen munduko emaitza berriak ditu.

LABURREAN

ERROMATAR garaiko utzikinak Gasteizen

Gasteizko Arabako Museo Arkeologikoan erakusketa berria zabalduko da gaur. Gasteiz inguruko Atxa auzoko Burdin Aroko eta erromatarren garaiko aztarnategitik aterako utzikinak ikusgai jarri dira aipatu museoan. Erakusketa honetan 12 arkeologok 1982tik 1988ra bitarte eginiko lana bildu dute ●

RODINEN

'Pentsalaria' Txinan ikusgai

Auguste Rodin eskultorearen artelanik esanguratsuenak, 'Pentsalaria', atzo eraman zuten Parisetik Pekinera. Frantziatik at Rodinen lanekin eratu den erakusketa handiena zabalduko da datorren otsailaren 15ean Pekinen. 'Pentsalaria' eskultura (705 kilokoa eta 1,82 metroko luzerakoa) ez da orain arte inoiz Parisetik atera. Frantziako komunikabideak mesfidati agertu dira askatasunaren sinbolo den lan honek Txinan izan dezakeen harreraz ●

ODOL emaileek 'Dracula' doan ikusiko dute

Badirudi publizitateak ez duela mugarik eta horren adibide da Frantziako Amiens herrian egin den kanpaina. Odol emaile guztiek dohainik ikusi ahal izan zuten Francis Ford Coppolaren 'Dracula' filme odoltsua. Pelikularen emanaldiaren bukaeran odola ateratzeko anbulategi mugikorra jartzeko ideia azkenean aldera utzi zuten ●

MADONNAREN bisitak polemika piztu du Erroman

Madonna kantari eta aktore estatubatuarren bisitak egundoko polemika sortu du Erroman, talde katoliko batzuek kantaria telebistan ager dadin eragotzi nahi baitute. 'Body evidence' bere azken lanaren promozioa egin asmoz joan da Madonna Erromara, eta gaur, Pippo Baudo aurkezle sonatuaren 'Rai uno' saioan gonbidatu gisa parte hartuko du, okerrekorik gertatzen ez bada behintzat ●

GOGOETARI LEIHO

Begirunerik gabe Txelis-i, bainan errespetuz

(Ethorkizun euskaldunaren labyrinthoko xendretan aitzinerat joanki)

ETHORKIZUN euskaldunaren labyrinthoko xendretan euskaldunok iphar bilha ari garela aipatua izan naiz tangentialki J. L. Alvarez Santa Cristina-k eginiko artikuluan (92-11-22 eta 24, EUSKALDUNON EGUNKARIA). Aip-huan skribatuaz ba dut zerbait erran nahi dudarik eta neure aiphu personalaz gain bertze zeredozer komentatzeko baita ere ba dadukat, nahi nukelarik komentarioa izan ledin xendren arteko orientabide salvagarri izan lekigukeena eta dakigun izan lagungarri reflexionatzeko gogoeta kolektio baten interrelatione mentalez.

Hirugarren puntu batez, zeinaz egun luzeegi izan nahi ez izanez mintzatuko ez bait naiz, diodan bidenabar Alvarez Santa Cristina-ren euskara (batez ere lexiko ekivoko eta inexakto baten kausaz eta gutiago baina baita ere syntaxi ethenkor —eta tarteka inkorrektot— darabilenaren ondorioz) gaitz egin zaidala entelegatzeko: hirugarren puntu honen gainean ba nuke anhitz erraiteko bertze aldi batez, baina osoro phrase konkretuak kritikatzuz.

Aiphuak, zeinetan agertua bait naiz, honelaxe diosku: «Bere uste propioak inondik ere zalantzatan ipintzen ez dituenak eta besteri errazkiro irainak jaurtikitzen dizkionak nekez egingo du aurrera gizatasunean. Zure jokabidea (Alfonso Irigoien-en gainean ari da) zuzengabekeriatzat jotzea onartezina den bezala, ezin ere begi onez ikusi Piarres Xarritoni Erramunek egotzi dizkion purrustada bidegabeak, pseudoakademiko marginal, menopausiko intelektual (sic!!) eta beste deituz». Aip-hu hau harira dathor noiz agertu nahi bait derauku Txelis-ek berha metodologikoki printzipioz bethi bizi dela duda eta balantza metodiko intelektualean. Evidentki iduri luke munduan ba direla mundutarrak zein bere opinione edo ideia propioak inondik ere dudatan jarten ez dituztenak eta ondorioz onhartezina daiteke baita ere akademikoko A. Irigoien (edozein bere bide beretsua hartu nahi lukeenaren gizonemakumeren konkretationea) jaunaren praxi orthographikoa zentzugabekeriatzat jotea.

'Interieur'

THERMISIEN

Hemen ba dirudike, edo, zentzubakorik nehor egon ez dagoela baizik soilki zentzugabekeria berha abstraktuki kontzeptu puru virginal inmakuloz, edo, osterantzean, dirudike Txelis-ek hemen exemplu adibidegarriarik ez duela behar edo nahi ipini. Baina ba diosku ere, norbaitek bertzeri aisa afruntuak purruskatzen bade-rauzkio, orduan den horrek ez duela aitzinatuko humanismoan (berhak gizatasunean dakhar, ongi interpretatu dut-a?) eta ongi gera dadin pensamendua (dioena) exempluz konkretizatzen derauku, galdurik bere —Txelisen—

inmakulotasun virginal puru garbiena, nola-ere kapable ez bagina lehenbiziko afirmationean bezala ideia horren ulertzeko izanki antza pensamendu eskhatologiko hain sublimea, behar eta nahi izan gaitu adibidearen argi apokalyptikoz iluminatu hortakotz izkribatzen deraukula: ezin begi onez ikhusi Piarres Xarritoni (Xarriton darabil Xarriton berhak) Erramun munitibartarrak egotzitako purrustada bidegabeak. Othe den hori —munitibartarrak skribatu zuena azpandarraz— labyrinthoko xendrak argitzea, galdetzen deraukola buruari. Skandalizatzen ere ba da

gure Txelis irakurtzeaz izkiriozko kritika gordinxko eta gupidagabea non irakurri omen dukeen pseudoakademiko marginal eta menopausiko intelektual deitu dutela Xarriton (baina zein gutiz skandalizatzen den!, sistut kompara badezagu bertze urradura violento, violentissimo, traumatiko, hilkhor, terrible, destruktore, katastrofiko, semiholokaustiko, senpertsu... baina ontsalaz —zergatik ez?— beharrezko izan daitezkeen aktione irreversibleekin; harritzen omen da nor-eta kupula militar batetan dagokeena) skandalizatzen da (gixagaixo koitadu

errukiorra) urratzen dituela tzapa! bere domeketako luxu handiko zertzako vestimenta perfume delikatuenez ongi aromatizaturikoak.

Artikulu finituz noala nahi dut erran, bada, ongi dagoela berhak hala baleritzo jokamolde bat exempluz hornitzea irakurlearen argigarri (kasurako, Erramunen balentria artikulistak) eta bertzetik baita ere erran uste dudala ez dela osoro garden jokatzeko graveago datekeen problemaz (praxi akademikoko orthographiko bat impedimentu faktikoz dekapitatez) ez txirristik ez txorrotzio txikerrenik ez erasatea intransigente opako intelektualoide diratekelakoan lista personal konkreto inekivoko ezagunen gainean. Zergatik hartu behar nau ni Txelis-ek 'ostia guztien zakutza' eta ez da neholaz ere sartzen 'lista beltzeko' aingeruekin, zeintzu dirudienez hartzen dituen hostia saindu konsakratu ukiezintzat?

Irakurri Txelisek arrapaladan irakurri zukeen Xarriton-en zertzeladatto (92-09-18) ala ez daki oraino Piarresen definitibotzat (sic) eman zuela behin bethikotz Txelisek artikuluan zioena? Eta zioela baita ere Xarriton-ek debate hypotetiko beharrezko euskaldunok genukeenaz «ez da araz nehor (sic!!) izanen, ez Erramunik ez besterik...» horren gainean deus erran lezakeenik zeren definitivoki Txelis mintzatu bait zaiku. Nola nahi duk bada labyrinthoko xendren argizatzen aritzea ez baldin bada konditione harturik behar dugula guztiok soilki argizatu xendretako zurrulu ugari eta bihurriak monokulo monokhromo, tenue, stereotipatu, kompartitu, indivisible, amankomun eta inmodifikable bakharratz?

Ait nintz aira eta ait nu invisibleki aktua!

Aira ahal banendi ainara bezala ardura joan naite gudari horren [gana ene pena doloren hari deklaratzera etsaiaren erpetarik berha libratzera.

**ERRAMUN
GERRIKAGOITIA**

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

Underground-en hitz eginez ikasten da. Hain erraz

2. lauhilekoaren hasiera

- Hasberriak! Ingeles erabilgarri eta praktikoa hasiera-hasieratik.
- Beste mailak. Badakizula zerbait ingelesez? Bada hemen arindu eta hobetu ezazu.

Elkano 8 behe.
Donostia. Tel. 420831

LEIOAKO UDAL EUSKALTEGIAK

Lan-poltsa osatzeko irakasleak behar ditu. Curriculumak. Iparragirre Etorbidea, 78 (LEIOA) helbidera bidali hilak 29a baino lehen.

31 x 10 mm

EGUN BAT 520pta/211
ASTEBETE 2.600 pta/1041
BI ASTE 4.400 pta/1801
HILABETE 6.800 pta/2751

31 x 15 mm

EGUN BAT 1.040 pta/421
ASTEBETE 5.100 pta/2081
BI ASTE 9.000 pta/3601

31 x 33mm

31x33 MODULOAK

EGUN BAT 2.100 pta/841
ASTEBETE 10.200 pta/4161
BI ASTE 18.000 pta/7201
HILABETE 25.000 pta/1.0101

31 x 33ko BI MODULO

EGUN BAT 4.200 pta/1681
ASTEBETE 20.400 pta/8321
BI ASTE 36.000 pta/1.4401
HILABETE 50.000 pta/2.2001

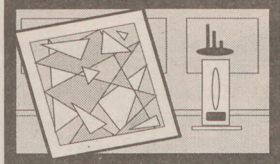
31 x 33ko LAU MODULO

EGUN BAT 8.400 pta/3361
ASTEBETE 40.800 pta/1.6641
BI ASTE 72.000 pta/2.8801
HILABETE 100.000 pta/4.0401

31 x 33 mm LAU MODULO

EGUN BAT 8.400 pta./336 l.
ASTEBETE 40.800 pta./1.664 l.
BI ASTE 72.000 pta./ 2.880 l.
HILABETE 100.000 pta./ 4.040 l.

ERAKUSKETAK

ZARAUZ
'Ikusten ikastea'

ERAKUSKETAK

● ANGELU

Pompidou Galeria. Henri Lauga margolariaren erakusketa. Urtarrilaren 30era arte.

● BARAKALDO

Gurutzetako Kultur Etxea. "Barakaldo pausuz pausuz" erakusketa. Gaur amaitzen da.

● BASAURI

Kultur Etxea. Fernando Lazaro Belloren lanak. Urtarrilaren 27ra arte.

● BEASAIN

Kultur Etxea. Rosa Mª Gullonen pinturak. Urtarrilaren 31ra arte.

● BILBO

Arte Ederretako Museoa. "Adquisiciones de carteles antiguos" erakusketa eta K.H. Hödickeren 36 pintura lan. Urtarrilaren 31era arte. Cuatro Direcciones argazki erakusketa. Urtarrilaren 31ra arte.

Arteta. Potxo Onandiaren "Respirar en Bilbao" pintura erakusketa. Urtarrilaren 23ra arte.

Rekalde. T. Smithen eskulturak. Urtarrila osoa.

Torres. Fabeloren akuarelak. Urtarrilaren 30ra arte.

Vanguardia. Zaldunbideren lanak. Urtarrilaren 31era arte.

Windsor. Jon Mikel Euba, Itziar Okariz, Paco Polan, Anabel Quincoces, Sonia Rueda, Santi-Saiz eta Rita Sixtoren erakusketa kolektiboa. Urtarrilaren 31era arte.

San Frantzisko auzoko Kultur-Bar elkarte. Alberto Martinezen eskulturak. Otsailaren 4ra arte.

● DONOSTIA

San Telmo Museoa. Abangoardia Aretoa Ricardo Iriarteren argazkiak. Otsailaren 7ra arte. "Imajina ezazu Euskadi" lehiaketan saritutako pintura eta argazkiak. Otsailaren 2ra arte.

Diozesiaren Museoa (Amara Berri). "14 imágenes navideñas de Gipuzkoa" erakusketa. Urtarrila osoa.

Garibai Aretoa. Tomas Hernandez Mendizabalen pinturak. Urtarrilaren 29ra arte.

Arrasate Aretoa. Yoshiyasu Zenitaniaren pinturak. Bihar azken eguna.

El Muro taberna (Sagues auzoa). Ramos Okarizen olioak eta marrazkiak. Otsailaren 2ra arte.

● ERRETERIA

Xenpelar Etxea. "Fototeka Kutxa 1915-1930" argazki erakusketa. Urtarrilaren 30era arte.

● GASTEIZ

Trayecto. Marisa Fernandez eskulturak. Martxoaren 6ra arte.

Olagibel. Fernando Callejaren pinturak. Urtarrilaren 28ra arte.

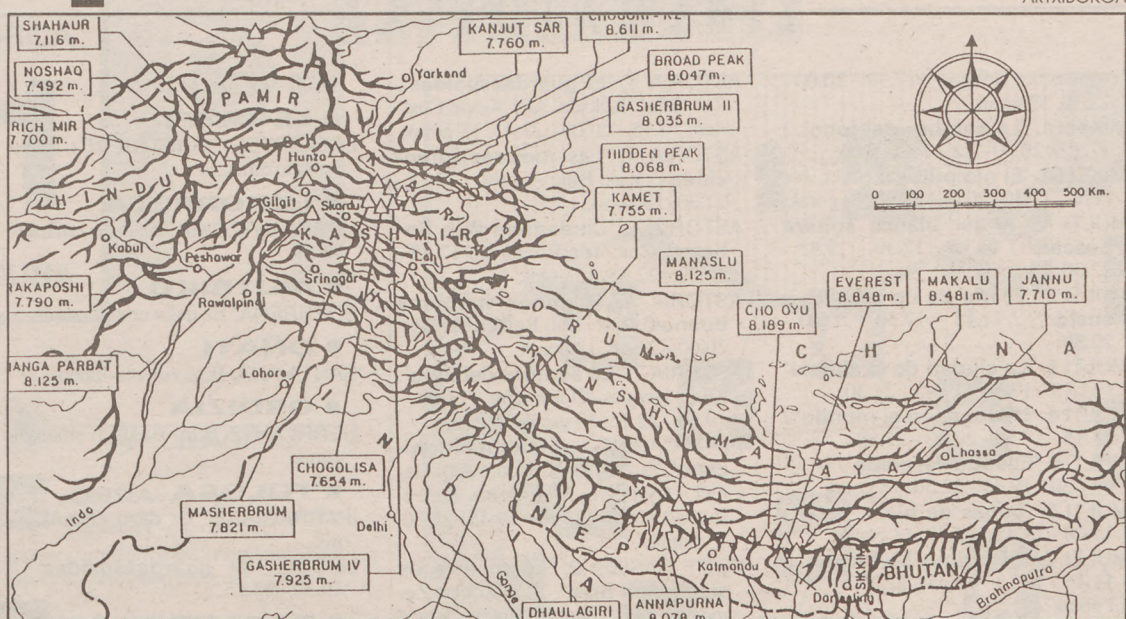
Caruso kafetegia. Michel Villaverden oleak. Otsailaren 6ra arte.

Espacio 40. Pintura erakusketa kolektiboa. Urtarrila osoa.

Artelarre. "Alava vista por sus pintores" pintura erakusketa. Urtarrilaren 28ra arte.

Exposiciones. "Vitoria pintada por los rusos" eta "Flores, bodegones, paisajes y marinas" pintura erakusketak. Urtarrila osoa.

CM2. Julio Hernandez Grimaren pinturak. Otsailaren 6ra arte.

Euskal espedizioak Himalaian

Tolosako Oargi elkarteak diapositiba emanaldiak antolatu ditu euskal espedizioek aurtien arrakastaz Himalaian egin dituzten markak ospatzeko. Gaur eta bihar bi proiektzio eskainiko dira: lehena Cho Oyu mendira eginiko espedizioari buruz eta bigarrena Everestera eginikoaz. Emanaldi hauek elkarteak Santa Maria kalean duen egoitzan izango dira.

San Prudencio. Pilar Albajar eta Antonio Altarribaren argazkiak. Urtarrilaren 31ra arte.

Pajarita. Juan Armentiaeren argazki erakusketa. Urtarrilaren 31ra arte.

Luis de Ajuria. Juan Mieg-en pinturak. Urtarrilaren 31ra arte.

● GETXO

Algortako Kultur Aretoa. Jose Luis Perez Diez pintorearen omeneko erakusketa kolektiboa. Urtarrilaren 30era arte.

● LEGAZPI

Kultur Etxea. "Kolorerako bidaia" erakusketa: Amable Arias, Daniel Vazquez Diaz, Carlos Añibarro, Jesus Montes Iribarren eta Bonifacio Alonsoren lanak. Urtarrilaren 31ra arte.

● MUNGIA

Torrebillera Kultur Etxea. Joaquin Lara eta Carmeloren pinturak. Urtarrilaren 31ra arte.

● ORDIZIA

Barrena Kultur Etxea. Iñaki Epelde eta Jose Luis Longaronen pinturak. Gaur azken eguna. Tren maketen erakusketa. Urtarrilaren 24era arte.

● ZARAUZ

Sanz-Enean Diputazioaren "Ikusten Ikastea" erakusketa. Otsailaren 4ra arte.

MUSIKA

● BARAKALDO

Miguel Angel Fernandez pianojoleak Enya, Mertens, Cianni, Nightnoise, Douglas eta NEW AGE mugimenduko beste zenbait musikarien temak joko ditu. Kontserbatorioan 20.00etan.

● BEASAIN

Fractal saxofojole laukote frantziarrak kontzertua emango du Udaletxeko Biltzar Aretoa 19.30etan.

● BILBO

'I Capuleti i Montecchi' Bellini-ren opera. Albia Koliseoan 20.00etan.

● GASTEIZ

Bilboko Akordeoien Orkestra Sinfonikoak kontzertua eskainiko du Principal Antzokian 20.00etan.

● EIBAR

Urtz taldeak kontzertua eskainiko du Ryder pubean 21.30etan.

MENDI IRTEERAK

● TOLOSA

Deba eta Zumaiara ibilaldia antolatu du Alpino Uzturre elkarteak urtarrilaren 24rako. Informazio gehiago Elkartearen egoitzan (Gudari, 5 behe) edo 65 27 89 telefonora deituz.

BESTELAKOAK

● ERRETERIA

Lau Haizetara Euskaldunon Elkarteak urtarrilaren 29an egingo duen lehen ostiral kulturalaren barnean ospatuko den danborradarako deialdia zabaldu du. Entseiuak Agustina auzoko Auzo Elkartearen dirastarte eta ostegunetan 19.30etik aurrera.

JARDUNALDIAK

● BARAKALDO

Hiriko ibai, mendi eta patri-monio arkitektonikoaren egoerari buruzko debatea. Gurutzetako Kultur Etxean 19.30etan.

● BEASAIN

Lorezaintza ikastaroa Loinazpe Ikastxean otsailaren 4tik 11ra arte. Informazio gehiago Udaletxean.

● BILBO

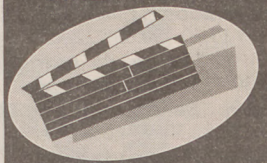
Drogen legalizazioari buruzko jardunaldiak. Partehartzaileak: Enrique Castro Madrileko Auzoen Koordinadorako kidea, Maria Segador psikologoa eta HIESaren Kontrako Herritar Komisioko kidea eta Txus Gil Askagintzako drogemenpekotasunen prebentziarako teknikaria. Bidebarrietako liburutegian 19.30etan.

Dantza klasikoko ikastaroa Jaqueline Arenal Kubako Balet Nazionaleko dantzari ohiaren eskutik. Ikastaroa urtarrilaren 25ean hasiko da. Informazio gehiago La Fundación Danza Taller elkartearen egoitzan (Ramon y Cajal, 39, 2. Deustu).

● DONAPALEU

'Emakumeen tokia Elizan'. Jardunaldiak elkarte ekumeniko protestate eta katolikoen artean. Frantziskanoen Gelan 20.30etan.

ZINE KLUBAK

OÑATI
'Barton Fink'

ZINEMA-BIDEOA

● BARAKALDO

'Una estación de paso'. Zuzendaria: Gracia Querejeta. Barakaldo Antzokian.

● BERGARA

'El acorazado Potemkin'. Novedades Aretoa 19.30etan.

● BILBO

'Die Moral der Ruth Halbfass'. Zuzendaria: Volker Schlöndorff. Arte Ederretako Museoa 17.00etan.

'El delator'. Zuzendaria: John Ford. Deustuko Unibertsitatean. 11.00 eta 19.00etan.

'Loraldia'. Zuzendaria: Oscar Aspiolea. Artxibo Foraleko Aretoa Nagusian 19.30etan.

● GASTEIZ

'Zazie en el metro'. Zuzendaria: Louis Malle. Luis de Ajuria Aretoa 20.00etan.

● GETXO

'Henry, retrato de un asesino'. Zuzendaria: John McNaughton. Areetako Gran Cinema aretoa 19.00etan.

● OÑATI

'Barton Fink'. Santa Ana Zinema 20.00etan.

● TOLOSA

Euskal espedizioak Himalaian diapositiba emanaldiaren barruan gaur Cho Oyu gailurrera eginiko igoera eskainiko da. Oargi elkartearen (Santa Maria, 4) 20.00etan.

● TOLosa

'La condena'. Zuzendaria: Marco Bellocchio. Versalles Zinema 20.15etan.

● ZARAUZ

'Estamos vivos'. Zuzendaria: John Carpenter. Modelo Zinema 22.15etan.

EUSKAL IRRATI TELEBISTAK AURKEZTEN DU

oskorri

badok hamahiru

Teatro VICTORIA Urtarrilaren 23an EUGENIA Larunbatarekin Gaueko 10,30etan

13 13 13 13

ZINEMATOKIAK

A R A B A

● GASTEIZ

AZUL 1. 'Reservoir dogs. (Perros encerrados)'. Zuz: Quentin Tarantino / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

AZUL 2. 'Juego de patriotas'. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

GURIDI. 'Belle epoque' / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

GURIDI. 'La bella y la bestia' / 17.00 - 19.45 - 22.30.

GURIDI. 'American Me'. Zuz: Edward James Olmos / 17.00 - 19.45 - 22.30. (Ingelesez). 18 gorak.

GURIDI. 'Luna de miel para tres'. / 17.00 - 19.45 - 22.30.

GURIDI. 'El guardaespaldas' / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

GURIDI. 'Sister Act' / 17.00 - 19.45 - 22.30.

MIKELDI. 'Solo en casa 2'. Akt: Macaulay Culkin / 17.30. 'La muerte os sienta tan bien'. Akt: Meryl Streep, Bruce Willis / 20.00 - 22.30.

MIKELDI. 'En nombre de Caín'. Zuz: Brian de Palma / 17.30 - 20.00. 'El último Mohicano' / 22.30.

MIKELDI. 'La Bella y la Bestia' / 17.30.

MIKELDI. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman / 17.30 - 20.00 - 22.30.

MIKELDI. 'Algunos hombres buenos'. Akt: Tom Cruise / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'La sombra del lobo'. Akt: Lou Diamond-Phillips / 17.30 - 20.00 - 22.30.

SAMANIEGO. 'Boomerang' / 17.15. 13 gorak. 'El laberinto griego'. Akt: Omero Antonutti, Aitana Sanchez-Gijon / 19.45 - 22.15. 13 gorak.

SAMANIEGO. '¿Significa que estamos casados?' / 17.15 - 19.45 - 22.15.

SAMANIEGO. 'El guardaespaldas' / 17.15 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.

SAMANIEGO. 'El ojo público' / 17.15 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.

B I Z K A I A

● BILBO

ASTORIA. 'En nombre de Caín'. Zuz: Brian de Palma / 17.30 - 20.00. 'Sneakers. Los fisgonos'. Aurre estreinaldia / 22.00.

AVENIDA. 'Solo en casa 2'. Zuz: Chris Columbus. Akt: MacCaulay Culkin / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'La bella y la bestia'. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'En nombre de Caín'. Zuz: Brian de Palma / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 18 gorak.

AVENIDA. 'El guardaespaldas'. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.

AVENIDA. 'Belle epoque'. Zuz: Fernando Trueba / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.

AYALA. 'Instinto básico'. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

CAPITOL. 'Dracula de Bram Stoker'. Zuz: Francis Ford Coppola / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

CAPITOL. 'El guardaespaldas'. / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

CAPITOL. 'Algunos hombres buenos'. / 17.00 - 19.45 - 22.30.

CAPITOL. 'Sister act'. Akt: Whoopi Goldberg / 17.30 - 20.00 - 22.30.

CONSULADO. 'La bella y la bestia'. / 17.30 - 19.45 - 22.00.

IDEALES 1. 'El guardaespaldas' / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 2. 'Dracula de Bram Stoker'. Zuz: Francis Ford Coppola / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 3. 'Algunos hombres buenos' / 17.00 - 19.45 - 22.30.

IDEALES 4. 'La muerte os sienta tan bien'. / 17.30 - 20.00 - 22.30.

IDEALES 5. 'Belle epoque' / 17.15 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 6. 'Las mejores intenciones'. Zuz: Bille August / 17.30 - 20.00. 13 gorak.

IDEALES 7. 'La bella y la bestia'. Walt Disney / 17.30 - 20.00 - 22.30.

IDEALES 8. 'El último Mohicano' / 17.15 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'Europa, Europa'. Zuz:

Agnieszka Holland / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'La sombra del lobo'. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'El ojo público'. Akt: Joe Perce / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MULTI 1. 'Mujer blanca soltera busca...'. / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

MULTI 2. 'Diario de un asesino a sueldo'. / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

MULTI 3. 'La ciudad de la alegría'. / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

MULTI 4. 'Un lugar en el mundo'. / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

MULTI 5. 'Ellas dan el golpe' / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

MULTI 6. 'Lunas de hiel' / 11.00 - 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 7. 'El último Mohicano' / 11.15 - 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

MULTI 8. 'Belle epoque' / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

X ARETOA 1. 'El sexo de la mujer Dragón' / 11.30 - 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

X ARETOA 2. 'Mega Pits' / 11.30 - 15.15 - 16.45 - 17.45 - 19.00 - 20.15. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

● ALGORTA

GUREA. 'Solo en casa 2' / 17.30 - 19.30.

● AREETA

GRAN CINEMA. Ikus zinema bideo.

● BARAKALDO

DUPLES A. 'Boomerang. El principe de las mujeres' / 17.30. (Etenik gabeko emankizuna).

DUPLES B. 'Mujer blanca soltera busca' / 17.30. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

● DURANGO

ZUGAZA. Ez dago emankizunik.

● ELORRIO

ARRIOLA. 'La venganza de los vikingos' / 20.00etan.

● GERNIKA

GERNIKA. Ez dago emankizunik.

● LEKEITIO

ANTZOKI. Ez dago emankizunik.

● ONDARROA

BIDE ONERA. Ez dago emankizunik.

● SESTAO

AMEZAGA. Ez dago emankizunik.

● ZORNOTZA

UDAL ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

G I P U Z K O A

● DONOSTIA

AMAIA. 'Mujer blanca soltera busca' / 17.15 - 19.30 - 22.30.

ASTORIA 1. 'Belle Epoque'. Zuz: Fernando Trueba. Akt: Maribel Verdu / 17.00 - 19.30 - 22.15. 13 gorak.

ASTORIA 2. 'En nombre de Caín'. Zuz: Brian de Palma. Akt: John Lithgow, Lolita Davidovich / 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

Borondatea aski ez

J. J. IRIBAR

Bille August-ek sari sorta ederra erakus dezake Cannesko Zinemaldira bi txango egin ondoren, burutu dituen azken bi filmeek, 'Pelle el conquistador' - 'Pelle le conquérant' eta lerro hauetan azterten dudanak bertan ematen diren nagusienak eskuratu baitituzte. Hala ere hau da aipatu bi filmeek elkarrekin duten lotura bakarra. Izan ere bigarrenak lehenengoak sortutako iguripe-nak ezabatu besterik ez ditu egin.

Hala ere filmean ia ia mandatuz egina dela esan behar dut. Inge-

ASTORIA 3. 'El guardaespaldas'. Zuz: Mick Jackson. Akt: Kevin Costner / 17.15 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 4. 'Las mejores intenciones'. Zuz: Bille August. / 17.15 - 21.30. 13 gorak.

ASTORIA 5. 'Ciudadano Bob Roberts'. Zuz: Tim Robbins. / 17.15 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 6. 'Algunos hombres buenos'. Zuz: Rob Reiner. / 17.15 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 7. 'La sombra del lobo'. Zuz: Jacques Dorfmann. / 17.00 - 19.30 - 22.15. 13 gorak.

PETIT CASINO 1. 'El último Mohicano'. Zuz: Michael Mann. Akt: Daniel Day-Lewis, Madeleine Stowe, Russell Means / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

PETIT CASINO 2. 'La muerte os sienta tan bien'. Zuz: Robert Zemeckis. Akt: Meryl Streep, Bruce Willis, Isabella Rossellini / 17.00 - 19.45 - 22.30.

PETIT CASINO 3. 'Sister act (Una monja de cuidado)'. Zuz: Emile Ardolino. Akt: Whoopi Goldberg, Maggie Smith / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.

PRINCIPE. 'La bella y la bestia'. Marrakzi bizidunak / 17.15 - 19.30. 'Un lugar en el mundo' / 22.15.

TRUEBA 1. 'El ojo público'. Howard Franklin. Akt: Joe Pesci, Barbara Hershey / 17.00 - 19.30 - 22.15. 13 gorak.

TRUEBA 2. 'Toto el heroe'. Zuz: Jaco Van Dormael. Akt: Michel Bouquet, Jo de Backer, Thomas Godet / 17.15 - 19.45 - 22.30. (Jatorrizko bertsoan). 13 gorak.

ANTZOKI ZAHARRA. 'Balada de benito' (laburmetraia) eta 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Anthony Hopkins, Winona Ryder, Gary Oldman / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

VICTORIA EUGENIA. Ez dago emankizunik.

SAVOY. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman, Winona Ryder, Anthony Hopkins, Keanu Reeves / 17.00 - 19.45 - 22.30.

● ARRASATE

ALAI. 'Más pelas'. / 19.00 - 21.30.

● AZKOITIA

BAZTARTXO. Ez dago emankizunik.

● AZPEITIA

SOREASU. Ez dago emankizunik.

ZELAITXO. Ez dago emankizunik.

● BERGARA

NOVEDADES. Ikus zinema-bideo.

● DEBA

ZUBELTZU. Ez dago emankizunik.

● EIBAR

UNZAGA. 'El guardaespaldas' / 19.30 - 22.15.

RIALTO. Ez dago emankizunik.

● ELGOIBAR

HERRIKO ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

● IRUN

AVENIDA. 'El último mohicano' / 17.00 - 19.30 - 22.15.

BIDASOA. 'El sotano del miedo' /

17.00 - 19.30 - 22.15.

● LEGAZPI

LATXARTEGI ARETOA. Ez dago emankizunik.

● LEGORRETA

HERRI ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

● MUTRIKU

EDERRENA. Ez dago emankizunik.

● OÑATI

SANTA ANA. Ikus zinema-bideo.

● ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

● TOLOSA

IPARRAGIRRE. Ez dago emankizunik.

LEIDOR. 'El guardaespaldas' / 19.30 - 22.15.

● ZARAUTZ

MODELO. Ikus zinema bideo.

● ZUMARRAGA

ITZALON. Ez dago emankizunik.

L A P U R D I

● BAIONA

ATALANTE. 'Léolo'. Zuz: Jean Claude Lauzon / 16.00.

ATALANTE. 'Un coeur en hiver'. Zuz: Claude Sautet / 18.00.

ATALANTE. 'La forêt d'émeraude'. Amnesty Internationalekin / 20.00.

MARINE PLUS. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman, Winona Ryder / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Bodyguard'. Zuz: Mick Jackson. Akt: Kevin Costner, Whitney Huston / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'La crise'. Zuz: Coline Serreau. Akt: Vicent Lindon, Patrick Timsit / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Sister act'. Zuz: Emile Ardolino. Akt: Whoopi Goldberg / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'La mort vous va si bien'. Zuz: Robert Zemeckis. Akt: Meryl Streep, Bruce Willis / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Une journée chez ma mere'. Zuz: Dominique Cheminal. Akt: Charlotte de Turckheim / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN PLUS. 'Et au milieu coule une rivière'. Zuz: Robert Redford. Akt: Craug Sheffer, Brad Pitt, Tom Skerritt / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUVAN. 'Arizona Dream'. Zuz: Emir Kusturica. Akt: Johnny Deep, Jerry Lewis, Faye Dunaway / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Qui ju une femme chinoise'. Zuz: Zhang Yimou. Akt: Gong Li / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Les experts'. Zuz: Phil Alden Robinson. Akt: Robert Redford, Dan Aykroyd, River Phoenix, Sidney Poitier / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Des hommes d'honneur'. Zuz: Rob Reiner. Akt: Tom Cruise, Jack Nicholson / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Maman j'ai encore rate

l'avion et je suis perdu dans New York'. Zuz: Chris Columbus. Akt: Macaulay Culkin / 14.30. 'Une étrangère parmi nous'. Zuz: Sidney Lumet / 19.45 - 22.15.

● DONIBANE LOHI-ZUNE

PERGOLA 1. Ez dago emankizunik.

PERGOLA 2. Ez dago emankizunik.

● HENDAIA

VARIÉTÉS. 'Des souris et des hommes'. Zuz: Gary Sinise / 21.00.

● KANBO

AIGLON. Ez dago emankizunik.

● MIARRITZE

ROYAL. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman, Winona Ryder / 15.00 - 21.00.

ROYAL. 'Le petit prince a dit'. Zuz: Christine Pascal. Akt: Richard Berry, Anemone, Marie Kleiber / 15.00 - 21.00.

ROYAL. 'Bodyguard'. Zuz: Mick Jackson. Akt: Kevin Costner, Whitney Huston / 15.00 - 21.00.

N A F A R R O A

● IRUÑEA

GOLEM. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. / 17.15 - 19.45 - 22.30.

GOLEM. 'Belle epoque'. Zuz: Fernando Trueba. / 17.30 - 20.00 - 22.45.

GOLEM. 'La bella y la bestia'. Walt Disney / 17.30 - 20.00.

GOLEM. 'Un lugar en el mundo'. Zuz: Adolfo Aristarain / 17.30 - 22.30.

GOLEM. 'Easy Living'. Zuz: Mitchell Leisen. Akt: Jean Arthur / 22.30. (Jatorrizko bertsoan).

GOLEM. 'El último Mohicano'. Zuz: Michael Mann. / 20.00 - 22.45.

GOLEM. 'El guardaespaldas'. Zuz: Mick Jackson. Akt: Kevin Costner / 17.15 - 19.45 - 22.30.

GOLEM. 'La sombra del lobo'. Zuz: Jacques Dorfmann. Akt: Donald Sutherland / 17.30 - 19.45 - 22.45.

ITURRAMA. 'Ellas dan el golpe'. Zuz: Penny Marshall. / 17.30 - 20.00 - 22.30.

ITURRAMA. 'Boomerang. El principe de las mujeres'. Zuz: Reginal Hudlin. Akt: Eddie Murphy / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

ITURRAMA. 'Lunas de hiel'. Zuz: Roman Polanski. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

ITURRAMA. 'Mujer blanca soltera busca'. Zuz: Barbet Schroeder / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

CARLOS III. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 1. 'El juego de Hollywood' / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 2. 'Algunos hombres buenos'. Zuz: Bob Reiner. Akt: Tom Cruise, Jack Nicholson / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 3. 'Navy Seals'. Zuz: Lewis Teague / 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'Sister act'. Akt: Whoopi Goldberg / 17.30 - 20.00. OLITE. 'El ojo público'. Zuz: Howard Franklin / 17.30 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'La muerte os sienta tan bien' / 20.00 - 22.30.

OLITE. 'El guardaespaldas'. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'La bella y la bestia' / 17.30 - 20.00 - 22.30.

N A F A R R O A B E H E R E A

● DONAPALEU

ARGITZE. 'Les enfants volés' / 20.30.

● DONIBANE GARAZI

VAUBAN. Ez dago emankizunik.

Z U B E R O A

● MAULE

MAULE BAITHA. 'Bob Roberts'. Zuz: Tim Robbins / 20.15.

'LAS MEJORES INTENCIONES' 'LES MEILLEURES INTENTIONS'

Zuzendaria: Bille August. Gidoia: Ingmar Bergman eta Bille August. Argazkia: Jörgen Persson. Musika: Stefan Nilsson. Aktoreak: Samuel Fröler, Pernilla August, Max Von Sydow, Ghita Norby, Björn Kjellman. Tokia: Bilbon eta Donostian dago ikusgai.

ten baldin badu, telebistan iraupena bikoiztu egiten da eta hori plano luze eta amaigabeek esker lortzen du. Egia esan Bergmandarrek ere ez zuten horrelakorik merezi.

K R I T I K A

Borondatea aski ez

J. J. IRIBAR

Bille August-ek sari sorta ederra erakus dezake Cannesko Zinemaldira bi txango egin ondoren, burutu dituen azken bi filmeek, 'Pelle el conquistador' - 'Pelle le conquérant' eta lerro hauetan azterten dudanak bertan ematen diren nagusienak eskuratu baitituzte. Hala ere hau da aipatu bi filmeek elkarrekin duten lotura bakarra. Izan ere bigarrenak lehenengoak sortutako iguripe-nak ezabatu besterik ez ditu egin.

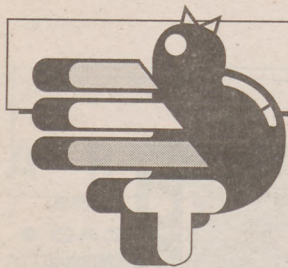
Hala ere filmean ia ia mandatuz egina dela esan behar dut. Inge-

mar Bergman-ek ere bere gurasoei buruzko filmean burutu nahi zuen, baina adinak eragindako ezintasuna medio egile daniarra aukeratu zuen istorioa eramateko.

Filmeak I. Bergman-en gurasoen ezkongaialdia eta esposatu ondorengo lehen urteetako zailtasunak kontatzen dizkigu, kronika historikoa egingo zukeen modua. Antza denez Bille Augustek seriooki, formalegi hartu du bere betebeharrak eta Bergmanen aurrean men egin eta istorio aspergarri eta funsgabea kontatu digu.

Estiloak telesailetakoa errepikatzen du. Ez da ahaztu behar filmeak telebistarako beste moldaketa luzeagoa duela. Zinean hiru ordu irau-

E-653

TXORITXOARI MOKOKA

INES INTXAUSTI

Demagogia hutsa ala esnearekin?

Mercedes Mila.

National geographic' programa bikainarekin hasia zen gaurko nire gogo, baina biharko utziko dut komentarioa eta Mercedes Milak egiten duen saioarekin sartuko naiz buru-belarri. Ultra Sur (R. Madrideko zaletuak) eta Frente Atleticoko kideak (Atletico Madriden aldekoak) izan ziren platoko gonbidatuak. Mahaiaren inguruan, bi taldeetako bururik argitsuenak: Mendoza eta Gil y Gil. Biolentziaren aurkako batzorde estataleko Polizia komisari bat eta Espainiako Senatuko ikerketa batzordeko zuzendari izandakoa ziren beste bi mahaikideak. Talde honekin edozein iskanbila mahaian zerbituta dago.

Milak betidanik izan du jarrera exhibizionista eta, bere programaren barnean, boterea nork daukan erakusteko asmo gogorrarekin ekiten die saio guztiei. Herenegun, azkenean, taldetxo bat platotik kanpora botatzea lortu zuen. Haien zaratak entzutera gonbidatu ziguren, barre besterik ezin izan genuen egin. Zarata semantikoak besterik ez baikenituen entzun.

Baina programaren plater berezia, pasa den larunbatean egin dako erreportaia izan zen. Mercedes Milak 50 polizia inguraturik eta babestuta ultra-surren futbol zelaiaren bidea hartu zuen. Oso ausarta, Mertxe! Jendearengan eragina duen kazetaria dela diote batzuek, eta ez zaie

arrazoirik falta. Nola ahaztuko du polizia batek, bada, Mila ospetsuak lepoan emandako kolpe kuttun hura? (Ez ahaztu Mila izan zela, orain dela urte asko, Niki Laudari txapela kendu zion kazetari bakarra, kirolariaren baimenik gabe). Nik, Mendozak bezala, ez nuen erreportaia, inondik inora, inolako biolentziarik ikusi. Milak poliziekiko duen senidetasuna biolentzia baino nazkagarria iruditzen zait, gainera.

Milaren jokabidea lotsagabea, historikoa eta deskalifikantea da. Ez dio inori merezi duen errespetua eskaintzen, programara joateagatik, gutxienez. Saio hartan

odola nahi zuen, eta gonbidatu batek, berriz, lasai egon zedin eskatu zion. Madrileko bi taldeen jarraitzaileek arazo asko izango dituzte halako joera faxistak, neo-naziak eta arrazistak azaltzeko, baina munduan bada zer baiten alde borroka egiteko hainbat gauza desberdin, futbolatik aparte. Hemen, dik, aholku batzuk: soldadutza egiten, futbolean baino jende askoz gehiago hiltzen da; birmoldaketarekin ere industrigune bat hil daiteke, eta langabezian segituz gero, gazteak deszerebratzeko arriskuan daude. Argi erakutsi ziguten hori Madrileko taldeen supporter-ek.

Aipatu behar da, haien informazioarako, futbol zelaian jarrerarik garbiena izateagatik Realaren zailek iaz saria jaso zutela. Ni neu euskal derbiaren lekuko izan naiz behin baino gehiagotan, baina inoiz ez ditut ikusi Milak erakutsi zizkigun joan zen asteko Madrileko derbian aurkitutako tortura tresnak. Euskaldunok ez dugu Poliziak egunero erabiltzen duen biolentzia konfrontatzera futbolera joan beharrik.

Kontsumitzaileak defenditu behar dira Mila eta bere lagun demagogoengandik. Hori nola egin, edonoren aukeran dago. Bere audientzia hutsaren kopurua ez bete eta inguruan ditugun guztion arazoen elkartasuna eskatuz.

12.10: **AURKEZPENA.**12.12: **IKUS BIT.** Saio didaktikoa.

'Zer da energia?'

12.25: **RIVIERA.** Telesaila.12.50: **BEGOÑAREN ETXEAN.ETXERAKO AHOLKUAK.**13.00: **GAUR EGUN.** Albiste-gia.13.30: **FOOFUR.** Marrazki bizidunak.

'Txakurra Miauka'.

13.55: **MAGNUM.** Telesaila.14.40: **GE ORAIN HURRENGO.** Albisteak.14.45: **PRIMERAN.** Lehiaketa. (Errepikapena).15.15: **EGUN BETE.** Erreportaia. (Errepikapena).15.45: **KONTZERTUA.** 'Queen, gure bizitzetako egunak'.

(Errepikapena).

16.30: **ORAIN HURRENGO.** Albisteak.16.35: **ETB 10 URTE: KATU KALE.**17.35: **MUSIKA ETA IRUDIAK.**17.55: **ORAIN HURRENGO.** Albisteak.18.00: **SEABERT.** Marrazki bizidunak.18.25: **GADGET INSPEKTO-REA.** Marrazki bizidunak.

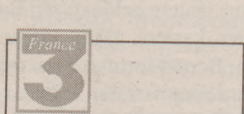
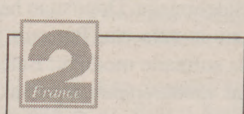
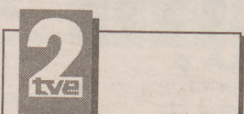
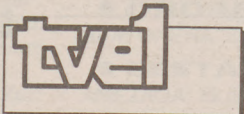
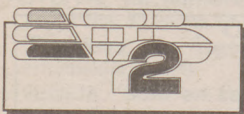
'Gadget Inspektorea'.

18.50: **IPARRALDEAREN ONENA.** Albisteak.19.00: **GALAKT-HIKA.** Bideo-jokoen saioa.19.30: **LEHENENGO MUSUAK.** Telesaila.20.00: **GAUR EGUN.** Albiste-gia.20.20: **JAMES BOND JR.** Marrazki bizidunak.20.45: **DRAGOI BOLA Z.** Marrazki bizidunak.

'Songokuk bere lagunak aurkitzen ditu'.

21.10: **KIROLEZ KIROL.** Kirol saioa.

Saskibaloia eta elur kirolak izango dira gaurko protagonistak. Hasteko NBAko New York-Boston partidua eskainiko da zenbait saskibalo albisterekina batera.

22.40: **ORAIN HURRENGO.** Albisteak.22.45: **ZINEA: 'LABIRINTUA'** Filmea.00.20: **PARIS-DAKAR.** Laburpena.00.30: **AMAIERA.**

12.12: Aurkezpena.
12.15: Curso de frances.
12.35: Sustraia.
13.00: Mi bien, mi mal.
13.50: En casa de Begoña.
14.00: Menu del dia.
Sukaldaritza saioa.
14.15: Teleberri Euskal Herriak. Albistegia.
14.30: Teleberri. Albistegia.
15.30: El cine de las 3 y media: 'La noche de Vareness'. Filmea.
17.30: Pan y Mantel. Sukaldaritza saioa. (Errepikapena).
18.05: Mundo abierto. Erreportaia. (Errepikapena).
18.55: En casa de Begoña. Aholku saioa. (Errepikapena).
19.00: Veronica, el rostro del amor. Foiletoia.
19.45: Menú del dia. Sukaldaritza saioa.
20.05: Chico listo. Telesaila.
20.58: Teleberri. Albistegia.
21.30: Roseanne III. Telesaila.
22.00: Rifi-Rafe. Eztabaida saioa.
23.50: Reporteros. Erreportaia.
00.20: Teleberri. Albistegia.
00.45: Amaiera.

07.30: Pin-nic.
07.45: Pinclips.
08.00: Daniel el travieso.
08.30: David el gnomio.
09.00: Alfred J. Kwak.
09.25: Jiban.
09.55: Noticias.
10.00: Tu mundo y el mio.
11.25: Noticias. Albisteak.
11.30: El show de la 1ª.
12.25: Cristal. Foiletoia.
13.30: El menu de cada día.
13.55: Noticias.
14.00: Informativos territoriales. Albistegia.
14.30: No te rias que es peor. Lehiaketa.
15.00: Telediario.
15.30: Abigail. Foiletoia.
16.20: Pasa la vida.
17.45: Noticias. Albisteak.
17.50: Sin vergüenza.
18.20: Mundo de fieras.
19.05: Pinnic. Haurrentzako saioa.
19.30: El zorro. Telesaila.
20.00: Noticias.
20.05: Chicos duros. Telesaila.
21.00: Telediario 2. Albistegia.
21.30: Hola Rafaella.
22.15: El primi-juego.
00.30: Telediario 3.
00.55: Cine de medianoche: 'Vámonos, Bárbara'. Filmea.
02.30: La mujer sin rostro.
03.20: Amaiera.

06.00: El informativo de la mañana.
07.30: Tenis. Australiako Opena.
11.45: Pase dos.
13.00: Euronews.
13.30: Hermanas. Telesaila.
14.30: Magazine territorial.
14.55: La isla del tesoro.
15.00: Cifras y letras. Lehiaketa.
15.30: La última frontera. Dokumentala.
16.00: De polo a polo. Dokumentala.
16.30: La isla del tesoro.
16.30: La película de la tarde: 'Cuarenta años de novios'. Filmea.
18.00: Baloncesto: Cibona de Zagreb-Marbella Joventut. Europako Liga.
19.30: Tras la pista del crimen. Telesaila.
20.30: El informe del día.
21.00: Diga 33.
21.30: Cuestión urgente. Eztabaida saio berria.
22.30: Jueves cine: 'El borracho'. Filmea.
00.15: Metrópolis.
00.45: Baloncesto: Real Madrid-Benneton de Treviso. Europako Liga.
02.05: Telediario Internacional.
03.05: Amaiera.

06.00: Riviera.
06.30: Le destin du docteur Calvet.
07.00: TF1 Matin.
07.20: Club Dorothée avant l'école.
08.25: Télé shopping.
09.00: Hôpital Central.
09.20: Haine et Passions.
10.00: Les enquêtes de Remington Steele.
10.50: Tribunal.
11.20: Tournez... manège!
11.55: La roue de la fortune.
12.25: Le juste prix.
12.55: A vrai dire.
13.00: Le journal de la une.
13.35: Les feux de l'amour.
14.25: La loi c'est la loi.
15.15: Hawaï, police d'état.
16.10: Santa Barbara.
16.35: Club Dorothée.
17.25: Le miel et les abeilles.
17.55: Hélène et les garçons.
18.25: Une famille en or.
18.55: Coucou... C'est nous!
19.50: Le Bébête show.
20.00: Le journal de la une.
20.45: Mystères.
22.55: L'année sexy.
23.45: Mike Hammer.
00.40: Le Bébête show.
00.45: TF 1 Nuit.
00.50: Santa Barbara.
01.20: 7 arts a la une.

05.55: Beaumanoir.
06.30: Télématin.
08.30: Amourusement votre. Telesaila.
08.55: Amour, gloire et beauté. Telesaila.
09.15: Matin Bonheur.
11.20: Flash info.
11.25: Motus.
11.50: Pyramide.
12.25: Que le meilleur gagne.
13.00: Journal. Albistegia.
13.40: INC.
13.45: Tatort. Telefilmea.
15.10: Tiercé.
15.25: La chance aux chansons.
16.15: Des chiffres et des lettres.
16.45: Beaumanoir.
17.10: Giga. Gazteentzako saioa.
18.45: Score a battre.
19.20: Que le meilleur gagne plus.
20.00: Journal. Albisteak.
20.40: Journal des courses.
20.50: Envoyé spécial.
22.20: 'Jusqu'a ce que le crime nous sépare'.
23.55: Journal. Albisteak.
00.10: Le cercle de minuit.
01.25: Mascarines.
02.20: Ardimat.
03.20: Grands entretiens.
04.20: 24 heures d'info.
04.40: Pyramide.
05.10: La chance aux chansons.

07.00: Ouvert le matin.
07.30: Jeunesse.
08.00: Continentales.
09.30: Espace francophone.
10.00: Euro 3.
10.25: Parole d'école.
10.55: L'Homme du jour.
11.00: Carré vert.
11.15: Le jardin des bêtes.
11.30: Confidentiel femmes.
11.45: La Cuisine des mousquetaires.
12.00: Le 12-13 de l'information.
13.00: Français, si vous parliez.
14.20: Dona Beija. Foiletoia.
14.45: Dynastie. Telesaila.
15.35: La croisière s'amuse.
16.25: Zapper n'est pas jouer.
17.55: Une pêche d'enfer.
18.25: Questions pour un champion.
18.55: Un livre, un jour.
19.00: Le 19-20 de l'information.
20.05: Hugo délire.
20.15: La classe.
20.45: 'Loulou'. Filmea.
22.35: Le soir.
23.00: 'La formule'. Filmea.
00.55: Continentales.
01.40: Portée de nuit.

GAURKO FILMEAK

Marginazioa eta alkoholismoaren artean

ANDRES GOSTIN

Giro goibel eta depri-
mentea ekarriko digu San
Sebastian egunaren biha-
ramunak. 'Loulou', infer-
nurako bidea hartzen duen
gainbehera gordina da;
'Barfly', eguneroko moz-
korra bizimodutzat jotzen
duen abentura alaia; eta,
'La noche de Varennes',
orain dela berrehun urte
justu gertatu zen pasadizu
klabe baten kronika tragi-
komikoa. Beldurra nahi
izanez gero, Freddy Krue-
ger maltzuraren lehen eta
benetako atala duzue
ikusgai M-6 katean. Eta
David Bowieren maitaleek
kantariaren labirintora jo
dezakete horretarako gus-
turik badute.

EL BORRACHO

(Barfly)

Zuzendaria: Barbet
Schroeder. **Aktoreak:**
Mickey Rourke, Faye
Dunaway, Alice Krige.

William Burroughsek
'Junkie' liburuan deskri-
batu zuen filosofia bitala
aplikatu nahi izan zion
Charles Bukowskik 'Bar-
fly' filmeari. Droga bizi-
tzeko era bat dela definitu
zuen aurrenak bere obra
autobiografikoan. Bu-
kowskik ere bere biogra-
fiari erreparatu zion al-
koholismoaren eta mozkor
koadrilen erretratu bitalis-

15.30	T5	○	LAS ADOLESCENTES	1975	Pedro Maso	91m.
15.30	A3	○	LA REINA DE CHANTECLER	1962	Rafael Gil	-
15.30	ETB2	○○○○	LA NOCHE DE VARENNES	1982	Ettore Scola	115m.
16.30	TVE2	○	CUARENTA AÑOS DE NOVIO	1964	Enrique Carreras	86m.
20.35	C+(f)	○○	ROGER ET MOI	1989	Michael Moore	90m.
20.45	M6	○	DEUX ENFOIRES A SAINT-TROPEZ	1985	Max Pécas	90m.
20.45	F3	○○○○	LOULOU	1980	Maurice Pialat	105m.
21.30	Arte	○○○	LE SOUPIRANT	1962	Pierre Étaix	85m.
22.00	C+(e)	○○○	PASION SIN BARRERAS	1990	Luis Mandoki	98m.
22.00	T5	○○	LOS BUCANEROS	1958	Anthony Quinn	118m.
22.10	C+(f)	○○○○	LES AFFRANCHIS	1990	Martin Scorsese	140m.
22.30	TVE2	○○○	EL BORRACHO	1987	Barbet Schroeder	95m.
22.30	M6	○○○	FREDDY 1: LES GRIFFES DE LA NUIT	1984	Wes Craven	100m.
22.45	ETB1	○○	LABIRINTUA	-	Jim Henson	-
23.00	F3	○○	LA FORMULE	1980	John G. Avildsen	115m.
00.55	TVE1	○	VAMONOS, BARBARA	1977	Cecilia Bartolome	94m.
○ TXARRA ○ ○ ESKASA ○ ○ ○ BALEKOA ○ ○ ○ ○ ONA ○ ○ ○ ○ ○ BIKAINA						

ta azaltzeko. Beethoven,
Schopenhauer eta gaine-
rakoen aipamenak ez dira
batere debaldekoak, esa-
terako. Schroederrek izpi-
ritu zabal horri jarraitu
zion, baina itxura formal
efektista eta artifiziala
erantsi zion errelatoari.
Dunaway primeran dago.

LOULOU

Zuzendaria: Maurice Pia-
lat. **Aktoreak:** Isabelle
Huppert, G. Depardieu.

Interpretazio ugari eman
dio ikusleak Pialaten obra-

ri eta, batez ere, 'Loulou'
izeneko filme tragiko honi.
Sustrai, klase eta tokirik
gabeko gazteen erretratu-
tzat jo izan du zenbaitek,
baina antzeko zerbait iza-
tekotan, irtenbiderik ga-
beko jende marginatuaren
kronika iruditzen zait. Gi-
zonezko batek emakume
batekiko duen menpeko-
tasun harremana ikusi du
ere norbaitek Depardieu
eta Hupperten arteko ha-
rremanean, baina hori ob-
sesio baten fruitu da egiaz-
ko menpekotasunaren on-
dorio baino. Pialaten mai-
tasuna sexura besterik ez

dela mugatzen aipatu izan
du besteren batek, azkenik,
baina fatalitateak baldin-
tzatutako amodio egiazkoa
eta zintzoa erakusten du
'Loulou-k', ene iritziz,
bere dramaren erdian.

Bi maitaleen gainbehera
marginalaren deskribape-
na da 'Loulou', infernura-
ko bidea hartu duen jaitsie-
ra tragiko eta krudel baten
sintesia. Maitasunaren
atzaparretan itota geratu
diren bi gizakume dira pro-
tagonistak, sustrairik ga-
beak biak ere: bata, sexuaz
ase ezinik bizi den emaku-
me burgesa da, eta bestea,

astakilo zantar, gogor eta
majadero osoa. Pialatek
samurtasun krudel batez
lantzen du bien itxuralda-
keta, azken sekuentziaren
bitartez bikotea benetako
infernura eraman artean.

LA FORMULE

Zuzendaria: John
G. Avildsen. **Aktoreak:**
George C. Scott, Marlon
Brando, Marthe Keller.

Azpijenero desberdinak
bildu nahi dituen istorio
nahasia jasotzen du fil-
meak. Trama beltz arrunt

batekin hasten da. Hortik
jota, espioien sare barrura
sartzen da istorioa, fikzio
politiko fantastiko batekin
amaitzeko. George C. Sco-
ttek aparteko lana bete
zuen, baina hori ez da
nahikoa korapiloa askatu
eta obrari ganora pixka ba-
tekin erreparatu ahal iza-
teko.

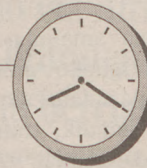
LA NOCHE DE VARENNES

(La nuit de Varennes)

Zuzendaria: Ettore Scola.
Aktoreak: Jean-Louis
Barraut, Marcello
Mastroianni.

John Forden 'La diligen-
cia' maisulanak oinarrian
hartutako testu bera erabili
zuen Ettore Scolak filme
honetan: Guy de Maupas-
santen 'Bola de sebo' ipuin
laburra. Baina aurrenak
istorioa oesteko hauts ha-
rrotuaren erdian kokatu
zuen bitartean, jatorrizko
hariari eutsi zion Scolak
eta Frantziako Iraultzara jo
zuen zuzenean Errege-
erreginen ihesa kontatze-
ko. Pertsonaia desberdinak
bilduko ditu zuzendariak
zaldi-gurdi batean egingo
duten bidaia horretan, erret
familiaz aparte. Garai kla-
be baten pentsamendua
azaltzen du, zaharra eta be-
rriaren arteko zubi baten
fartsa antzekoa, tragiko-
media klabean.

ETB1

JAMES BOND JR
Marrazki bizidun
berriak 20.20

TVE2

CUESTION URGENTE
"Drogarekin
ordaindu" 21.30

TF1

L'ANNÉE SEXY
Dokumentala 22.55

ETB2

REPORTEROS
El Salvadori buruzko
erreportaia 23.50

M6

06.45: Boulevard des clips.
07.00: M6 express. 07.05:
Contact 6 manager. 09.05:
M6 boutique. 09.30: Info-
consommation. 11.05: Cag-
ney et Lacey. 12.10: Papa
Schultz. 12.35: Ma sorcière
bien-aimée. 13.00: Cosby
show. 13.30: Drôles de da-
mes. 14.15: Destination mu-
sique. 17.00: Multitop.
17.30: Les aventures de Tin-
tin. 18.00: Equalizer. 19.00:
Les routes du paradis. 19.50:
Météo des neiges. 19.54: 6
minutes. 20.00: Cosby show.
20.30: Le saviez-vous?.
20.35: Météo 6. 20.45: 'Deux
enfoirés a Saint-Tropez'. Fil-
mea. 22.25: Les jeudis de
l'angoisse. 22.30: 'Freddy 1:
Les griffes de la nuit'. Filmea.
00.00: 6 minutes. 00.10:
Fréquentstar. 01.00: Noubi.
01.25: Culture rock. 01.50:
Au large de l'Eden. 02.45:
Les défis de l'océan. 03.40:
E=M6. 04.05: Culture pub.
04.30: World Philharmonic
Orchestra. 05.25: Mégapo-
les: Barcelone. 06.20: Les
fous du rire.

CANAL+

07.00: CBS evening news.
07.25: Canaille peluche.
07.50: Ca cartoon. 08.05: 24
heures. 09.00: 'Bar des rails'.
Filmea. 10.45: Flash info.
10.55: Pour l'amour d'une
vampire. 12.30: La grande

TELE 5

famille. 13.35: 'Un thé au
Sahara'. Filmea. 16.00: 'En-
quête pour une vengeance'.
Filmea. 17.35: Le journal du
cinéma. 18.00: Canaille pe-
luche. 18.30: Ca carton.
18.50: Le top. 19.20: Nulle
part ailleurs. 20.30: Le jour-
nal du cinéma. 20.35: 'Roger
et moi'. Filmea. 22.10: 'Les
affranchis'. Filmea. 00.30:
'La thune'. Filmea. 02.00:
Iles... était une fois l'océan
Indien. 03.00: Amaiera.

CANAL+

07.10: Entre hoy y mañana.
07.30: Desayuna con alegría.
09.30: Alicia. 10.00: Las dos
Dianas. 10.45: Entre platos
anda el juego. 11.20: Topa-
cio. 12.10: Date un respiro.
14.05: La casa dela pradera.
14.55: Entre hoy y mañana.
15.30: Cine corazón: 'Las
adolescentes'. Filmea. 17.25:
Superguay. 18.55: Queridos
padres. 19.30: Hablando se
entiende la basca. 20.00: La
loba herida. 20.50: Telecu-
pon. 21.10: Su media naran-
ja. 22.00: Cine: 'Los bucan-
eros'. Filmea. 00.20: Entre
hoy y mañana. 00.55: El mi-
llonario. 01.40: Canción
triste de Hill Street. 02.30:
Concierto desde Oviedo.
03.30: La extraña pareja.
04.00: Amaiera.

07.30: La guarderia. 09.30:
Viva la vida. 10.00: Atrévete.

10.45: Cara sucia. 11.35:
Teletienda. 11.40: Vivir, vi-
vir; Que bonito!. 12.40: Santa
Barbara. 13.30: Cosas de
casa. 14.00: Vivir, vivir; Que
bonito!. 15.00: Noticias.
15.30: Telecine: 'La reina de
Chantecler'. Filmea. 17.40:
La merienda. 18.35: Super-
juegos. 18.40: Jinete Neon.
19.30: Tropical Heat. 20.30:
Noticias. 21.00: Con uste-
des... Pedro Ruiz. 21.15: Las
aventuras del joven Indiana
Jones. 22.10: Farmacia de
guardia. 22.45: Rally de
Montecarlo. 22.50: De tu a tu.
00.30: Noticias. 01.00: Bo-
xer. 02.15: Cine de madru-
gada: 'Imogene'. Telefilmea.
03.40: Amaiera.

CANAL+

08.00: ABC world news.
08.30: Victor y Hugo. 09.00:
Videominuto. 09.52: Noti-
cias. 10.00: Sesión especial
VO: 'El hombre que perdió su
sombra'. Filmea. 11.38: Ci-
ne: 'La noche del cazador'.
Filmea. 13.10: Piezas. 13.35:
Los 40 principales. 14.00:
Noticias. 14.05: Los gatos
samurai. 14.30: Los primeros
de la clase. 15.00: Cine: 'El
color de la ambición'. Filmea.
16.47: Documental científico.
17.42: Sesión especial VO:
'Aracnofobia'. Filmea.
19.27: Piezas. 19.35: Bitel-
chus. 20.00: Avance redac-
ción. 20.05: Los 40 principa-
les. 20.30: Aquí mando yo.
21.05: Entrenador. 21.30:
Noticias. 22.00: Estreno Ca-
nal+: 'Pasión sin barreras'.
Filmea. 23.43: Cine: 'Re-
cueros de guerra'. Filmea.
01.34: Cine: 'Zona cero: aler-
ta roja'. Filmea.

IRRATIA

Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 106.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 91.08
Egin Irratia.	FM 103.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 88.8
Euskalerria Irratia.	FM 91.4	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Iruñeko Herri Irratia.	FM 87.6

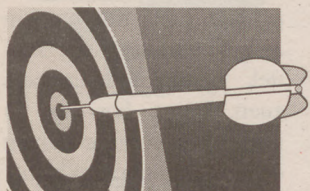
Segura Irratia. Egutero bezala, goizean zehar
'Gure denda' irratsaioaren konpainia izango duzue.
Eguraldiak aldaketarik izango duen ala berdin jarraituko
duen iragarriko du Pello Zabalak. Sukaldaritza kontuek
ere euren tarte izango dute.

Xorroxin Irratia. 'Goiz argi' irratsaioak esna-
tuko zaitue goizeko zazpi t'erdietan. Urtarrilaren 20 ho-
nek albiste arloan eman dituenak ezagutzeko aukera
izango duzue bertan. Txiste eta irri egiteko kontuak ez
dira faltako. Bederatzietan eguraldiaren iragarpena eta
nekazaritza kontuak eskainiko dira.

Egin Irratia. 'Kale Gorria-n' saioko 'Puntaren
Puntan' tartean San Sebastian eguna izango da protago-
nista nagusia. Zuzeneko konexioak egiteaz gain, histo-
rialari eta danbor jole desberdinak izango dira saioan.
Asteazkeneko bezala, goizeko hamarretan sexualitate eta
maitasun gaiei eskainitako saioa hasiko da. Ohizko tar-
teen artean, Iñigo Segurolak 'Landareak zainduz' txokoa
aurkeztuko du.

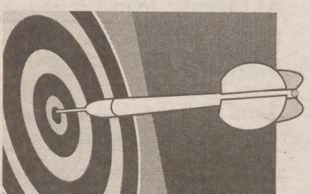
Arrate Irratia. Goizeko bederatzietan meza es-
kainiko da. 'Jakin Nahian' euskal kultur lehiaketan
eguerdiko hamabiak hoge gutxietatik aurrera parte hartu
ahal izango duzue.

EGUNEKO DIANAK

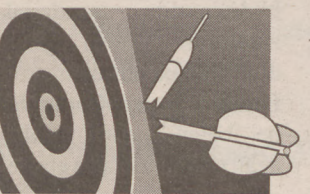
Euskal Kultur Zentroa

Euskal Herriko bederatzi artistaren lanak biltzen dituen erakusketa zabalduko dute gaur Pariseko Euskal Kultur Zentroan. / 25

Europako Parlamentua

Eskola liburu eta patrikako liburuak erosteko orduan Balio Erantsiaren Zerga ordaindu beharrik ez izatea eskatu du Parlamentuak, eta xedetzat liburutegiak ugaltu eta itzulpenak sustatzea duen plan bati ekitea ere erabaki du. / 23

Hazparneko klinikako buruzagitza

Hazparneko klinika apirilaren 1ean itxiko dute. Eritetxea herrian atxikitxeko bi urte iraun duten mobilizapenak guztiz alferrikakoak izan dira Administrazioaren utzikeriagatik, batez ere. / 8

Xabier Arregi: «Ez dut Zubietako herria erreboterik gabe inolaz ere ulertzen»

ANE SEGURADO / DONOSTIA

Hamar urte zituelarik oparitu zioten xestoa hartu eta Zubietako frontoian hasi zen jolasten Xabier Arregi 28 urteko gaztea. «Osabak oparitu zidan xestoa eskuan lotu eta plazan paretaren kontra hasi nintzen. Honi joko garbia deritzogu». Urte batzuk horrela igaro ondoren, 17 urterekin hasi zen errebotean jolasten. Gazteek lau-bost urte igarotzen dituzte pilota hartzen, botatzen eta posturak ikasten errebotean hasi baino lehen.

Xabier Zubietako frontoi ondoan jaio eta hazi da, bere arreba bakararrekin batera. Beraz, bertako partidu eta giroa bizi izan du txikitatik eta «Zubietako erreboterik gabe ulertzen ez» duela aitortu digu.

Gazte zela bertako eskolan erdaraz hasi zen ikasten. «Garai hartan bazeuden ikastolak, baina guk ohi-turagatik espainolez ikasi genuen» dio. Aldi hartan ia zigorpean bizi zirela adierazi digu: «Eredu gogorra genuen kolegio hartan. Gelan Juan Carlos eta Francoren irudiak genituen, ez genuen *cara al sol* abesten, baina tira, inguru hartan mugitzen ginen». Bere ustetan, egoera hau donostiarrak ez luke ondo ulertuko, «bertan horrelakorik gertatzen ez zelako, baina herrietan bai, euskaraz hitz egitea ia debekaturik zegoen».

Zubietako eskola utzi ondoren, Lasarteko Sasoetan burutu zituen ikasketak. «Lasarten ere lekuz kanpo ikusten nintzen. Giro arrotza. Zubietar baserritarrek nolabaiteko marginazioa jasaten genuen». Sasoetatik Antiguoko auzoko Larramendi joan zen. «Euskal giroarekin benetako kontaktua izan zen hau». Egun Informatikako irakaslea da

ANDER GILLENEA

SOSLAIA

Neska-mutilentzako jokoa

Errebotea gutxi ezagutzen den kirola izan arren, Euskal Herrian Zubietan eta Billabonan izugarrizko garrantzia du eta are gehiago Iparraldean. Dena den, gure ingurutik at, Xabierrek kirol honen antzerako zerbait ikusi zuen. «Mexikon oportetan nintzela antzeko joko bat aurkitu genuen, pelota misteka izenarekin, eta ilusio handia egin zidan». Xabierren ustez, nahiz eta errebotea neska-mutilentzat izan, urtetako tradizioa denez, mutilei laguntza handiagoa eman zaiela aitortu digu. «Neskaren bat saiatu da errebotean, baina gutxi ikusi da».

Euskal Herriko Unibertsitatean eta Informatikaren Oinarri Matematikoak eta Metodologia irakasten du.

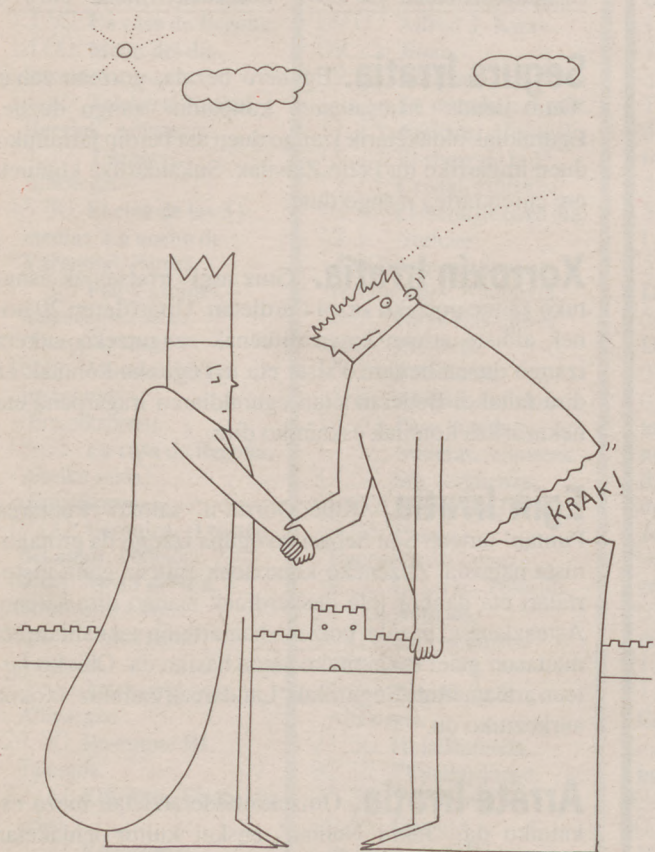
Errebotea Euskal Herriko artzainek aspaldi jolasten zuten kirola da. «Lehen belar zelaietan jolasten zuten. Ondoren, herrira jaitsi zirenean, paretaz, leihoez eta etxez baliatzen hasi ziren». Jolas honen aurrerapena egungo errebotea izango litzateke. Gaur egun bi zahitzetako paretakin jolasten da. Hala ere, Billabonan oraindik, antzina bezala, leihoez eta abar jolasten dute. Errebotea bai partaideentzat, bai ikusleentzat kirol arriskutsua dela dio. «Pilota bortizki botatzen da eta horregatik arriskutsua izan daiteke». Hain justu, Xabierrek min hartu zuen belaunean eta hilabete batzuk daramatza jolastu gabe.

Jolasten hasi zenean, zorte handia izan zuela aitortu digu: «Jose Antonio Arroyok asko lagundu zigun, arriskutsua baita bakarrik ikastea». Xabierrekin batera bere adineko mutil guztiak hasi ziren errebotean. «Nire garaiko zubietar gehinek noizbait xistera izan dute eskuan». Bere kideekin oso ondo konpontzen dela dio, ia denak kuadrilakoak direlako, baita aurkakoekin ere: «Partiduak amaitzean bazkariak antolatzen ditugu eta beti abesten bukatzen dugu. Lehia baino gahiago festa bat dirudi, beno plazatik kanpo behintzat».

Elkarriketa amaituta, pozarren atera gara Antiguoko Antzara tabernatik. Berehala aldatu zaio aurpegia, ordea; hara nondik, trafikoa isuna jarri diote udaltzainek. «Arranopola!». Sentitzen dut Xabier.

LERRO GUTXITAN

irrimarra

© Jon Zabaleta

78 URTEKO EMAKUME BAT SEIGARREN SOLAIRUTIK ERORIETA HIL egin zen atzo Gasteizko Santiago kaleko etxe batean, goizeko 9.00etan, hiri honetako Udaltzaingoak aditzera eman duenez. Bera bizi zeneko seigarren pisutik behera barneko patiora erori eta bertan hil zen emakumea. Semearekin eta errainarekin bizi zen, hildako emakumea. Atzo goizean, ordea, aipatutako gertaera izan zen unean bakarrik zegoen etxean. 77 urteko beste emakume bati, berriz, 402.000 pezeta (20,100 libera) lapurtu zizkieten atzo Gasteizen.

TELEBISTAKO KAMEREN AURREAN HIL ZUEN EMAZTE OHIA Emilio Nuñez kubatarrak joan den astelehenean. Telemundo kanaleko kazetari bat Nuñez preso politiko ohia elkarriketatzen ari zela, elkarriketatuaren emazte ohia ikusi zuen kazetariak, Nuñez eta biak izandako alaba hil berriaren hilobiaren ondoan. Kazetariak emazte ohiarengana jo zuenean, Nuñez bere atzetik joan, pistola atera eta emazte ohiari tiro egin zion Telemundoko kameren aurrean.

ISRAELEKO EMAKUMEEK SOLDADUTZA sei hilabetez atzeratzeko aukera izango dute, euren bularren neurria gutxitzeko ebakuntza egin ahal izateko. Titi handiak izateak eragozpen fisikoak zein animikoak sortarazi diezazkietela pentsaturik eman diete eskubide hau. Medikuz osatu batzorde baten begiradapean eskuratu ahal izango dute soldadutza egin behar duten emakume israeldarrek baimen hori.

AYRTON SENNAren kotxe partikularra ostu diote pistolaz armatutako bi gizonak Formula 1-eko txapeldun ezagunaren anaiari. Leonardo Senna bere anaiaren Mercedes Benz kotxe dotorea aparkatzen ari zen, Sao Paulon lapurrak joan zitzaizkionean.

Elbarrientzako sei autobus gehiago Bilbon

Pertsona elbarrientzat Santurtzi-Bilbo linea beteko duten sei autobus berri aurkeztu zituen atzo Martin Martinez Bizkaiko Diputazioko Garraio diputatutak. Autobus hauek 639 errepide komarkaletik egingo dute bidaia eta behe baxua izeneko ereduari eusten diote.

ONCE

ASTEAZKENA

51.187

ASTELEHENA 87.166

ASTEARTEA 52.407

OSTEGUNA

OSTIRALA KUPOITZARRA